

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН
СЪД
ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Георги Чолаков
председател на Върховния административен
съд

I. ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

През отчетната 2022 година ръководството на Върховния административен съд (ВАС) продължи да работи целенасочено за постигане на ефективно, отговорно и прозрачно управление на съда, с което да бъде обезпечено утвърждаването на административното правосъдие като гарант за защита на законните права и интереси на гражданите. Административното правораздаване в България има изключително социален характер, като неговата широка достъпност, бързина и ефективност позволяват на гражданите да установяват и защитават правата си по съдебен ред. Ето защо цялостната дейност на съда бе подчинена на основните цели, поставени пред административното правосъдие: бързина, качество, ефективност и улеснен достъп до съд на гражданите.

Дейността се осъществяваше посредством обезпечаването и поддържането на благоприятни и ползотворни условия за работа на компетентни и мотивирани съдии и съдебни служители. Постоянна цел в развитието на съда продължи да бъде подобряване управлението и организацията на работа, осигуряване ефективност на работните процеси, повишаване квалификацията на съдии и съдебни служители и улесняване достъпа на гражданите до информация. Възходът на българското административно правосъдие е плод на неуморния труд на съдии и служители, които със своето постоянство и отдаденост в работата неизменно издигат авторитета и престижа на институцията, и повишават общественото доверие в ефективността на административното правосъдие.

Водещ акцент през отчетната 2022 година бе въвеждането и утвърждаването на електронното правосъдие като комплекс от мерки, целящи ефективното използване на информационните и комуникационните технологии в съдебната система. Положи се началото на един неотменим процес по дигитализация на административното правосъдие, в рамките на който в предстоящите години постоянно ще се надгражда постигнатото и ще се разширява обхвата на работа в условия на електронно правосъдие. Обезпечи се вътрешната организация за работа с електронни дела, осигуриха се възможности за упражняване на процесуални права в електронна форма, обмен на електронни документи, извършването на удостоверителни изявления и др. Чрез механизмите на Плана за възстановяване и устойчивост през годината се положиха основите за създаването на условия за изпълнение на ангажиментите на Република България във връзка с членството ѝ в Европейския съюз и изпълнение на препоръките на Европейската комисия, относими към дейността на ВАС в тази област.

Основното правомощие на съда, а именно унифицирането на правоприлагането в системата на административното правораздаване чрез приемането на тълкувателни решения със задължителна за останалите административни съдилища сила продължи да бъде сред приоритетите в дейността на ВАС и през отчетната 2022 година.

Закономерна последица от огромните усилия, положени както от ръководството на съда, така и от страна на съдиите и съдебните служители, са резултатите, обективирани в официаните данни на ежегодното информационно табло за резултатите в областта на правосъдието за 2022 г. в държавите – членки на Европейския съюз. Българското административно правораздаване отново бе високо оценено в международен план, като за поредна година е поставено на челните

места по показателя бързина на разглеждане на административно дело на всички инстанции в целия Европейски съюз. Предходно отразяваните резултати, съчетани с устойчивите показатели за ефикасността на ВАС, дават основание българското административно правосъдие да бъде окачествено като бързо, ефикасно и качествено.

1. АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Основните усилия на ръководството на Върховния административен съд през разглеждания период продължиха да бъдат насочени към овладяване на прекомерната натовареност на магистратите. Ръководството на ВАС успешно надгради и усъвършенства предприятия през предходните години подход по балансирано разпределение на делата съобразно постъпленията в съда и разглеждането им в разумни срокове. Оптимизира се и структурата на администрацията на съда с оглед постигането на по-добро административно осигуряване на съдопроизводството. Предприеха се редица мерки по въвеждане на електронното правосъдие в работата на ВАС.

В тази връзка през 2022 год., бяха предприети следните мерки:

1. На 4 януари 2022 г. беше внедрена Единната деловодно-информационна система (ЕДИС), одобрена с решение на пленума на ВСС за използване във Върховния административен съд.

2. Усъвършенствана беше създадената организация за безпроблемно получаване и своевременно завеждане в деловодната система на съда на всякакъв вид документи, подадени чрез пощенска или куриерска услуга, по факс или електронна поща. Утвърди се

осъществяването на обмен на данни автоматизирано и по електронен път чрез Системата за сигурно електронно връчване на Държавна агенция „Електронно управление“.

3. Беше прецизирана и подобрена утвърдената през 2021 г. практика по прилагането на чл. 360ж и следващите от Закона за съдебната власт, включително по образуване на електронни дела в деловодно-информационната система на ВАС и осъществяване на системен контрол за верифициране обмена на данни между ЕДИС и Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП).

4. Бяха предприети серия от мерки за оптимизиране процесите в ЕДИС с оглед внедряването ѝ в административните съдилища в страната – работа в тестова среда в „пилотни“ административни съдилища, паралелна работа с ЕДИС и действащите деловодни системи на съответния съд, обучения на магистратите и съдебните служители и анализ на наличния хардуер и софтуер с оглед отправяне на препоръки за подобряването му. Целта е във всеки административен съд в страната да се използва посочената деловодна система и да се осъществи връзка с ЕПЕП. По този начин ще се осигури ефективно работата с електронни дела и ще се създадат реални възможности за упражняване на процесуални права в електронна форма, обмен на електронни документи, извършването на удостоверителни изявления.

5. Осигуриха се възможности за дистанционна работа на всички съдии, съдебни помощници и съдебни служители при необходимост, чрез достъп с електронен подпис до ЕДИС.

6. Беше разработена и тествана в работна среда с цел въвеждане в началото на 2023 година нова единна деловодна система за административния документооборот. Системата цели изпълнението на

процеса по изготвяне, съгласуване и издаване на вътрешните и външните документи изцяло в електронна среда, в т.ч. чрез подписването им с електронен подпис и изпращането им до съответните кореспонденти по електронен път.

7. С оглед прекратяването на извънредната епидемична обстановка, продължила до 31.03.2022 г., се възстанови напълно присъственото провеждане на заседанията на пленума на ВАС и общото събрание на съдиите от колегиите на ВАС, както и присъствения режим на работа за съдиите и съдебните служители.

8. Утвърди се нова структура на общата и специализирана администрация на Върховния административен съд и се проведеха конкурси за длъжностите главен секретар, съдебни помощници, секретари и деловодители.

9. С цел подобряване работата, пленумът на Върховния административен съд актуализира:

- Правилата за приемане на тълкувателни решения от Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд и от Общото събрание на съдиите от колегиите на Върховния административен съд;

- Правилата за определяне на натовареността на председателя на съда, на неговите заместници, на председателите на отделения и на съдиите от Върховния административен съд;

10. Проблемите, които възникват при разпределението на делата по материи във Върховния административен съд, се адресираха своевременно чрез съответните заповеди за разпределение на материя между отделенията в съответствие с тяхната натовареност и вида и характера на делата, разпределени им досега за разглеждане.

11. Системно и своевременно се актуализираха постоянно действащите тричленни и петчленни състави.

12. Въз основа на статистическите данни за образуванияте, разгледани и приключени дела беше установен графика за провеждане на открити съдебни заседания на тричленните състави през съдебната 2022 – 2023 г., като се обезпечи и ежемесечното провеждане на заседания по образуванияте тълкувателни дела.

13. Върховният административен съд продължи активната си медийна политика с акцент върху новини, свързани с обществено значими дела, укрепване на тълкувателната дейност, работата на Звеното за анализи и тълкувателна дейност, бързината и достъпа на правосъдие, информационното обезпечаване във връзка с разглеждането на изборни дела и др.

2. КОМУНИКАЦИОННА ПОЛИТИКА

Върховният административен съд и през 2022 година продължи да провежда открит и навременна комуникационна политика, насочена към широката общественост и медиите. Активностите бяха насочени към утвърждаване на позитивния институционален имидж на съдебната институция и повишаване на доверието на основните целеви групи към административното правораздаване в страната.

През 2022 година бяха изготвени и разпространени общо 53 прессъобщения, свързани с различни административни дела с висок обществен интерес. Почти всички бяха отразени масово в националните медии, както онлайн издания, така и радио, телевизии и печатни. Изготвени бяха и редица справки и информации, във връзка със

запитвания от представители на медиите, както и във връзка със Закона за достъп до обществена информация.

На 17 юни 2022 г. Върховният административен съд проведе конференция под надслов „История, настояще и бъдеще на административното правораздаване“. За лектори бяха привлечени представители на академичната общност. Целта на конференцията беше отбелязване на 15 години от създаването на системата на административното правораздаване в страната чрез 28-те административни съдилища на територията на страната, както затвърждаване на авторитета на административното правосъдие в България. На събитието присъстваха административни съдии и представители на академичната общност.

Върховният административен съд стана съорганизатор на тържествена конференция по повод 15 години от създаването на административните съдилища в страната. На събитието присъстваха съдии от Съда на Европейския съюз, представители на административните и общите съдилища, на професионални организации и академичната общност.

Изминалата 2022 г. беше изключително динамична по отношение на интереса на медиите към делата, разглеждани във Върховния административен съд. На първо място по интерес бяха административните дела, свързани с ветеринарно-санитарния контрол на ГКПП „Капитан Андреево“. За всички определения и решения, свързани с темата медиите бяха навреме и подробно информирани. Пресцентърът беше на постоянно разположение на журналистите за въпроси и отговори, свързани със съдебните спорове между държавата и частното дружество.

Широката общественост беше информирана за резултатите по административните дела с екологична насоченост: в т.ч. свързаните със санитарно-охранителната зона около язовир „Камчия“, строежа на автомагистрала „Струма“, топлоелектрическите централи „Бобов дол“ и „Марица Изток“ 3, „Брикел“, „Бобов дол“. Активно популяризирани бяха решения, свързани с временната закрила на украинските бежанци на територията на Република България, за проучванията на газ в Добруджа, както и дела, свързани с установен конфликт на интереси на представители на местната власт, както и такива, свързани с решения на Висшия съдебен съвет.

3. ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ

През 2021 г. приключи подготовката за кандидатстване на последния останал проект на Върховния административен съд по Пътната карта към Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, а именно проект на тема *„Практически аспекти в правораздавателната дейност на административните съдилища насочена към гарантиране върховенството на закона чрез унифицирано правоприлагане на правото на Европейския съюз посредством механизма на преюдициалното запитване.“*. Стойността на проекта е в размер на 140 000 лв. и неговото изпълнение беше предвидено да започне през втората половина на 2022 г. Основната цел на проекта е осигуряване на еднакво прилагане от страна на съдиите от системата на административното правосъдие на актовете за защита на правата на човека и на правото на Европейския съюз чрез своевременно идентифициране на необходимостта от надлежно сезиране на Съда на Европейския съюз (СЕС) с преюдициални въпроси относно тълкуването

на правото на Съюза или валидността на актове, приети от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза. Финансирането на проекта беше отложено с решение на Комитета за наблюдение поради алокация на финансирането по други приоритети.

В течение на цялата 2022 г. служители от Върховния административен съд започнаха работата по подготовка на изпълнението на дейностите по проект по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ). Работата по този проект продължи и през първото тримесечие на настоящата година, като вече проектът е в процес на изпълнение. След проведена обществена поръчка бяха избрани външни експерти за екипа по управление на проекта и започна изпълнението на дейност 1. Наименованието на проекта е *„Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване.“* Срокът за изпълнение е 48 месеца, а целите на проекта са свързани с улесняването на участниците в административния процес чрез възможност за дистанционно и цифрово извършване на значителен брой процесуални и съдопроизводствени дейности. Одобрената стойност на проекта е в размер на 8 549 000 лв. за всичките пет дейности.

4. СГРАДЕН ФОНД

Върховният административен съд осъществява дейността си в сградата на ул. „Александър Стамболийски“ № 18, а също и в шест работни помещения в административната сграда на пл. „Света Неделя“ № 6. Поради продължаващото наличие на необходимост от

допълнителни работни помещения за нуждите на ВАС, с Решение № 926 от 17.11.2022 г. на Министерския съвет за нуждите на ВАС е предоставена административната сградата на пл. „Света Неделя“ № 5, в която към настоящия момент се помещава Министерство на здравеопазването. До ефективното разширяване на сградния фонд, ВАС инициира процедури по предоставяне за ползване на допълнителни работни помещения.

5. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Щатно разписание на ВАС за 2022 г.:

от 01.01.2022 г. до 01.08.2022 г. – 98 съдии
от 01.08.2022 г. до 01.11.2022 г. – 101 съдии
от 01.11.2022 г. до 31.12.2022 г. – 102 съдии

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2022 г.:

ЕМИЛИЯ ДИМИТРОВА КАБУРОВА – 21.01.2022 г.

МАРИНА МИХАЙЛОВА ДОЙЧИНОВА – 03.02.2022 г.

РУМЯНА АНГЕЛОВА ПАПАЗОВА-ДИМИТРОВА – 08.08.2022 г.

ДОБРИНКА СТОЯНОВА СИМЕОНОВА-АНДРЕЕВА – 09.11.2022 г.

ЗАХАРИНКА ДИМИТРОВА ТОДОРОВА – 13.11.2022 г.

II. НАПУСНАЛИ СЪДИИ ПРЕЗ 2022 г.:

Няма

III. ВЪЗСТАНОВЕНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2022 г.:

ЛОЗАН ЙОРДАНОВ ПАНОВ – 11.02.2022 г.

IV. НОВИ СЪДИИ ПРЕЗ 2022 г.:

Няма

V. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС ПРЕЗ 2022 г.:

ТАНЯ БОРИСОВА КОМСАЛОВА – КОЛЕВА – Административен съд – Пловдив – от 14.08.2019 г. до 23.07.2021 г. и от 03.09.2021 г. до момента

СТЕЛА АЛЕКСАНДРОВА ДИНЧЕВА – Административен съд – Сливен – от 11.03.2019 г. до 09.10.2020 г. и от 03.10.2022 г. до момента

ПОЛИНА ХРИСТОВА БОГДАНОВА-КУЧЕВА – Административен съд – София-област – от 28.10.2019 г. до 30.01.2020 г., от 09.03.2020 г. до 18.03.2020 г., от 27.04.2020 г. до 16.11.2020 г., от 13.10.2021 г. до момента

АЛЕКСАНДЪР АНТОНОВ МИТРЕВ – Административен съд – Пловдив – от 21.04.2020 г. до 23.07.2021 г. и от 27.10.2021 г. до момента

НЕЛИ СТЕФАНОВА ДОНЧЕВА – Административен съд – Видин – от 09.10.2020 г. до 15.03.2021 г., от 24.01.2022 г. до 01.03.2022 г. и от 13.09.2022 г. до момента

ПОЛИНА ИВАНОВА ЯКИМОВА-ИЛИЕВА – Административен съд – София-град – от 13.09.2021 г. до момента

КАМЕЛИЯ ЙОРДАНОВА СТОЯНОВА – Административен съд – София-град – от 13.09.2021 г. до 15.12.2021 г. и от 03.02.2022 г. до момента

СТАНИМИРА ДРУМЕВА ДРУМЕВА – Административен съд – Бургас – от 16.09.2019 г. до 23.07.2021 г. и от 15.11.2021 г. до 13.09.2022 г.

СВЕТЛОЗАР ГЕОРГИЕВ РАЧЕВ – Административен съд – Габрово – от 27.07.2022 г. до момента

МАРИЯ ЦАНКОВА ТОДОРОВА – Административен съд – Благоевград – от 01.08.2022 г. до момента

РАДОСТИН ДИМИТРОВ РАДКОВ – Административен съд – София-град – от 26.09.2022 г. до момента

ДАРИНА НЕДЕЛЧЕВА РАЧЕВА-ГЕНАДИЕВА – Административен съд – Варна – от 26.09.2022 г. до момента

ЙОНИТА ЦАНКОВА ЦАНКОВА – Административен съд – Ловеч – от 01.11.2022 г. до 01.01.2023 г.

ЦВЕТАНКА ВЛАДИМИРОВА ПАУНОВА – Административен съд – София-град – от 09.11.2022 г. до момента

ЯВОР ИВАНОВ КОЛЕВ – Административен съд – Пловдив – от 15.11.2022 г. до момента

VI. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2022 г.:

ГЕОРГИ ЗЛАТЕВ ЧОЛАКОВ – изпълнява и функциите на ръководител на Втора колегия на ВАС, считано от 25.07.2022 г. до 03.10.2022 г.

ВАНЯ ПЕТРОВА АНЧЕВА – изпълнява и функциите на ръководител на Втора колегия на ВАС, считано от 03.10.2022 г. до 09.12.2022 г.

СИБИЛА ЕНЕВА СИМЕОНОВА – и.ф. председател на Шесто отделение, считано от 08.08.2022 г. и председател на Шесто отделение, считано от 03.10.2022 г.

ЛОЗАН ЙОРДАНОВ ПАНОВ – от Второ отделение преминава в Първо отделение, считано от 11.04.2022 г.

РУМЯНА ТОДОРОВА ЛИЛОВА-ИКОНОМОВА – от Трето отделение преминава в Първо отделение, считано от 27.07.2022 г.

ЗДРАВКА СТЕФАНОВА ШУМЕНСКА – конституирана като член на КАК към СК на ВСС, считано от 04.06.2022 г.

6. СПРАВКА ЗА ДЕЛАТА ВЪВ ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

СПРАВКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ВАС ПРЕЗ 2022 г.

Таблица 1

Колегии, отделения и състави	Висящи дела към 31.12.2021 г.		Образувани дела през 2022 г.						Общо дела за разглеждане	Свършени дела през 2022 г.			Срок на изготвяне на съдебни актове:			Висящи дела към 31.12.2022 г.		
	ОБЩО ВИСЯЩИ ДЕЛА	в т.ч. класифицирани дела	ОБЩО ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА	от тях:						СВЪРШЕНИ ДЕЛА	от тях:		до 1 месец	от 1 до 3 месеца	над 3 месеца	Общо ВИСЯЩИ ДЕЛА	от тях:	
				дела по жалби срещу подзаконни нормативни актове	дела по жалби срещу решения на ВСС	класифицирани дела	Административно наказателни дела по чл.304 АПК	В ОТКРИТИ ЗАСЕДАНИЯ			В ЗАКРИТИ ЗАСЕДАНИЯ	насрочени дела					ненасрочени дела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13а	13б	14	15	16	
Първо	678		1201	22			1	1879	1203	907	296	1098	96	9	676	675	1	
Второ	421	1	1429	8			3	1850	1559	836	723	1420	93	46	291	290	1	
Трето	513		1584	41		3	3	2097	1624	891	733	1219	242	163	473	429	44	
Четвърто	179	4	1403	14		20	3	1582	1327	785	542	1164	153	10	255	255		
Пето	379	22	1836	15		65	8	2215	1511	851	660	1156	280	75	704	704		
Шесто	340		1754	10	70		1	2094	1510	825	685	1351	154	5	584	582	2	
Седмо	271		1277	9			6	1548	1142	786	356	757	305	80	406	406		
Осмо	705		1105	9				1810	1213	943	270	1069	141	3	597	597		
Петчленен с-в I к.	59		232			4		291	235	88	147	173	40	22	56	55	1	
Петчленен с-в II к.	46	2	325			5		371	331	104	227	288	35	8	40	40		
Тълкувателни дела	11		6					17	6	6		6			11	11		
ТД см.с-ви с ВКС Iк.			1					1	1	1		1						
ТД см.с-ви с ВКС IIк.			4					4							4	4		
См. с-ви с ВКС Iк.	6		26					32	26	26		5	15	6	6	6		
См. с-ви с ВКС IIк.	4		29					33	29	29		6	14	9	4	4		
Дела жалби бавност Iк.			56					56	56		56	56						
Дела жалби бавност IIк.			56					56	56		56	56						
Общо:	3612	29	12324	128	70	97	25	15936	11829	7078	4751	9825	1568	436	4107	4058	49	

7. ЗВЕНО ЗА АНАЛИЗИ И ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

През 2022 г. продължи активната работа на Звеното за анализи и тълкувателна дейност във Върховния административен съд.

Със заповед от 18 март 2022 г. на председателя на ВАС, поради пенсиониране на съдия от състава му, беше определен нов състав на Звеното за анализи и тълкувателна дейност, включващ и член – съдия от административен съд. Новият състав на Звеното за анализи и тълкувателна дейност включва съдиите от ВАС Теодора Николова, Таня Куцарова и Кремена Хараланова и съдията от Административен съд – София – област Асен Мингов. Председател на Звеното за анализи и тълкувателна дейност е председателят на ВАС Георги Чолаков.

Сред основните задачи на звеното и през тази отчетна година са изготвянето на становища по проекти на закони и подзаконови нормативни актове, относими към административното правораздаване, на становища по конституционни дела, разглеждане на постъпилите сигнали за противоречива или неправилна съдебна практика в административните съдилища и Върховния административен съд и предложения за образуване на тълкувателни дела в тази връзка.

Работата на звеното се подпомагаше административно-организационно от служителите от Кабинета на председателя на ВАС. Отчетността и прозрачността на дейността му беше осигурена чрез нарочния модул в деловодната система на съда, до който имат достъп всички съдии.

И през 2022 г. в Звеното за анализи и тълкувателна дейност звеното системно постъпваха сигнали за противоречива или неправилна практика и проблеми на правоприлагането, адресирани до него както от граждани и техни организации, така и от адвокати, практикуващи съдии от различни нива на съдебната система и други специалисти, работещи в сферата на правото. Утвърди се практиката административните съдилища да следят и сигнализират за случаи на противоречива практика, което е от особена важност в хипотези, в които административният съд правораздава като касационна инстанция и уеднаквяването на съдебната практика е възможно единствено чрез тълкувателната дейност на Върховния административен съд.

През 2022 г. Звеното анализи и тълкувателна дейност проведе общо пет заседания, на които бяха обсъдени общо 72 преписки от държавни органи, граждани и техни организации, адвокати и съдии. Бяха обсъдени общо 26 сигнала на граждани и техни организации по проблеми на правоприлагането. Наблюдава се увеличение на дела на предложенията за преодоляване на противоречива съдебна практика, отправени след задълбочен анализ от отделни съдии и от административни съдилища. През 2022 г. са разгледани 14 такива преписки, в резултат на което по искане от пленума на Върховния административен съд за даване на задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 132а от Конституцията във връзка с чл. 1, ал. 1 и ал. 2, чл. 4, ал. 1, чл. 8 и чл. 117, ал. 2 от Конституцията на Република България беше образувано конституционно дело № 7/2022 г., по искане на председателя на Върховния административен съд бяха образувани четири производства за приемане на тълкувателно решение до

Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд, а по съвместно искане на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд – две производства за приемане на тълкувателно постановление от общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд и от колегии на Върховния административен съд. Наред с това, в Звеното за анализи и тълкувателна дейност бяха подготвени становищата, приети от пленума на Върховния административен съд, по множество конституционни дела:

1. Допълнителни съображения към искане на пленума на Върховния административен съд за даване на задължително тълкуване на чл. 4, ал. 1, чл. 119, ал. 2, чл. 120, ал. 1 и чл. 125 от Конституцията на Република България, по което е образувано конституционно дело № 1 от 2022 год.

2. Становище по конституционно дело № 5 от 2022 год., образувано по искане на главния прокурор на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн. ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., в сила от 01.01.2022 г.).

3. Становище по конституционно дело № 6 от 2022 год., образувано по искане на главния прокурор на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 25, чл. 86, ал. 1 в частта „включително и за изпълнението на препоръките на Народното събрание при обсъждането на предходния доклад“ и на чл. 86, ал. 5, изречение второ от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (обн., ДВ, бр. 109 от 21.12.2021 г.)

4. Допълнителни съображения към искане на пленума на Върховния административен съд за даване на задължително

тълкуване на разпоредбата на чл.132а, във връзка с чл. 1, ал. 1 и 2, чл. 4, ал. 1, чл. 8 и чл. 117, ал. 2 от Конституцията на Република България, по което е образувано конституционно дело № 7/2022 г.;

5. Становище по конституционно дело № 9/2022 г., образувано по искане на главния прокурор на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 169, ал. 5 от Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г.) и на разпоредбите на § 3, § 4, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 29, § 30, § 31, § 33, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46, § 47, § 48, § 49, § 50, § 51, § 52, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57, § 58, § 59, § 60, § 61, § 62, § 63, § 64, § 65, § 66 и § 67 от Преходните и заключителни разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г.).

8. ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

През 2022 година са образувани шест **тълкувателни дела на Общото събрание на колегите във Върховния административен съд:**

Тълкувателно дело № 1/2022 г., образувано по искане на председателя на Върховния административен съд за приемане на

тълкувателно решение по въпроса „Подлежат ли на обжалване решенията на Комисията за енергийно и водно регулиране, приети на основание чл. 31б, ал. 4 във връзка с ал.1 и ал.2 от Закона за енергетиката?“.

Тълкувателно дело № 2/2022 г., образувано по искане от главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по въпроса: „Представлява ли стажът по чл. 294, ал.1 от Закона за съдебната власт,който полагат дипломираните юристи по специалност "Право", част от "срока за обучение" и смятат ли се те за учащи по смисъла на чл.82, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване?“

Тълкувателно дело № 3/2022 г., образувано по искане от главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по въпроса: "Дължат ли се агроекологични плащания съгласно чл.13, ал.3 от Наредба № 11 от 06.04.2009г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013г. за срок, който надвишава минималните периоди на преход към биологично производство съгласно чл.36, чл.37, пар. 2 и чл. 38 пар. 3 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008 за определяне на подробни правила за прилагането на регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирането и контрола, извън случаите по чл.36, пар 3 във вр. с пар.1 от Регламент №889/2008?

Тълкувателно дело № 4/2022 г., образувано по искане от председателя на Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение въпроса: "Имат ли юридическите лица с

нестопанска цел, регистрирали се в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел като организации на и за хора с увреждания по смисъла на § 1, т. 12 от Допълнителните разпоредби на Закона за хората с увреждания, в правно-организационната форма на фондации за осъществяване на дейност в частна полза, правен интерес от оспорването на подзаконови нормативни актове, засягащи хората с увреждания, които не членуват в същите организации и с които организациите нямат сключен договор за социалната услуга "застъпничество"?"

Тълкувателно дело № 5/2022 г., образувано по искане от председателя на Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение от общото събрание на съдиите от колегиите на Върховния административен съд по следните въпроси:

"1. В производството по оспорване на решение на общински съвет по смисъла на чл. 45, ал. 11 във връзка с ал. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/ кой акт е предмет на съдебен контрол: първоначално приетото решение на общинския съвет или второто решение на общинския съвет, с което се изменя или потвърждава първоначално приетото решение?"

2. В производството по раздел III на АПК "Оспорване на подзаконови нормативни актове", включително и при оспорване по реда на чл. 45, ал. 8 и/или ал. 11 от ЗМСМА на решение на общинския съвет, с което се приема подзаконов нормативен акт, кой акт е предмет на делото пред компетентния съд: подзаконовият нормативен акт или актът на органа, с който подзаконовият нормативен акт е приет?"

Тълкувателно дело № 6/2022 г., образувано по искане от председателя на Върховния административен съд за приемане на

тълкувателно решение по въпроса "Приложим ли е чл. 140, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) в хипотезата на чл. 60, ал. 5 АПК?"

Общото събрание на колегите във Върховния административен съд постанови тълкувателни решения, с които се произнесе по следните тълкувателни дела:

С Тълкувателно решение № 1 от 21.01.2022 г. по тълкувателно дело № 4/2019 г., образувано по искане от главния прокурор на Република България, Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд реши, че:

1. Касационна или частна жалба, подадена чрез процесуален представител (по закон или по пълномощие), който има представителна власт както за административния орган, издал административния акт, така и за юридическото лице, в структурата на което се намира органът, издал акта, от името на субект, който не е участвал като страна в първоинстанционното съдебно производство, извън случаите на чл.210, ал.2 АПК, е нередовна.

2. Касационна жалба, подадена от административен орган, който е делегирал правомощията си за издаване на административен акт на друг подчинен на него административен орган, срещу решение на административен съд, постановено в производство с участието на органа, на когото са делегирани съответните властнически правомощия и делегацията не е прекратена, е недопустима.

С Тълкувателно решение № 2 от 02.02.2022 г. по тълкувателно дело № 8/2020 г., образувано по искане от председателя на Върховния административен съд, Общото събрание

на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд реши, че:

1. Не е налице законова презумпция, че доходът с неустановен произход е от трудова дейност и представлява осигурителен доход в случаите на определена данъчна основа за облагане по чл. 122, ал. 2 ДОПК при установени при ревизията фактически установявания на обстоятелства по чл. 122, ал. 1, т. 2 и т. 7 ДОПК – укрит доход или недостиг на парични средства на ревизираното лице, които са му били необходими, за да направи доказаните разходи през съответния данъчен период, но не е установен източникът на парични средства (доходи), осигурили въпросните разходи.

2. Върху органите по приходите е тежестта да докажат посоченият факт в съдебното производство по оспорване от физическо лице на ревизионен акт, с който при фактическите установявания при ревизия по чл. 122, ал. 1, т. 2 и 7 ДОПК, са определени осигурителни задължения по чл. 124а ДОПК за периоди след 15.02.2011 г.

С Тълкувателно решение № 4 от 10.05.2022 г. по тълкувателно дело № 2/2020 г., образувано по искане от председателя на Върховния административен съд, Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд реши, че обхватът на солидарната отговорност по чл. 177 ЗДДС включва и задълженията за лихви за забава върху дължимия и невнесен данък от друго лице.

С Тълкувателно решение № 6 от 27.10.2022 г. по тълкувателно дело № 6/2021 г., образувано по искане от председателя на Върховния административен съд, Общото събрание

на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд реши, че при установяване на данъчни и осигурителни задължения на работодатели в ревизионно производство по ДОПК, органите по приходите не разполагат с правомощия инцидентно да обявяват (констатираят) съществуването на трудови правоотношения, прикрити от привидни граждански договори по ЗЗД, когато работна сила се предоставя в нарушение на чл. 1, ал. 2 КТ, тъй като такава компетентност имат само и единствено контролните органи на Инспекцията по труда, по реда на чл. 405а КТ.

През 2022 г., С **Тълкувателно решение № 5 от 14.07.2022** г. по тълкувателно дело № 4/2020 г., Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд реши да **отклони** исканията на главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по следните въпроси:

1. „Следва ли да се присъжда законна лихва в производството по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата за вреди / ЗОДОВ/ при уважен иск за обезщетяване на имуществени вреди, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в производството по обжалване на наказателно постановление, което е отменено от съда и, ако се дължи, кой е началният момент- влизане в сила на решението за отмяна на наказателното постановление или завеждане на исковата молба?"

2. „Дължи ли се обезщетение за вреди по изплатените адвокатски възнаграждения и държавни такси в производствата пред административните съдилища за икове по чл. 28, ал. 2 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/ във вр. с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ,

предявени за възстановяване на имуществени вреди от незаконосъобразни действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията и представляват ли те пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ?"

През 2022 година са образувани и четири тълкувателни дела за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд и едно тълкувателно дело за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговска колегии на Върховния касационен съд и от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд:

Тълкувателно дело № 1/2022 г., образувано по искане на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия и Търговска колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по въпроса: "Подлежи ли на обжалване определение за спиране, постановено от първоинстанционен, въззивен или касационен съд, поради отправено по реда на чл. 628 и сл. ГПК преюдициално запитване от друг съд?"

Тълкувателно дело № 2/2022 г., образувано по искане на главния прокурор на Република България за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по

въпроса: "Кой е субектът на отговорността по чл. 126 от Закона за акцизите и данъчните складове? 1. Лицата, които са регистрирани производители или складодържатели, или 2. Всяко лице, независимо от регистрацията."

Тълкувателно дело № 3/2022 г., образувано по искане на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по въпроса: "Наказва ли се с предвиденото в чл. 175, ал. 3 от Закона за движението по пътищата наказание водач, който управлява моторно превозно средство, чиято регистрация е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от Закона за движението по пътищата, без за това да е уведомен собственикът на моторното превозно средство?".

Тълкувателно дело № 4/2022 г., образувано по искане на министъра на правосъдието за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по въпроса: "Едно или няколко отделни административни нарушения извършва лице, което без необходимо по закон съгласие използва чрез публично изпълнение на запис повече от едно музикално произведение, съгласно разпоредбата на чл. 97, ал.1, т.5, пр.1 от Закона за авторското право и сродните му права във връзка с чл.18 от Закона за административните нарушения и наказания?"

Тълкувателно дело № 5/2022 г., образувано по искане на председателите на Върховния касационен съд и Върховния

административен съд за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по следните въпроси: „1. Коя е надлежната въззиваема страна при обжалване и протестиране на актовете по чл. 58д., т. 1-3 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН)? 2. Приложим ли е чл. 221, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) в производствата по чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН)".

II. ДЕЙНОСТ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

I. Въведение

Докладът за дейността на Първа колегия през 2022 година е изготвен въз основа на данните от Справка за движението на делата през 2022 година на Върховния административен съд по отделения и колегии, при отчитане различните периоди по осъществяване на правораздавателната дейност в съответствие с промените по материи и разпределение на дела в други отделения. Съобразена е и промяната в съдийските състави. Резултатите от дейността на Първа колегия за 2022 година са необходима основа за анализ и планиране на дейността през 2023 година, както и за формиране на изводи и становище за разпределение на материята по правораздавателната дейност.

Изследвани са данните по кадровата обеспеченост, подготовката и квалификацията на съдиите и съдебните служители, изпълнението на служебните задължения, условията на работа и взаимоотношенията при осъществяване на дейностите.

През 2022 година се постигна срочно и качествено разглеждане на постъпилите за разглеждане в Първа колегия дела. Положиха се немалко усилия да се осигури спокойна работна атмосфера за съдиите, съдебните помощници и съдебните служители. Чрез адекватна кадрова политика - своевременно заемане на освободени работни места и повишаване квалификацията на съдиите

и на съдебните служители, се постигна срочно разглеждане и приключване на административните дела. Бяха проведени и конкурси за назначаване на служители във Върховния административен съд.

II. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През отчетната 2022 година Първа колегия на ВАС беше ръководена от заместник – председателя на ВАС съдия Мариника Чернева. В колегията са работили общо **55** съдии. При осъществяване на своята дейност съдиите в Първа колегия са разпределени в четири отделения - първо, трето, четвърто и осмо, подпомагани от съдебни помощници и съдебни служители. През 2022 година продължиха дейността си назначените председатели, съответно на Първо отделение – съдия Емилия Миткова, на Трето отделение – съдия Марио Димитров, на Четвърто отделение – съдия Татяна Хинова и на Осмо отделение – съдия Бисерка Цанева.

През отчетния период в Първо отделение бяха извършени следните промени: Считано от 11.02.2022 г. съдия Лозан Панов бе възстановен във Върховния административен съд. Първоначално е разпределен във Второ отделение, а от 11.04.2022 г. е преместен в Първо отделение съобразно необходимостта от съдии в отделението. Считано от 27.07.2022 г. съдия Румяна Лилова е преместена от трето отделение в Първо отделение. В началото на отчетния период до месец юли 2022 година работата в Първо отделение бе организирана в три постоянно действащи съдебни състава. Със Заповед № 2343/22.07.2022 г. на председателя на ВАС бе създаден четвърти състав в отделението, считано от 27.07.2022 г.

През отчетния период в Трето отделение бяха извършени следните промени: Считано от 13.09.2022 г. съдия Нели Дончева е командирована във Върховния административен съд и е разпределена в Трето отделение, съгласно Заповед № 2786/09.09.2022 г. на председателя на ВАС. За периода от 01.11.2022 г. до края на отчетния период в Трето отделение бе командирована съдия Йонита Цанкова, поради отпуск по болест на съдия Иван Раденков, съгласно Заповед № 3298/27.11.2022 г. на председателя на ВАС. Работата в отделението е организирана в четири постоянно действащи съдебни състава.

През отчетния период в Четвърто отделение бяха извършени следните промени: Поради пенсиониране на съдия Добринка Андреева в Четвърто отделение бе командирована съдия Цветанка Паунова, считано от 09.11.2022 г., съгласно Заповед № 3383/07.11.2022 г. на председателя на ВАС. Съдия Добринка Андреева напусна отделението поради пенсиониране, считано от 09.11.2022 г. Работата в отделението е организирана в четири постоянно действащи съдебни състава.

През отчетния период в Осмо отделение бяха извършени следните промени: Считано от 10.03.2022 г. съдия Александър Митрев е преместен от Пето отделение в Осмо отделение. Считано от 01.08.2022 г. в Първо отделение е командирована съдия Мария Тодорова, съгласно Заповед № 2425/28.07.2022 г. на председателя на ВАС. Считано от 13.09.2022 г. е прекратено командироването на съдия Станимира Друмева. На нейно място, считано от 26.09.2022 г. бе командирована съдия Дарина Рачева, съгласно Заповед № 2834/14.09.2022 г. на председателя на ВАС. В началото на отчетния период до месец юли 2022 година работата в Осмо отделение бе

организирана в три постоянно действащи съдебни състава. Със Заповед № 2437/28.07.2022 г. на председателя на ВАС бе създаден четвърти състав в отделението, считано от 01.08.2022 г.

В колегията през отчетния период останаха да работят следните командировани съдии: Таня Комсалова, Полина Якимова и Камелия Стоянова. Посредством извършените кадрови промени се осигури нормалното участие на съдиите в съдебни заседания и постановяване на съдебни актове в срок.

В Първо отделение в края на отчетния период правораздаваха 13 съдии, разделени в четири съдебни състава; в Трето отделение - 14 съдии, разпределени в четири състава; в Четвърто отделение работиха 13 съдии, разделени в четири съдебни състава, а в Осмо отделение - общо 13 съдии, разпределени в четири съдебни състава.

Председателят на Върховният административен съд заседаваше в откритите и закритите заседания на петчленните състави на колегията.

Заместникът на председателя на Върховния административен съд и ръководител на Първа колегия съдия Мариника Чернева през годината заседаваше в откритите и закритите съдебни заседания в тричленните състави на Първо, Трето, Четвърто и Осмо отделение, както и в петчленните състави на колегията. Ръководителят на Първа колегия също така разглеждаше жалби за бавност и администрираше всички постъпили в съда жалби срещу подзаконови нормативни актове.

Със заповед № 1811/05.07.2019 год. на председателя на ВАС са утвърдени девет постоянно действащи петчленни състави във ВАС. През отчетната година със Заповед № 771/25.03.2022 г. на председателя на ВАС бе създаден десети състав в колегията, считано

от 11.04.2022 г. През отчетната 2022 година със заповеди № 146/20.01.2022 год., № 771/25.03.2022 г., № 2437/28.07.2022 г., № 2787/09.09.2022 г., № 2835/14.09.2022 г., № 2982/29.09.2022 г., № 3299/27.10.2022 г. и № 3384/07.11.2022 г., всички на председателя на ВАС, бяха направени промени в някои от съставите с оглед пенсиониране и разместване на съдиите в колегията.

Към края на отчетния период работата на петчленните състави на Първа колегия бе организирана в десет постоянни състав, в които съдиите бяха разпределени по следния начин:

Първи състав - Председател: Татяна Хинова и членове: Петя Желева, Василка Шаламанова, Таня Дамянова и Полина Якимова.

Втори състав – Председател: Емилия Миткова и членове: Милена Златкова, Аглика Адамова, Албена Радославова, Юлиан Киров и Камелия Стоянова.

Трети състав - Председател: Бисерка Цанева и членове: Теодора Николова, Искра Александрова, Пламен Петрунов, Мария Радева и Мария Тодорова.

Четвърти състав - Председател: Марио Димитров и членове: Любомира Мотова, Мадлен Петрова, Светослав Славов, Любка Петрова и Нели Дончева.

Пети състав - Председател: Светлозара Анчева и членове: Кремена Хараланова, Димитър Първанова, Румяна Лилова и Александър Митрев.

Шести състав - Председател: Йордан Константинов и членове: Свилена Проданова, Красимир Кънчев, Росица Драганова и Цветанка Паунова.

Седми състав - Председател: Панайот Генков и членове: Румяна Борисова, Тодор Петков, Благовеста Липчева и Емилия Иванова.

Осми състав - Председател: Жанета Петрова и членове: Мирослав Мирчев, Мира Райчева, Бисер Цветков и Таня Комсалова.

Девети състав - Председател: Галина Христова и членове: Таня Куцарова, Светлана Борисова, Владимир Първанов и Христо Койчев.

Десети състав - Председател: Диана Гърбатова и членове: Весела Павлова, Лозан Панов, Дарина Рачева и Йонита Цанкова.

През 2022 година в работата си съдиите в Първа колегия на Върховния административен съд бяха подпомагани от съдебни помощници, обща и специализирана съдебна администрация. Резултатите за работата на администрацията бяха отразени при извършеното периодично атестиране. Предвид на резултатите от атестирането, служителите са се справяли с преките си задължение много добре, с малки изключения. В отчетните си доклади председателите на четирите отделения в Първа колегия подробно са отразили дейността както на съдиите, така и на съдебните помощници и служителите, работещи в съответните отделения.

Разглеждана материя в Първа колегия на ВАС

С изрични заповеди на председателя на ВАС материалните закони са разпределени по отделения. Разглежданата материя в отделенията на Първа колегия е определена основно със Заповед №352 от 06.03.2012г. на председателя на ВАС, както и текущи промени през годините, включително и през отчетната 2022 г.

Със заповед № 633/26.03.2018 г. на Председателя на ВАС временно за периода от 28 март 2018 г. до 30 юни 2018г., всички новопостъпили и новообразувани касационни и частни дела по Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за местните данъци и такси са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения. Срокът на заповед № 633/26.03.2018 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповеди № 1730/29.06.2018 г., № 3255/21.12.2018 г., № 1736/27.06.2019 г., № 1411/29.06.2020 г., № 2742/22.12.2020 г., № 1746/24.06.2021 г., № 3450/17.12.2021 г., № 2045/29.06.2022 г. и № 3936/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 2481/05.10.2018 г. на Председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2019г., всички новопостъпили и новообразувани дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения. Срокът на заповед № 2481/05.10.2018 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповеди № 1738/27.06.2019 г., № 1412/29.06.2020 г., № 2743/22.12.2020 г., № 1747/24.06.2021 г., № 3451/17.12.2021 г., № 2044/29.06.2022 г. и № 3937/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 2616/25.10.2018 г. на Председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2019г., всички дела с материя Закон за ограничаване плащанията в брой са разпределени и разглеждани в Първо и Осмо отделение. Срокът на заповед № 2616/25.10.2018 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 3186/16.12.2019 г., № 1415/29.06.2020 г., № 2746/22.12.2020 г., № 1750/24.06.2021

г., № 3454/17.12.2021 г., № 2041/29.06.2022 г. и № 3940/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 870/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, да бъдат насочвани към всички отделения съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материален закон. Всички жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделение дела с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I от заповедта. Срокът на заповед № 870/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 1740/27.06.2019 г., № 3177/16.12.2019 г., № 1416/29.06.2020 г., № 2747/22.12.2020 г., № 1751/24.06.2021 г., № 3455/17.12.2021 г., № 2040/29.06.2022 г. и № 3941/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 871/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019 г. до 30 юни 2019 г., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя административни услуги да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административната услуга. Всички жалби с материя

административни услуги, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделение дела с жалби с материя административни услуги и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I от заповедта. Сроктът на заповед № 871/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 1741/27.06.2019 г., № 3178/16.12.2019 г., № 1417/29.06.2020 г., № 2748/22.12.2020 г., № 1752/24.06.2021 г., № 3456/17.12.2021 г., № 2039/29.06.2022 г. и № 3942/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 872/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019 г. до 30 юни 2019 г., е разпоредено всички новопостъпили жалби срещу съдебни актове, постановени по иски производствa (с изключение на жалби с материя Закон за отговорността на държавата и общините за вреди и Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража) да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон. Всички жалби срещу съдебни актове, постановени в иски производствa, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделение дела срещу съдебни актове, постановени в иски производствa, без тези по ЗОДОВ и ЗИНЗС и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019г.,

да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на заповед № 872/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 1742/27.06.2018г., № 3179/16.12.2019г., № 1418/29.06.2020 г., № 2749/22.12.2020 г., № 1753/24.06.2021 г., № 3457/17.12.2021 г., № 2038/29.06.2022 г. и № 3943/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 875/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя конкурси да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурсът. Всички жалби с материя конкурси, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Четвърто отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Четвърто отделение дела с жалби с материя конкурси, с изключение на насрочените за разглеждане в открито съдебно заседание до 5 април 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на заповед № 875/22.03.2019 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1743/27.06.2019 г., № 3180/16.12.2019 г. и № 1419/29.06.2020 г., № 2750/22.12.2020 г., № 1754/24.06.2021 г., № 3458/17.12.2021 г., № 2037/29.06.2022 г. и № 3944/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

С т. I от заповед № 876/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019 г. до 30 юни 2019 г., е разпоредено всички частни жалби до тричленен състав на ВАС да се разпределят между отделенията съгласно общото разпределение по

материи между отделенията. Срокът на заповед № 876/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 1744/27.06.2019 г., № 3181/16.12.2019 г., № 1420/29.06.2020 г., № 2751/22.12.2020 г., № 1755/24.06.2021 г., № 3570/31.12.2021 г., № 2036/29.06.2022 г. и № 3945/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 503/14.02.2020 г. на председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2020г., е разпоредено всички жалби срещу съдебни актове, постановени по искове срещу държавата за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материята, разглеждана от съответното отделение. Срокът на заповед № 503/14.02.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1422/29.06.2020 г., № 2753/22.12.2020 г., № 1757/24.06.2021 г., № 3460/17.12.2021 г., № 2034/29.06.2022 г. и № 3947/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 504/14.02.2020 г. на председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2020г., е разпоредено всички новопостъпили жалби по спорове свързани със събиране на вземания по държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс да бъдат насочвани към Първо и Осмо отделение на ВАС. Всички жалби с материя по т. II от заповедта, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Шесто отделениена ВАС, да бъдат изпратени на председателите на Първо и Осмо отделение, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Шесто отделение дела с жалби с материя по т. II от заповедта и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 април 2020г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на

заповед № 504/14.02.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1423/29.06.2020 г., № 2754/22.12.2020 г., № 1758/24.06.2021 г., № 3461/17.12.2021 г., № 2066/29.06.2022 г. и № 3948/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 1826/12.08.2020 г. на председателя на ВАС временно за периода до 31 декември 2020 г., е разпоредено всички жалби с материя Закона за счетоводството да бъдат насрочвани в Първо и Осмо отделение на ВАС. Срокът на заповед № 1826/12.08.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1762/24.06.2021 г., № 3466/17.12.2021 г., № 2061/29.06.2022 г. и № 3953/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 505 от 14.02.2020 г. на председателя на ВАС, временно за периода до 30 юни 2020 г. за разглеждане в Четвърто отделение бяха разпределени дела с материя Закон за държавната собственост, Закон за общинската собственост, Закон за убежището и бежанците и Закон за чужденците в Република България. Срокът на заповед № 505 от 14.02.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1759/24.06.2021 г., № 3462/17.12.2021 г., № 2065/29.06.2022 г. и № 3949/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 507 от 14.02.2020 г. на председателя на ВАС в Четвърто отделение е преустановено насочване на жалби и образуване на дела по Закона за подпомагане на земеделските производители. Преразпределението на материята е мотивирано с оглед осигуряване на равномерна натовареност на съдиите и обезпечаване на насрочването на делата в разумни срокове. Предвид изменението на Закона за подпомагане на земеделските производители, със заповед № 2194 от 02.10.2020г. е конкретизирано, че делата, които ще се разглеждат от Четвърто

отделение са във връзка със спорове, възникнали след сключване на договор за предоставяне на финансова помощ от ЕЗФРСР. Със заповед №1664 от 27.07.2020г. за разглеждане в Четвърто отделение са насочени делата по Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз. Срокът на заповед № 1826/12.08.2020 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 1759/24.06.2021 г., № 3462/17.12.2021 г., № 2065/29.06.2022 г. и № 3949/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 2200 от 30.07.2021 г. на председателя на ВАС временно до 31.12.2021 г. за разглеждане в Четвърто отделение са насочени всички жалби с материя Закона за електронното управление. Срокът на заповед № 2200 от 30.07.2021 г. на Председателя на ВАС е удължен със заповед № 3475/17.12.2021 г., № 2052/29.06.2022 г. и № 3962/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

Със заповед № 78 от 13.01.2022 г. на председателя на ВАС временно до 30.06.2022 г. за разглеждане в Трето отделение са насочени всички жалби с материя Закона за регистър БУЛСТАТ. Срокът на заповед № 78 от 13.01.2022 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 2047/29.06.2022 г. и № 3967/22.12.2022 г. до 30.06.2023 г.

III. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

През цялата 2022 година разпределението на делата в отделенията и петчленните състави на Първа колегия на Върховния административен съд се извършваше чрез Централизираната система за разпределение на делата, базирана на сървър, разположен във ВСС. Постъпилите жалби срещу подзаконови нормативни актове, без

промяна с предходния отчетен период, се насочваха към заместник - председателя на Първа колегия на ВАС за образуване на административно дело и разпределение по докладчици.

1. ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА В ТРИЧЛЕННИ СЪСТАВИ В ДВЕТЕ КОЛЕГИИ НА ВАС ПО ЖАЛБИ СРЕЩУ ПОДЗАКОНОВИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ – Общо образувани са 92 дела, от които в Първа колегия за 2022 год. са образувани – 52 броя дела, от които едно дело е класифицирано, във Втора колегия – 40 броя дела. Сравнено с предходния отчетен период за 2021 г. – 93 броя дела, се наблюдава запазване на броя образувани дела по жалби срещу подзаконови нормативни актове. Същите са първоинстанционни дела с висока степен на обществен интерес, сложни от фактическа и правна страна и изискват време за разглеждане, обсъждане и постановяване на съдебен акт.

2. ПЕТЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ

През тази година се наблюдава намаляване на образуваните дела в петчленен състав, което се дължи на законодателни промени, а именно свалената подсъдност по определени дела. Образуваните през 2022 година дела на Петчленен състав на Първа колегия са 232 бр., сравнени с 387 броя дела за 2021 година, 428 броя дела за 2020 година, 621 броя дела за 2019 година, 586 броя дела за 2018 година, 562 броя дела за 2017 година и 527 броя дела за 2016 година. Към 31.12.2021 година е имало 59 дела висящи в колегията; 291 бр. дела е имало общо за разглеждане в колегията, от които свършени са 235 бр. дела, от тях в открити заседания са разгледани 88 бр. дела, а в закрити заседания са разгледани 147 бр. дела. Свършените дела на

петчленен състав на Първа колегия за 2022 година са 235 броя дела, за 2021 година са 420 дела, за 2019 година са 597 дела, за 2018 година са 575 броя, сравнени с 577 броя за 2017 година и 592 броя за 2016 година. От свършените дела до 1 месец са изготвени 173 броя дела, 40 са за период от 1 месец до 3 месеца и 22 броя са изготвени над тримесечния срок. Към 31.12.2022 година са останали висящи 56 дела, от които едно ненасрочено и 55 насрочени за разглеждане.

Образуваните дела на смесени петчленни състави с участие на съдии от Първа колегия са 26 дела за 2022 година, сравнено с 28 дела за 2021 година, 34 дела за 2020 година, 43 дела за 2019 година, 2 дела за 2018 година, 42 броя за 2017 година, сравнено с 53 броя за 2016 година. Свършените за 2022 година са 26 дела, сравнени с 36 броя дела за 2021 година, 31 броя дела за 2020 година, 38 броя дела за 2019 година, 42 броя дела за 2018 година, 45 броя дела за 2017 година и 47 броя дела за 2016 година. От смесените състави между ВАС и ВКС с участие на съдии от Първа колегия е имало 6 дела висящи към 31.12.2021 година, общо за разглеждане са 32 дела, от които са свършени 26 броя дела. Към 31.12.2022 година са останали висящи 6 дела.

Относителното намаляване броя на разглежданите дела в петчленен състав на Първа колегия е постигнато чрез продължаване на тенденцията за отпадане на делата разглеждани като първа инстанция от ВАС и минаването им за разглеждане от всички административни съдилища, което допълнително улеснява достъпа до правосъдие.

3. ОБЩА СПРАВКА - ПЪРВА КОЛЕГИЯ - От справката за дейността на Върховния административен съд през 2022 година е

видно, че висящите дела в Първа колегия в началото на отчетния период - са били 2145 броя, в сравнение с 2037 броя за 2021 година, 2090 броя за 2020 година, 3056 броя за 2019 година, 3106 броя за 2018 година, 3640 броя за 2017 година, 3623 броя за 2016 година (от които 4 класифицирани дела за 2022 година, в сравнение с 6 класифицирани дела за 2021 година, 1 класифицирано дело за 2019 година, 3 класифицирани дела за 2018 година, 3 дела за 2017 година към 8 - за 2016 година). Новообразуваните дела в колегията през 2022 година са 5610 бр., сравнени с предходните години: за 2021 година са 6145 бр., за 2020 година са 6184 бр.; за 2019 година са 7514 бр., за 2018 година са 7739 бр., за 2017 година са 7336 броя, за 2016 година 6876 броя. Общо за разглеждане в колегията са подлежали през отчетната година 7755 бр. дела, в сравнение с 8182 бр. дела за 2021 година, за 2020 година - 8274 бр. дела, за 2019 година - 10570 бр. дела, за 2018 година - 10845 броя, за 2017 година - 10976 броя дела, 10499 броя дела за 2016 година. Свършените дела за 2022 година са 5689 броя дела, в сравнение с 2021 година – 6090 броя дела, за 2020 година - 6571 броя дела, за 2019 година - 8385 броя дела, за 2018 година - 7789 броя дела, за 2017 година - 7871 броя дела, за 2016 година - 6859 броя дела. От свършените дела 3645 броя са в открито заседание, а 2044 броя дела са в закрито заседание.

Съпоставяйки данните от справката за дейността на ВАС за 2022 година в различните отделения на Първа колегия се установява, че през отчетния период най-много са **новообразуваните дела** в Трето отделение – 1584 броя, следвани от Четвърто отделение – 1403 броя, Първо отделение - 1201 броя и Осмо отделение – 1105 броя. Най-много **общо дела за разглеждане** има отново в Трето

отделение - 2097 броя, следвани от Първо отделение - 1879 броя, след което са Осмо отделение – 1810 бр. и Четвърто – 1582 броя. Най-много са **свършените дела** в Трето отделение - 1624 броя - при 14 съдии в отделение, следвани от Четвърто отделение – 1327 броя - при 13 съдии в отделение, следвани от Осмо отделение - 1213 броя дела - при 13 съдии в отделението в края на отчетния период и Първо отделение - 1203 броя дела - при 13 съдии в отделението в края на отчетния период. Общо висящите дела към 31.12.2022 година за Първо отделение са 676 броя, за Трето са 473 броя, за Четвърто са 255 броя и за Осмо отделение са 597 броя дела. Следва да се отбележи тенденцията за намаляване на висящността на неприключилите със съдебен акт дела в Колегията и отделенията.

През годината в изпълнение на една от основните функции на ВАС, съгласно чл. 125, ал. 1 от Конституцията на Република България, за осъществяване на върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване, са образувани 2 тълкувателни дела разпределени на съдии от Първа колегия. Към 31.12.2021 г. е имало 5 висящи тълкувателни дела, като през отчетния период са свършени 4 дела, а към 31.12.2022 г. са останали 3 висящи тълкувателни дела. През отчетния период е образувано 1 съвместно тълкувателно дело между ВАС и ВКС НК, разпределено е на съдия от Първа колегия на ВАС. Същото е свършено в отчетната 2022 година.

IV. ГОДИШНАТА НАТОВАРЕНОСТ

През отчетния период средната натовареност на съдиите в колегията по отношение на общо делата за разглеждане бе 144 броя

дела, при 164 броя дела за 2021 година, 173 броя дела за 2020 година, 150 броя дела за 2019 година, 163 броя дела за 2018 година и 168 броя за 2017 година. Годишната натовареност по брой свършени дела на съдия, правораздавал в Колегията през цялата година на пълна натовареност, възлиза между 146 и 91 броя дела, като средната натовареност е различна в зависимост от конкретното отделение, в което работят и е обсъдена в докладите на председателите на отделения, като следва да се отбележи, че се наблюдава сравнително еднакъв брой на свършените дела.

Съществен дял при обсъждане на натовареността на съдиите в колегията има характера на разглежданата материя и съкратените срокове за произнасяне.

V. СРОКОВЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

Свършените дела в колегията са общо 5689 броя дела, сравнени със 6090 броя дела за предходната година, в открити заседания са свършени 3645 броя дела, а в закрити заседания са приключили 2044 броя дела. От всички свършени дела за отчетния период до един месец са приключили 4785 броя дела, от един до три месеца са приключили 691 броя дела и 213 броя дела са разгледани над тримесечния срок.

Като се вземе предвид големия обем дела за разглеждане, голяма част от които се характеризират с изключителната фактическа и правна сложност, както и изключително кратките срокове за разглеждане по някои видове дела, следва да се отчете, че съдиите от Първа колегия на ВАС са се справили с изписването на делата в законоустановените за това срокове.

VI. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ СЪДИИТЕ В ПЪРВА КОЛЕГИЯ

Едновременно с изпълнението на основните си служебни задължения - подготовка и разглеждане на тълкувателни дела, участие в съдебни заседания и постановяване на съдебни актове в срок, съдиите от Първа колегия осъществяваха и редица други допълнителни дейности – обсъждане на промените в законодателството; участие в експертни комисии; участие в конкурсни комисии във връзка с проведени във ВАС конкурси; участие в държавните изпитни комисии по публичноправни науки към юридическите факултети за придобиване на висше образование по специалността „Право“; в изпитни комисии към Министерство на правосъдието за придобиване на юридическа правоспособност и др.

През отчетната година продължава дейността си и Звеното за анализи и тълкувателна дейност, в което участват трима съдии от Първа колегия. Основните задачи на звеното са изследване на противоречиви съдебни практики във ВАС и административните съдилища и изготвяне на становища по проекти на закони, внесени за разглеждане в Народното събрание.

VII. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

През годината работата на съдебните състави на колегията е активно подпомогната от съдебните служители – деловодители, секретари и съдебни помощници.

Значителна част от съдебните деловодители и секретари са с трайна практика и опит, но при част от тях е липсвал опит и

познаване на спецификата на работа, които доведоха до допускането на множество пропуски в работа им и съответно ниско оценяване при атестирането.

Съдебните помощници подпомагат дейността на съдиите като съдействат при обработка на доклада, проучват съдебната практика, изготвят проекти на съдебни актове и др. Резултатите от работата им бяха отразени при извършеното периодично атестиране. През отчетната година се наблюдава повишаване на оценките на съдебните помощници, което показва, че те са изпълнявали своите задължения по-качествено. При малка част от помощниците се констатира пропуски и недостатъчно познаване на работата, което е обусловило и по-ниското оценяване.

След успешно издържан магистратски конкурс шест съдебни помощници от Първа колегия встъпиха през месец февруари 2022 г. като административни съдии в административни съдилища. През отчетната 2022 г. бе проведен конкурс във Върховния административен съд за 15 свободни щатни бройки за длъжността „съдебен помощник“, от които в Първа колегия бяха разпределени пет съдебни помощници.

Необходимо е предприемане на мерки по включване на съдебните служители и съдебните помощници в различни форми за повишаване на квалификацията и придобиване на умения по възложените им функционални задължения, както и персонална работа на отделните съдебни състави и председатели на състава с тях.

VIII. ДЕЙНОСТ НА ОТДЕЛЕНИЯТА ОТ ПЪРВА КОЛЕГИЯ

ДЕЙНОСТ НА ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя:

В Първо отделение на Върховния административен съд работят общо 11 съдии – Емилия Миткова, Светлозара Анчева, Йордан Константинов, Милена Златкова, Бисер Цветков, Благовеста Липчева, Мадлен Петрова, Петя Желева, Весела Павлова, Полина Якимова, Камелия Стоянова.

Председател на отделението е съдия Емилия Миткова.

През отчетния период са направени съществени кадрови промени в отделението и промени в съдебните състави, както следва:

В началото на отчетния период съдиите от отделението са разпределени в **три** състава:

Първи състав: Председател : Милена Златкова

Членове: Благовеста Липчева и Полина Якимова;

Втори състав: Председател: Светлозара Анчева

Членове: Мадлен Петрова и Весела Павлова;

Трети Състав: Председател: Йордан Константинов

Членове: Бисер Цветков и Петя Желева.

Със заповед № 2098/23.07.2021 г. на председателя на ВАС съдия Полина Якимова е командирована във ВАС, считано от 13.09.2021 г. и е разпределена в Първо отделение.

Със заповед № 3323/13.12.2021 г. на председателя на ВАС е прекратено командироването на съдия Камелия Стоянова, считано от 15.12.2021 г.

Със заповед № 3324/13.12.2021 г. на председателя на ВАС съдия Камелия Стоянова е командирована във ВАС, считано от 03.02.2022г. и е разпределена в Първо отделение.

Със заповед № 3326/13.12.2021 г. на председателя на ВАС за периода 15.12.2021г. до 02 февруари 2022г. са утвърдени промени в постоянно действащи състави на Първо отделение на ВАС, както следва **Трети състав** на Първо отделение: Йордан Константинов, Бисер Цветков и Петя Желева. Посочено е, че след изтичане на посочения период съставът се възстановява съгласно разпореденото със заповед № 2700/11.10.2021 г. на председателя на ВАС, а именно: **Трети състав** на Първо отделение: Йордан Константинов, Бисер Цветков, Петя Желева и Камелия Стоянова.

Със заповед № 385/11.02.2022 г. на председателя на ВАС съдия Лозан Панов временно, считано от 11 април 2022г. до вземане на решение за разпределението на съдиите по колегии и отделения от пленума на ВАС, е разпределен в Първо отделение на Върховния административен съд.

Със заповед № 386/11.02.2022 г. на председателя на ВАС считано от 11.04.2022 г. са утвърдени промени в постоянно действащи състави на Първо отделение на ВАС, както следва - **Първи състав** на Първо отделение: Милена Златкова, Благовеста Липчева, Лозан Панов и Полина Якимова.

Със заповед № 2342/22.07.2022 г. на председателя на ВАС съдия Румяна Лилова е разпределена от Трето отделение в Първо отделение, временно, считано от 27.07.2022 г.

Със заповед № 2343/22.07.2022 г. на председателя на ВАС считано от 27.07.2022 г. са утвърдени промени в постоянно действащи състави на Първо отделение на ВАС, както следва -

Първи състав на Първо отделение: Милена Златкова, Благовеста Липчева и Полина Якимова; **Втори състав** на Първо отделение: Светлозара Анчева, Мадлен Петрова и Весела Павлова; **Трети състав** на Първо отделение: Йордан Константинов, Петя Желева и Лозан Панов. Създаден е **Четвърти състав** на Първо отделение: Бисер Цветков, Румяна Лилова и Камелия Стоянова.

Председателят на отделението е заседавал с всеки един от съставите.

Въпреки кадровите промени съдиите са изпълнявали качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са изготвяни в кратки срокове, без необичайни забавяния.

Разглеждана материя:

През 2022 г. отделението разглежда основно дела по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху доходите на физическите лица, Закон за облагане доходите на физическите лица /отм./, Закон за Националната агенция за приходите, Закон за особените залози.

Със заповед № 633/26.03.2018 г. на председателя на ВАС временно за периода от 28 март 2018г. до 30 юни 2018г., всички новопостъпили и новообразувани касационни и частни дела по Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за местните данъци и такси са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения. Срокът на заповед № 633/26.03.2018 г. на председателя на ВАС е удължен със заповеди № 1730/29.06.2018г., № 3255/21.12.2018г., № 1736/27.06.2019г., № 1411/29.06.2020г., № 2742/22.12.2020 г., № 1746/24.06.2021 г., №

3450/17.12.2021 г. и № 2045/29.06.2022 г. на председателя на ВАС до 31.12.2022 г.

Със заповед № 2481/05.10.2018 г. на председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2019 г., всички новопостъпили и новообразувани дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения. Срокът на заповед № 2481/05.10.2018 г. на председателя на ВАС е удължен със заповеди № 1738/27.06.2019г., № 1412/29.06.2020г., № 2743/22.12.2020 г., № 1747/24.06.2021 г., № 3451/17.12.2021 г. и № 2044/29.06.2022 г. на председателя на ВАС до 31.12.2022 г.

Със заповед № 2616/25.10.2018 г. на председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2019г., всички дела с материя Закон за ограничаване плащанията в брой са разпределени и разглеждани в Първо и Осмо отделение. Срокът на заповед № 2616/25.10.2018 г. на председателя на ВАС е удължен със заповеди № 3186/16.12.2019г., № 1415/29.06.2020г., № 2746/22.12.2020 г., № 1750/24.06.2021 г., № 3454/17.12.2021 г. и № 2041/29.06.2022 г. на председателя на ВАС до 31.12.2022 г.

Със заповед № 53/09.01.2019г. на председателя на ВАС във връзка с влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (обн. – ДВ, бр. 77 от 2018г., в сила от 01.01.2019г.) е разпоредено частните жалби срещу разпорежданията на председателите на отделения, с които жалбата или протестът се оставя без разглеждане, да бъдат разпределяни между съдиите в съответното отделение.

Със заповед № 870/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, да бъдат насочвани към всички отделения съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материален закон. Всички жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделение дела с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I от заповедта. Срокът на заповед № 870/22.03.2019 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1740/27.06.2019г., № 3177/16.12.2019г., № 1416/29.06.2020г., № 2747/22.12.2020 г., № 1751/24.06.2021 г., № 3455/17.12.2021 г. и № 2040/29.06.2022г. на председателя на ВАС до 31.12.2022 г.

Със заповед № 871/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя административни услуги да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административната услуга. Всички жалби с материя административни услуги, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделение на

ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделениедела с жалби с материя административни услуги и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I от заповедта. Срокът на заповед № 871/22.03.2019 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1741/27.06.2019г., № 3178/16.12.2019г., № 1417/29.06.2020г., № 2748/22.12.2020 г., № 1752/24.06.2021 г., № 3456/17.12.2021 г. и № 2039/29.06.2022 г. на председателя на ВАС до 31.12.2022 г.

Със заповед № 872/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички новопостъпили жалби срещу съдебни актове, постановени по искиви производства (с изключение на жалби с материя Закон за отговорността на държавата и общините за вреди и Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража) да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон. Всички жалби срещу съдебни актове, постановени в искиви производства, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделениена ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделениедела срещу съдебни актове, постановени в искиви производства, без тези по ЗОДОВ и ЗИНЗС и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на заповед № 872/22.03.2019 г. на председателя

на ВАС е удължен със заповед № 3179/16.12.2019г., № 1418/29.06.2020г., № 2749/22.12.2020 г., № 1753/24.06.2021 г., № 3457/17.12.2021 г. и № 2038/29.06.2022 г. на председателя на ВАС до 31.12.2022г.

Със заповед № 875/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя конкурси да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурсът. Всички жалби с материя конкурси, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Четвърто отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Четвърто отделение дела с жалби с материя конкурси, с изключение на насрочените за разглеждане в открито съдебно заседание до 5 април 2019г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на заповед № 875/22.03.2019 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1743/27.06.2019г., № 3180/16.12.2019г. и № 1419/29.06.2020г., № 2750/22.12.2020 г., № 1754/24.06.2021 г., № 3458/17.12.2021г. и № 2037/29.06.2022г. на председателя на ВАС до 31.12.2022г.

Със заповед № 876/22.03.2019 г. на председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019г. до 30 юни 2019г., е разпоредено всички частни жалби до тричленен състав на ВАС да се разпределят между отделенията съгласно общото разпределение по материи между отделенията. Частните жалби до тричленен състав на ВАС, които по досегашния ред са разпределени за проверка за

редовност на ръководителя на Първа колегия на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Срокът на заповед № 876/22.03.2019 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1744/27.06.2019г., № 3181/16.12.2019г., № 1420/29.06.2020г., № 2751/22.12.2020 г., № 1755/24.06.2021 г., № 3570/31.12.2021г. и № 2036/29.06.2022г. на председателя на ВАС до 31.12.2022г.

Със заповед № 503/14.02.2020 г. на председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2020г., е разпоредено всички жалби срещу съдебни актове, постановени по искове срещу държавата за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материята, разглеждана от съответното отделение. Срокът на заповед № 503/14.02.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1422/29.06.2020г., № 2753/22.12.2020 г., № 1757/24.06.2021 г., № 3460/17.12.2021г. и № 2034/29.06.2022г. на председателя на ВАС до 31.12.2022г.

Със заповед № 504/14.02.2020 г. на председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2020г., е разпоредено всички новопостъпили жалби по спорове свързани със събиране на вземания по държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс да бъдат насочвани към Първо и Осмо отделение на ВАС. Всички жалби с материя по т. II от заповедта, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Шесто отделениена ВАС, да бъдат изпратени на председателите на Първо и Осмо отделение, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Шесто отделениедела с жалби с материя по т. II от заповедта и насрочени за разглеждане в открито съдебно

заседание след 1 април 2020г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Сроктът на заповед № 504/14.02.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 1423/29.06.2020г., № 2754/22.12.2020 г., № 1758/24.06.2021 г., № 3461/17.12.2021г. и № 2066/29.06.2022г. на председателя на ВАС до 31.12.2022г.

Със заповед № 1826/12.08.2020 г. на председателя на ВАС временно за периода до 31 декември 2020г., е разпоредено всички жалби с материя Закона за счетоводството да бъдат насрочвани в Първо и Осмо отделение на ВАС. Сроктът на заповед № 1826/12.08.2020 г. на председателя на ВАС е удължен със заповед № 2759/22.12.2020 г., № 1762/24.06.2021 г., № 3466/17.12.2021г. и № 2061/29.06.2022г. на председателя на ВАС до 31.12.2022г.

Със заповед № 1655/15.06.2021 г. на председателя на ВАС е разпоредено всички жалби срещу актове на Министерски съвет, подсъдни на Върховен административен съд, да бъдат насочвани към всички отделения, съобразно утвърдената материя.

II. Обща статистическа информация. Натовареност на съдиите в отделението:

Съдиите от Първо отделение са разглеждали като първа инстанция оспорвания на нормативни актове, участвали са в петчленни състави, действащи в качеството на касационна инстанция или в отменителни производства, както и в смесени съдебни състави заедно със съдии от Върховен касационен съд.

1. Образувани дела:

През 2022г. в отделението са образувани 1201 бр. дела, при образувани 1476 бр. за 2021г., 1388 бр. за 2020г., 1465 бр. за 2019г.,

1656 бр. за 2018г. и 1359 бр. за 2017г., или е налице известен спад на образуваните дела през годината спрямо 2021 г. Констатираното намаление следва да се обясни с предприетите мерки за равномерното разпределяне на дела по отделни материи в различни отделения на ВАС, както и промяната в законодателството и организацията по образуване и разглеждане на делата, които са оказали позитивен ефект. Въпреки това е запазена една много добра натовареност в Първо отделение през отчетната година. През 2022 година в Първо отделение са образувани общо 1201 дела, включително 22 дела по жалби срещу подзаконови нормативни актове.

2.Свършени дела:

Броят на свършените дела през годината /без петчленни и смесени състави/ е както следва: 1203 броя дела, от които в открито заседание са свършени 907 бр. дела, а в закрито са свършени 296 бр. дела. Съдиите от отделението са разгледали образуваните през отчетния период 59 бр. дела на петчленни състави, от които 0 бр. класифицирано дело и са приключили общо 63 бр. дела на петчленни състави, разгледали са образувани 9 бр. дела на смесени състави, общо свършени 7 бр. дела на смесени състави и 2 бр. тълкувателни дела. Налага се извод, че броят на делата, свършени през 2022 г. на тричленни състави е леко увеличен спрямо делата, свършени през предходната 2021г. За сметка на това броят на делата, свършени през 2022 г. на петчленни състави е леко намален спрямо делата, свършени през предходната 2021г. Намалението на броя на свършените дела през 2022г. на петчленни състави е обяснимо с по-малкото постъпление на подобен вид дела спрямо предходната година.

При съпоставка на отчетените данни за дейността на Първо отделение през 2022 г. и в контекста на изложеното по – горе се установява, че броят на свършените дела е почти равен с броя на образуваните дела.

3. Висящи дела:

Към 01.01.2022г. в отделението има висящи 678 бр. дела, при 363 бр. към 01.01.2021 г., при 195 бр. към 01.01.2020 г., 337 бр. към 01.01.2019г., 370 бр. към 01.01.2018г. и висящи 655 бр. към 01.01.2017г. т.е. налице е известно увеличение на броя на висящите дела спрямо 2021 г.

Висящите дела в Първо отделение към 31.12.2022 г. са общо 676 бр., към 31.12.2021г. - 678 бр., към 31.12.2020 г. - 363 бр., към 31.12.2019 г. – 195 бр., към 31.12.2018 г. са 337бр., към 31.12.2017 г. са общо 370 бр.

4.Натовареност на съдиите в отделението:

Анализът на статистическите данни налага изводът, че преобладаващата част от съдебните актове са написани в рамките на един месец – 1098 бр. Много малка част от съдебните актове са написани за период от един до три месеца – 96 бр. Броят на изготвените в над тримесечен срок са 9 бр. Причините за просрочието на делата са идентични на тези, посочени в отчетните доклади за предходните отчетни години – сложността и обема на разглежданите от отделението данъчни и митнически дела; необходимостта от познаване на европейското право, в това число и отправяне на преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз. Продължава да е актуален проблемът с наличието на висящи дела за издаване на тълкувателни решения, както и висящи преюдициални спорове в Съда на Европейския съюз, което налага

спиране на някои дела на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК във вр. с чл.144 АПК, което води до забавяне в разглеждането им и допълнително натоварване на графика. Очевидно е, че едномесечния срок за постановяване на съдебни актове не е оптимален, това се вижда след анализ на сложните от фактическа и правна страна данъчни дела. Тяхната обемност и необходимостта от пряко прилагане на общностното право предполагат друг разумен срок за произнасяне от страна на съдебния състав.

Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 92 бр. при 97 бр. за предходната година. Това е една много добра натовареност като се има предвид, че отделението се е разширило с още един състав през отчетния период.

Натовареността на съдиите от Първо отделение, преценена на плоскостта на общо свършените дела през 2022 г. във ВАС е както следва: Георги Чолаков – 5 бр. дела в Първо отделение като Председателят на ВАС е постановил съдебни актове по дела и в други отделения на ВАС; Мариника Чернева – 18 бр. дела в Първо отделение, като зам. председателят на ВАС, I колегия, е постановил съдебни актове по дела и в други отделения на ВАС; Емилия Миткова – 70 бр., Светлозара Анчева – 107 бр., Йордан Константинов – 108 бр., Милена Златкова – 111 бр., Бисер Цветков – 107 бр., Благовеста Липчева – 105 бр., Мадлен Петрова – 117 бр., Петя Желева – 108 бр., Румяна Лилова – 42 бр., Лозан Панов – 64 бр., Весела Павлова – 109 бр., Полина Якимова – 107 бр. и Камелия Стоянова – 92 бр. Съдиите от Първо отделение са постановявали съдебни актове, участвайки в заседания и на други отделения във ВАС.

През отчетната година в Първо отделение са заседавали и са постановили съдебни актове съдиите: Александър Митрев – 1 бр.,

Даниела Мавродиева – 2 бр., Искра Александрова – 1 бр., Кремена Хараланова – 1 бр. и Юлия Раева – 1 бр.

Зад посочените числа стои положен сериозен труд от страна на всички съдии от отделението, в това число работа в почивните и празничните дни, отделяне от времето за отпуск и това, което следва да бъде посветено на близките и семейството. Съдиите работят под голямо напрежение, притиснати от срокове и голям обем работа. Благодарение на техния професионализъм и експедитивност, по - голямата част от делата са разгледани и приключили в предвидените срокове.

През отчетната 2022 г. е спазван графикът за насрочените съдебни заседания, същите не били отлагани безпричинно. При необходимост са издавани веднага разпореждания от председателя на Първо отделение и от Зам. Председателя на ВАС I колегия за заместване на отсъстващите съдии. Следва да се посочи, че въпреки натовареността на всички съдии от отделението, при нужда, работата на отсъстващ поради неработоспособност, командироване или друга причина съдия е поемана срочно от колегите. Неоспорим факт, който сам по себе си красноречиво говори за изключителната отговорност и професионализъм на съдиите.

III. Администрация:

В началото на отчетния период в отделението работят деловодителите Петя Петрова, Дарина Иванова и Василка Кятипова. В края на периода в отделението работят деловодителите Дарина Иванова, Василка Кятипова, Мария Христова и Камелия Димитрова.

В началото на отчетния период в отделението работят, съдебни секретари Жозефина Мишева и Благовеста Първанова. В

края на периода в отделението работят Благвеста Първанова и Маруся Николова.

Към председателя на отделението - секретар деловодител Лиляна Железарова.

Като куриери в отделението работят Илиан Николов и Милена Шопова.

Въпреки множеството промени в състава на съдебните служители към отделението всеки един от тях е сериозен и отговорен в изпълнението на възложените задачи. Всички са оценени от съдебните състави и председателя на отделението с високи оценки.

През отчетния период са направени съществени промени по отношение на назначените в отделението правни помощници. В началото на отчетния период в отделението работят Ени Койнарска, Ивайло Чернинков, Росица Василева, Стефания Захаринова и Тодор Икономов. В края на отчетния период в отделението работят Виктория Войчева, Диляна Калоянова, Ени Койнарска, Росица Василева и Стефания Захаринова. Въпреки множеството промени в състава на правните помощници всеки един от тях е сериозен и отговорен в изпълнението на възложените задачи. Няма съществени възражения против начина на работа на правните помощници, съдиите са доволни от количеството и качеството на работата им.

През отчетната 2022 г. в отделението съществуват добри колегиални отношения. Продължават събиранията за съвместно решаване на спорни въпроси, които касаят работата на всички. Като цяло проблемите се решават конструктивно в дух на взаимно уважение. Съдиите са обсъждали възникналите принципни правни въпроси, решенията на СЕС по преюдициални запитвания, необходимостта от уеднаквяване на съдебната практика по

идентични дела. В заключение следва да се посочи, че съдиите от Първо отделение работят с чувство за отговорност, за което говорят постигнатите отлични резултати по повечето от съществените за работата на съда показатели.

ДЕЙНОСТ НА ТРЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя.

През годината съдийският състав на отделението включваше председател Марио Димитров и 13 съдии: Панайот Генков, Галина Христова, Жанета Петрова, Иван Раденков, Искра Александрова, Таня Куцарова, Албена Радославова, Светлана Борисова, Пламен Петрунов, Аглика Адамова, Румяна Лилова, Любка Петрова, Юлиан Киров. От .м. юли 2022г. със Заповед №2342 от 22.07.2022 г. на председателя на ВАС съдия Румяна Лилова премина в Първо отделение, а от м. септември 2022 г. на нейно място в състава е командирована съдия Нели Дончева от Административен съд – Видин със Заповед № 2786 от 09.09.2022 г. на председателя на ВАС.

В Трето отделение на ВАС са определени четири постоянно действащи състави със Заповед №1012 от 14.04.2021г. на председателя на ВАС:

Първи състав – Галина Христова, Искра Александрова, Пламен Петрунов и Албена Радославова;

Втори състав – Жанета Петрова, Светлана Борисова и Аглика Адамова;

Трети състав - Иван Раденков, Таня Куцарова и Румяна Лилова;

Четвърти състав – Панайот Генков Любка Петрова и Юлиан Киров.

След преместване на съдия Лилова в Първо отделение, на нейното място в трети състав е определена съдия Нели Дончева.

През м. ноември и м. декември 2022г. в трети състав бяха извършени временни промени, поради отпуск по болест на Иван Раденков, като на негово място беше командирована съдия Йонита Цанкова от Административен съд – Ловеч.

Със Заповед № 3872 от 15.12.2022 г. и Заповед № 3975 от 22.12.2022 г. на председателя на ВАС са определени нови постоянно действащи състави в Трето отделение:

Първи състав – Галина Христова, Пламен Петрунов, Аглика Адамова и Албена Радославова;

Втори състав – Жанета Петрова, Искра Александрова и Нели Дончева (без доклад);

Трети състав - Иван Раденков, Таня Куцарова и Нели Дончева;

Четвърти състав – Панайот Генков, Светлана, Борисова Любка Петрова и Юлиан Киров.

През 2022 г. се наложиха промени в съдебните състави поради преместването на съдия Лилова и медицински причини за съдия Иван Раденков. Извършената промяна в съдебните състави в края на годината и началото на настоящата година очертава положително въздействие в дейността на отделните състави и подобряване на работата.

Разглежданата материя в Трето отделение е определена основно със Заповед №352 от 06.03.2012 г. на председателя на ВАС, както и текущо променяна през годините, включително и през 2022 г., като са прехвърляни материи в други отделения и са възлагани нови материи през 2022 г.

Разглежданите материи са както следва:

ЗМСМА, Изборен кодекс – вр. ЗМСМА материално основание, ЗОСОИ - Закон за българското гражданство, Закон за гражданската регистрация Закон за административнотериториалното устройство на РБ, Закон за достъп и разкриване на документи и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност, Закон за мерките срещу изпиране на пари, Закон за политическата и гражданската реабилитация на репресирани лица, Закон за вероизповеданията, Закон за водите , Закон за енергетиката, Закон за енергията от възобновяеми източници, Закон за регулиране на ВиК услуги, ЗИНЗС, Заповеди на областните управители, Закон за възстановяване собствеността върху горите и земи от горския фонд, Закон за културното наследство, Закон за публичните финанси, Закон за регистър БУЛСТАТ, Закон за амнистия и връщане на отнето имущество, Закон за събранията, митингите и манифестите, Закон за народните читалища, Закон за закрила и развитие на културата

II. Обща статистическа информация. Натовареност на съдиите в отделението.

1. Обща натовареност на отделението

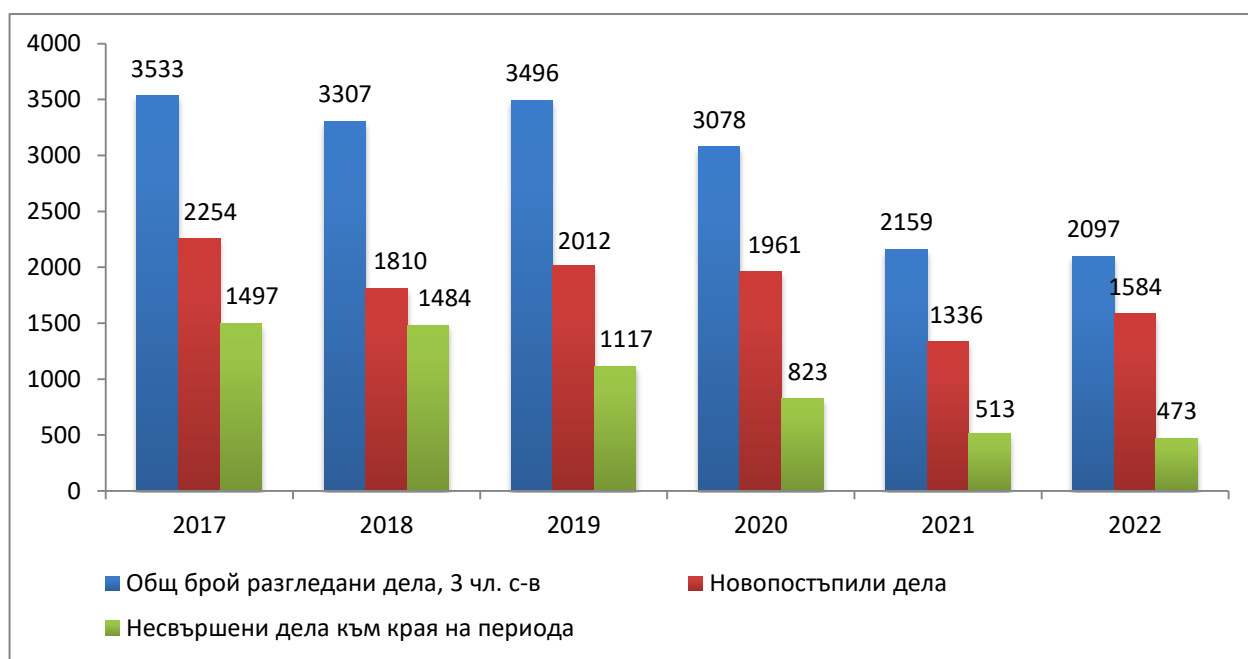
Натовареността на отделението през 2022 г. е значително намаляла в сравнение с предходните 2017 г., 2018 г., 2019 г., 2020 г. 2021 г., като в края на отчетния период се констатира увеличаване на свършените дела - повече от броя на новообразуваните и значително намаляване на броя на новообразуваните и останали за разглеждане дела в края на 2022 г.

През 2022 г. общата натовареност на Трето отделение е нормална, като следва да се отбележи повишаване броя на свършените

дела. На графиките по-долу са представени данните за общия брой на делата за разглеждане останали висящи, новообразувани и свършените дела през годината. Общият брой на разглежданите дела през 2022 г. е 2097, при 2021 г. – 2159 бр., при - 3078 бр. през 2020 г., при - 3 496 бр. за 2019 г., при 3 307 бр. за 2018 г.

През периода е увеличен броя на новопостъпилите дела за Трето отделение – 1584 за 2022 г. , при 1 336 бр. за 2021 г., при - 1961 бр. за 2020 г., при - 2 012 бр. през 2019 г., при - 1 810 бр. през 2018 г.

Графиката представя движението на делата 2017-2022 г.:

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА 2017-2022 г.

За сравнение с останалите отделения по категорията постъпления (общо образувани дела) и общо дела за разглеждане следва да се отбележи, че Трето отделение е от отделенията с най-много делата за разглеждане, както и по новообразувани дела.

Сравнителният анализ показва, че през 2022 г. е увеличен броят на новопостъпилите дела с 248 бр., но е намалял с 60 бр. общия брой дела за разглеждане. Предприетите мерки за разпределяне на дела от Трето отделение по отделни материи в различни отделения на ВАС, както и промяната в законодателството и организацията по образуване и разглеждане на делата са оказали позитивен ефект, но е запазена натовареността в Трето отделение през отчетната година до средната за Върховния административен съд.

В графиката са представени броя на новобразуваните дела по видове материя.

ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА – 2022 г.

СПРАВКА за натовареност по материя във ВАС, Трето отделение, през 2022 г.

През 2022 г. в Трето отделение на ВАС са образувани общо 1578 бр. дела.

Материя	Брой адм.дела
АПК	33
ЗВ	45
ЗКН	13
ЗАТУРБ	-
ЗНЧ	6
ЗПГРРЛ	-
Нормативен акт	41
ЗОБСВ	-
ЗСПЗЗ	-

ЗБЖИРБ	1
ЗДС	-
ЗМСМА	21
ЗГР	16
ЗОДОВ	510
ЗПУГДВМС	-
Отмяна	16
ЗОС	-
ЗБЛД	-
ЗЕ	113
ЗОЗЗС	-
ЗДРДОПБГДСРСБНА	10
ЗОДОВ-Разноски	7
ЗУБ	-
ЗООС	-
ЗБГ	7
ЗЕВИ	-
ЗУЕС	-
ЗИНЗС	5
ЗОСОИ	2
КМЧП	-
ЗДСл	-
ЗРБ	1
Частни производства	718
ЗЗРК	1
ЗДОИ	1
Други	3

Първоинстанционни - Наредба/Заповед министър	8
--	---

2.Натовареност при приключените (решени/прекратени) дела.

Констатираното минимално увеличение на броя на новообразуваните дела и общо дела за разглеждане в Трето отделение през 2022 г. се е отразило на броя на свършените дела.

През 2022 г. в Трето отделение са свършени 1624 бр., при – 1679 бр. за 2021 г., при - 2202 бр. за 2020 г., при – 2379 бр. за 2019 г., при 1823 дела за 2018 г. Резултатите сочат, че броят на свършените дела е повече спрямо всички свършени дела в други отделения.

Може да се направи извод, че броят на свършените дела е значителен въпреки, че е намалял броят на постъпленията и е намалял броят на общо делата за разглеждане. В края на периода към 31.12.2022 г. са останали висящи - несвършени дела в Трето отделение – 473 бр., при – 513 бр. за 2021 г., при – 823 бр. за 2020 г., при - 1117 бр. дела за 2019 г., при 1484 бр. дела за 2018 г.

Посочените резултати обуславят извод за значително подобряване на дейността на отделението по показател свършени дела в сравнение с предходни периоди и при отчитане на намален брой на новообразуваните дела и общо дела за разглеждане.

В графичен вид са представени броя на разгледаните дела към общия брой свършени дела за отчетния период по материя съобразно водената статистика.

СВЪРШЕНИ ДЕЛА 2022 г.

СПРАВКА за свършени брой дела по материя във ВАС, Трето отделение, през 2022 г.

През 2022 г. в Трето отделение на ВАС са свършени общо 1613 бр. дела.

Материя	Брой адм.дела
АПК	35
ЗВ	50
ЗКН	13
ЗАТУРБ	-
ЗНЧ	7
ЗПГРРЛ	-
Нормативен акт	30
ЗОБСВ	-
ЗСПЗЗ	-
ЗБЖИРБ	4
ЗДС	-
ЗМСМА	22
ЗГР	17
ЗОДОВ	501
ЗПУГДВМС	-
Отмяна	8
ЗОС	-
ЗБЛД	1
ЗЕ	129
ЗОЗЗС	-
ЗДРДОПБГДСРСБНА	24

ЗОДОВ-Разноски	48
ЗУБ	-
ЗООС	-
ЗБГ	4
ЗЕВИ	-
ЗУЕС	-
ЗИНЗС	7
ЗОСОИ	2
КМЧП	-
ЗДСл	-
ЗРБ	-
Частни производства	695
ЗЗРК	1
Касационни жалби (протест)	1
Други	-
Първоинстанционни- Наредба/Заповед министър	14

3. Висящи дела

През 2022 г. са останали несвършени дела към 31.12.2022 г. – 473 бр. дела, при 513 бр. дела през 2021 г. в края на периода, при – 823 бр. за 2020 г., при 1117 бр. за 31.12.2019 г., при 1484 бр. към 31.12.2018 г. и при 1497 бр. към 31.12. 2017 г.

Отчетеният резултат обуславя извод за значително подобряване работата на отделението по показател свършени дела, вкл. средно на съдия, както и значително намаляване на броя на висящите дела в края на периода - 31.12.2022 г.

4. Натовареност на съдиите в отделението.

От приложената Справка за движението на делата през 2022 г. се установява, че са новообразувани средно 113 бр. дела на съдия от Трето отделение, при средно новообразувани за 2021 г. -103 бр. дела, 2020 г. - 140 бр. дела, за 2019 г. - 144 бр. дела и 130 бр. за 2018 г. Свършените дела от съдия-докладчик през 2022 г. (за съдиите с пълна натовареност на 100% от делата) е средно 122 бр. дела, при - 129 бр. дела за 2021 г., при 138 бр. – за 2020 г., 170 бр. – за 2019 г. , 154 бр. дела за 2018 г. Най – много свършени дела имат съдия Любка Петрова - 143 бр. дела, съдия Албена Радославова – 130 бр. , съдия Аглика Адамова - 129 бр., съдия Жанета Петрова – 129 бр., съдия Светлана Борисова – 128 бр., съдия Албена Радославова – 133 бр., съдия Галина Христова -126 бр., съдия Пламен Петрунов – 126 бр., Панайот Генков -123 бр., и др. , под 120 бр. дела.

Броят на свършените дела и на останалите съдии е значителен като следва да се отчете, че през периода в останалите съдебни състави поради заболяване се наложи отсрочване на делата, което реално повлия на по-ниския брой свършени дела от отделни съдии. В тази връзка обаче броят на свършените дела от останали съдии варира между 120- 130 дела, който брой е равен на средния размер на свършените делата на съдия в други отделения на ВАС.

Тези данни обхващат общото разпределение на делата и включват натовареността на отделните съдии при участието им във всички възможни съдебни състави, формирани във ВАС – тричленни и петчленни (вкл.смесени).

Изнесените данни обуславят извод за минимално увеличение на броя на новообразуваните дела, но и извод за увеличаване на броя на свършените дела на годишна база.

От друга страна е намалял броя на делата с отменен ход по същество и ново насрочване в открито съдебно заседание. Средната натовареност на съдиите по новообразувани дела е намаляла в сравнение предходната 2021 г., но е увеличен броя на общо свършените дела през 2022 г. средно на съдия от отделението.

Негативно обстоятелство за добрата организация по образуването, разглеждането и решаването на делата е периодичното заболявания на съдиите, налагащи отсрочване на делата и намаляване броя на свършените дела.

5. Натовареност по материя

През 2022 г. в отделението са образувани общо 1584 дела, при - 1336 дела за 2021 г., при - 1961 дела за 2020 г., при - 2012 дела за 2019 г. и при 1810 дела за 2018 г. От тях с най-висока относителна тежест са делата по приложението на ЗОДОВ – 510 дела, при 415 за 2021 г., при 385 дела за 2020 г., при 376 за 2019 г. За 2022 г. делата по ЗОДОВ разноси са -7, при 99 за 2021 г., при – 443 през 2020 г., при 214 дела за 2019 г., при 581 за 2018 г. и 679 през 2017 г. Значителен дял от новообразуваните дела са частните производства 718 дела, при 431 за 2021 г., при – 569 през 2020 г., при 778 за 2019 г. и 334 за 2018 г. Следва да се отбележи, че малка част от тези делата са дела по чл.213а от АПК, а съществена част са делата с фактическа и правна сложност.

Намаление на броя на делата по Закона за енергетиката – 113, при 135 дела за 2021 г. , при 113 за 2020 г., при 83 бр. за 2019 г. Намаление има и при делата по Закон за водите – 45, при 65 дела 2021 г., при 55 дела за 2020 г., при 38 за 2019 г. Дела по ЗМСМА – 21, при 25 броя за 2021 г., при 43 за 2020 г.

Следва да се отбележи, че значително е намалял броя на делата по ЗИНЗС – 5, при 6 за 2021 г., при 30 за 2020 г., при 204 дела за 2019 г., което се дължи на промяната в ЗИНЗС и прехвърляне на подсъдността по този вид дела изцяло на административните съдилища. Остава обаче възможността за производства по отмяна по реда на АПК, като този вид дела има образувани общо 16 броя за 2022 г.

Останалите дела в отделението се разпределят както следва: оспорване на нормативни актове – 41, при 12 за 2021 г., при 32 дела за 2020 г., при 28 за 2019 г. Дела по АПК – 33, при 31 през 2021 г., при 19 дела за 2020 г. Останалите дела по материя са незначителни по брой и значение за общата натовареност на отделението.

Значително е намалял броя на делата по ЗДРДОПБГДСРСБНА – 10, при 11 за 2021 г., при 15 броя за 2020 г. В тази връзка следва да се отбележи, че до постановяване на решението по тълкувателно дело № 9 от 2019 г. на ОСС на ВАС не са били висящи голям брой дела по този закон, но се предполага, че има спрени дела пред Административен съд София град, които ще бъдат възобновени и ще бъдат предмет на разглеждане пред ВАС през 2023 г.

По отношение на свършените 1624 бр. дела, които са повече от новообразуваните през 2021 г., от общо делата за разглеждане – 2097 бр., съставляват в процентно отношение – повече от 70 % от свършените дела, който процент е значителен и обуславя извод за голяма ликвидност. Следва да се отбележи, че най-голям дял на свършените дела по материя са делата частните производства - 695 бр., при 461 бр. за 2021 г., при – 599 бр. през 2020 г.; делата по ЗОДОВ – 501 бр., при 505 бр. дела за 2021 г., при 401 бр. дела за 2020 г. Съществен ръст на свършени дела бележат делата по Закона

за енергетиката – 129 бр., при 151 бр. дела за 2021 г., при свършени -117 бр. през 2020 г. Свършени са и 50 дела по Закона за водите, 22 дела по ЗМСМА и 30 бр. дела – нормативни актове.

СПРАВКА за свършени дела по материя, които са със значителен брой, от общо делата за разглеждане във ВАС, Трето отделение през 2022 г.

Материя	Брой адм.дела
Частни производства	695
ЗОДОВ	501
ЗЕ	129
ЗВ	50
ЗОДОВ - разноси	48
ЗДРДОПБГДСРСБНА	24
ЗМСМА	22
Нормативен акт	30
АПК	35
ЗГР	17

6. Срочност при постановяване на съдебните актове .

По отношение срочното постановяване и изписване на съдебните актове през 2022 г., данните сочат, че от свършените 1624 бр. дела, значителен брой се изписват в установените срокове. В срок до един месец са изготвени 1219 акта, от 1 до 3 месеца - 242 акта и над 3 месеца 163 акта.

Забавяне при изготвяне на съдебните актове в срок се наблюдава като тенденция при отделни съдии, което обаче е намаляло в сравнение с предходната 2021 г., но и в извънредната ситуация, значителна част от изготвените съдебни актове от отделни съдии не можаха да бъдат обявени своевременно, поради затруднения в подписването от всички членове на състава.

Също така фактор, водещ до забава при изписването на свършените дела е стремежа на отделни съдии да представят по-качествени съдебни актове, за сметка на бързината при изготвянето.

III. Администрация

През годината работата на съдебните състави на отделението бе активно подпомогната от съдебните служители – деловодители, съдебни секретари и съдебни помощници на всеки от съставите. Към председателя на отделението беше разпределен персонален съдебен помощник и секретар деловодител, които са пряко ангажирани в ежедневно администриране на жалбите по отстраняване на нередовности.

Кадрови промени бяха въведени при съдебните деловодители като бяха назначени двама нови с по-малък опит, но с желание за обучение и старание при работа, което обаче обуслови допускането на грешки. Освен това на четирите постоянни съдебни състави са

разпределени общо 2 съдебни секретари, което натоварва значително тяхната работа.

През отчетния период на 2022 г. се наложиха персонални промени в деловодството, както и се предприеха мерки за подобряване на организацията на работа и взаимоотношенията между личния състав на служителите в отделението.

При съдебните помощници през година за част от съдебните състави имаше текучество и смяна на съставите. През периода се нормализира работата в отделението по отношение на съдебните помощници, като всеки от съдебните състави е обезпечен със съдебни помощници, което спомогна за срочното изготвяне на съдебните актове. При проведеното атестиране през 2022 г. за съжаление за поредна година съдебните помощници и съдебните служители от отделението бяха оценени с по - ниска оценка от предходната 2021 г., както и от 2020 г., като предполагащата форма на стимулиране и създаване на мотивация за по-добра работа не оправда очакванията. Назначаването на нови служители в отделението, без да бъдат обучени и подготвени за работа, затруднява текущата работа и ангажира допълнително време за обучение.

По отношение на атестирането на съдебните служители и съдебните помощници следва да бъдат съобразени дадените оценки и мнение от съдиите и председателя на отделените, които ежедневно работят с тях и познават тяхната работа.

IV. Заключение

Резултати от дейността на Трето отделение за 2022 г. са обективна основа за анализ и планиране на дейността през 2023 г.,

както и за формиране на изводи и становище за разпределение на материята в бъдещ период и вземане на организационни решения за работа.

Изследвани са данните по образуване и приключване на делата, срочността при постановяване на съдебните актове, натовареността, кадровата обезпеченост, подготовка и квалификация на съдиите и съдебните служители, изпълнение на служебните задължения, условията на работа и взаимоотношенията при осъществяване на дейностите.

Дейността на Трето отделение през 2022 г. при отчитане на условията за работа следва да бъде определена като много добра. Преодоляна е натовареността на съдиите като общо дела за разглеждане и се предпоставят условия за по-бързо разглеждани на делата и по-срочно изготвяне на съдебните актове. Предприетите мерки от ръководството на ВАС по образуване, движение и разглеждане на делата, пропорционалното разпределение по отделения при съобразяване на сходна материална компетентност са позитивни и обуславят по-добра работа по образуване, разглеждане и свършване на делата.

Констатираните резултати на отделението обуславят извод за подобряване на правораздавателната дейност и организация на работа на отделните съдии и съдебни състави, намаляване на броя на разглежданите делата и намаляване на натовареността при разглеждане на делата и при постановяване на съдебните актове.

ДЕЙНОСТ НА ЧЕТВЪРТО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя

1.1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И СЪДЕБНИ СЪСТАВИ

През 2022 година Четвърто отделение на Върховния административен съд работи в състав от 13 съдии.

През отчетния период председател на отделението е съдия Татяна Хинова, определена със заповед № 1747 от 02.07.2018 г. на председателя на ВАС, считано от 03.07.2018 г.

Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава от 12.07.2021 г., в които са работили съдиите както следва:

Първи състав - Румяна Борисова, Любомира Мотова и Светослав Славов;

Втори състав - Кремена Хараланова, Мира Райчева и Мария Радева;

Трети състав - Тодор Петков, Красимир Кънчев и Таня Дамянова и

Четвърти състав - Диана Гърбатова, Добринка Андреева и Владимир Първанов.

Считано от 9.11.2022 г., съгласно Заповед № 3384 от 7.11.2022 г. на председателя на ВАС, **четвърти състав** е формиран от съдиите Диана Гърбатова, Владимир Първанов и Цветанка Паунова.

Заместник-председателят на Върховния административен съд и ръководител на Първа колегия съдия Мариника Чернева и председателят на отделението съдия Татяна Хинова са заседавали с всички състави.

С решение на Пленума на Върховния административен съд е определена натовареността на съдиите, разглеждащи дела в отделението, както следва:

Мариника Чернева, заместник-председател на ВАС и ръководител на Първа колегия, с 10% натовареност, с изключение на делата по Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите и Изборния кодекс, по които е с натовареност 100%;

Татяна Хинова, председател на отделението, с натовареност 40%, а след решение на Пленума на Върховния административен съд за изменение на Правилата за определяне на натовареността на председателя на съда, на неговите заместници, на председателите на отделения и на съдиите от Върховния административен съд, считано от 01.07.2021 г. е с 50% натовареност, с изключение на производства по Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите и Изборния кодекс, по които е с натовареност 100%;

Кремена Хараланова, член на Звеното за анализ и тълкувателна дейност, е с натовареност 60%, с изключение на производства по Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите и Изборния кодекс, по които е с натовареност 100%.

Останалите съдии участват в случайното разпределение на делата и са с натовареност 100% по всяко новообразувано дело независимо от неговата материя.

Отчетният период премина с една кадрова промяна след пенсионирането на съдия Добринка Андреева. В четвърти съдебен състав освободеното място е заето от командирования съдия Цветанка Паунова, съгласно Заповед № 3383/07.11.2022 г, считано от 9 ноември 2022 г., която за кратко време навлезе в спецификата

на делата, разглеждани в отделението. Запазена е традиционно добрата организация в работата на съдебния състав

Съдиите в отделението изпълняват качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са изготвени в кратки срокове и без забавяния, въпреки сложността и обема на възложените дела.

1.2. РАЗГЛЕЖДАНА МАТЕРИЯ

С изрични заповеди на председателя на ВАС в Четвърто отделение са разпределени материи със значителна фактическа и правна сложност и засилен обществен интерес, за част от които нормативно е уредено да бъдат образувани, разгледани и решени в незабавни и кратки срокове. В отделението на касационна инстанция се разглеждат делата по Закона за обществените поръчки (ЗОП), които формират основния обем постъпления за образуване на дела и следва да бъдат произнесени в месечен срок от получаване на жалбата.

В същия процесуален ред се разглеждат и решават делата с материя Закона за концесиите (ЗК).

В отделението се разглеждат дела по Изборния кодекс (ИК), които се образуват незабавно и кодексът предвижда да бъдат разгледани решени в тридневен срок, респ. в 14-дневен срок за касационните производства по чл.459, ал.9 от ИК.

Материи в отделението, които се характеризират с фактическа и правна сложност и обществен интерес са делата по Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК), Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕСИФ; ЗУСЕФСУ, загл. изм., ДВ, бр. 51 от 2022 г.), Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на

Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС), Закона за приватизационния и следприватизационни контрол (ЗПСК) и Закона за стоковите борси и тържищата (ЗСБТ).

Образуват се касационни производства по конкурси, свързани с основните материи в Четвърто отделение, и делата по търгове по всички постъпления в съда.

В отделението се разглеждат делата по Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

В Четвърто отделение са разпределени делата с материи Закон за държавната собственост (ЗДС), Закон за общинската собственост (ЗОС), Закон за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), Закон за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) и Закон за опазване на селскостопанското имущество (ЗОСИ).

Четвърто отделение на ВАС разглежда като касационна инстанция още и дела с материя Закон за електронното управление (ЗЕУ), Закон за политическите партии (ЗПП) и Закон за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС).

Сред посочените нормативни актове и споровете по тях се отличават сложни материи, уреждащи динамични обществени отношения, понякога включително със съществен материален интерес, но и както се спомена по-горе, изискващи разглеждането и решаването на делата от касационната инстанция в изключително кратки срокове - Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите, Изборният кодекс, делата по Закона за защита на конкуренцията, Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, Закона за прилагане на общата

организация на пазарите на земеделски продукти от Европейския съюз, Закон за чужденците в Република България и др.

Всички посочени производства се отличават с изключително висока фактическа и правна сложност, което изисква значително време за проучване и подготовка на делата за произнасяне, както и за изготвянето на съдебните актове.

ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

През 2022 година в отделението са разглеждани основно дела по Закона за обществените поръчки (ЗОП). Касационните и частни жалби по тези производства се администрат от председателя на отделението и в тази връзка следва да се отбележи, че около 90 процента от подадените жалби са нередовни. Създадена е организация за незабавно електронно връчване на разпореждането, с което жалбата се оставя без движение и стриктно проследяване за изпълнение на указанията в законово предвидения тридневен срок. След изпълнение, респ. неизпълнение на указанията в законовия срок, преписките незабавно се докладват на председателя на отделението за образуване на производство.

Общо през годината са образувани 435 броя дела с материя обществени поръчки, от които касационни производства, разгледани в открито заседание 268 броя, 110 броя са частните производства, образувани срещу постановени от КЗК определения и разпореждания на председателя на КЗК, 57 броя от образуваните производства са приключили с разпореждания по чл. 213а, ал. 6, т. 2 от АПК на председателя на отделението.

През годината са свършени 430 дела с материя обществени поръчки, от които касационни производства, разгледани в открито

заседание 269 броя, 105 броя са частните производства, образувани срещу постановени от КЗК определения и разпореждания на председателя на КЗК, 56 броя от образуваните производства са приключили с разпореждания по чл. 213а, ал. 6, т. 2 от АПК на председателя на отделението.

Запазва се тенденцията и през 2022 г. да е най-голям броят на образувани и свършени дела по Закона за обществените поръчки. При разглеждане на тези спорове съдиите в отделението се отнасят с особено внимание, тъй като по тези дела Върховният административен съд е единствена съдебна инстанция. Постановените в тези производства решения от съдиите в Четвърто отделение определят насоките по тълкуването и прилагането на Закона за обществените поръчки и Правилника за неговото прилагане, както за органа по преразглеждане - Комисията за защита на конкуренцията, така и за органите осъществяващи последващ контрол и за самите възложители.

Поради големия бюджетен, икономически и обществен интерес и с оглед бързината на тези производства, делата по Закона за обществените поръчки се насрочват и разглеждат незабавно, като делата се приключват в регламентирания месечен срок, считано от датата на образуване до приключване на производството.

През отчетната 2022 г. приключи класифицирано дело по ЗОП от 2020 г., което беше спряно поради отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (СЕС) относно проверката и съдебния контрол на оферта с необичайно ниска стойност („необичайно благоприятна оферта“), подадена в процедурата по възлагането на една обществена поръчка. След произнасянето на СЕС с Решение от 15 септември 2022 г. по дело C-669/20

касационното дело по ЗОП в Четвърто отделение е насрочено незабавно и е приключило за решаване на 10 октомври 2022 г.

Дела ЗОП	Образу вани	Свършени
Касационни - в открито заседание	268	269
Частни – в закрито заседание	110	105
Прекратени с разпореждане по чл. 213, ал. 6, т. 2 от АПК	57	56
ОБЩО	435	430

ИЗБОРЕН КОДЕКС

През 2022 година се проведе един национален избор за избиране на народни представители за Народното събрание, поради което в сравнение с предходната година – три предсрочни парламентарни избори, не се наблюдава увеличаване на броя на образуваните производства по Изборния кодекс. През годината са образувани 30 производства с материя избори. Свършените дела са 31 броя.

През 2022 г., след произнасянето на Съда на Европейския съюз с Решение от 20 октомври 2022 г. по дело C-306/21, приключи на касационна инстанция дело по Изборния кодекс от 2021 г., спряно поради отправеното преюдициално запитване от ВАС до СЕС относно обработването на лични данни при провеждане на избори в дадена държава членка.

Следва да се отбележи, че всички разглеждани дела по Изборния кодекс са приключили с постановяване на съдебен акт в срока по чл. 58, ал. 3 от ИК, а именно три дни от получаване на

жалбата и след насрочването и разглеждането на делото в открито съдебно заседание.

Във връзка с тази категория дела постоянен мониторинг осъществява от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, Бюро за демократични институции и правата на човека (ОССЕ/БДИПЧ), по чиято инициатива се организират срещи на съдии от отделението с ръководителя на мисията и правния анализатор. В последния окончателен доклад на мисията работата на съда по тази категория дела бе оценена високо.

ЗАКОН ЗА УБЕЖИЕТО И БЕЖАНЦИТЕ.

АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Усложнената и динамична геополитическа обстановка в Източна Европа през отчетната 2022 г. предпостави възникването на спорове, свързани с условията и реда за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения.

Пред Върховния административен съд, като първа инстанция, са оспорени приетите от Министерския съвет на Република България общи административни актове с материя Закон за убежището и бежанците във връзка с предоставянето на временна закрила в случай на масово навлизане на чужденци, които са принудени да напуснат държавата си по произход, поради въоръжен конфликт, гражданска война, чужда агресия, нарушаване на човешките права или насилие в големи размери на територията на съответната държава или в отделен район от нея и които не могат по тези причини да се завърнат там. В Четвърто отделение на ВАС са образувани шест дела след постъпили жалби от „Фондация достъп до

права - ФАР" срещу тези решения на Министерския съвет. Оспорените административни актове конкретно уреждат предоставяне на временна закрила на разселени лица от Украйна, приемането, измененията и допълненията на Програмата за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България вследствие на военните действия в Украйна и изменението на Националния план за действие при временна закрила в Република България.

Съобразявайки обществената значимост на предмета на спора по делата, същите са разгледани своевременно, като по три са постановени актове по същество на първа инстанция и съответно приключили в отделението, обжалвани са пред Петчленни състави на ВАС и две са решени окончателно, едно дело е прекратено, съответно обжалвано пред Петчленен състав на ВАС. По едно дело от тази поредица тричленният състав е постановил определение, което е спряно предварителното изпълнение на оспорения общ акт, което е обжалвано пред Петчленен състав на Върховния административен съд и след произнасяне по частната жалба, делото е насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание.

ЗАКОН ЗА ЧУЖДЕНЦИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Споровете на касационна инстанция пред ВАС на уредените в Закона за чужденците в Република България обществени отношения, свързани с условията и реда, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България, обичайно също са повлияни от международната обществено-политическа ситуация. Законът предвижда делата по наложена принудителна административна мярка със заповед за принудително настаняване на

чужденец в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) с цел организиране на връщането или експулсирането да бъдат разглеждани в изключително кратки срокове.

През отчетната година делата срещу актове по ЗЧРБ, с които са наложени принудителни административни мерки, представляват около 40 процента от постъпилите касационни жалби във ВАС по тази материя и са насрочвани за разглеждане във възможно най-кратък срок с оглед спазването на нормативно уредения 14-дневен срок за произнасяне от постъпване на касационната жалба. Това положение изисква добре организирано администриране, своевременно образуване и насрочване на делата в открито съдебно заседание, вкл. с оглед концентрирането на материални закони със съдебни производства в кратки срокове в едно отделение на ВАС.

Понастоящем практиката на ВАС по тази материя, както и по Закона за убежището и бежанците, следва да се формира и при съобразяване на Решение от 22 септември 2022 г. на СЕС по дело С-159/21 предвид пълноценното осъществяване на правото на защита на засегнатите лица и преценката за законосъобразност на административния акт, основаващ се на националната сигурност. През отчетната година са образувани 15 бр. дела по ЗЧРБ с гриф за секретност и са свършени 17 бр. класифицирани дела по ЗЧРБ.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

В отделението на касационна инстанция се разглеждат споровете с цел осигуряване на защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност. Делата с материя Закон за защита на конкуренцията са с фактическа и правна сложност, както по отношение на тълкуването и

прилагането на нормативната уредба, така и с оглед на естеството и количеството на доказателствените материали, обема на постановените административни и съдебни актове и не на последно място подготовката и изготвянето на окончателните съдебни актове. Сред делата по този закон със съществена фактическа и правна сложност се отличават споровете, свързани със защитата срещу забранени споразумения, решения и съгласувани практики с цел или резултат предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията на съответния пазар, злоупотребата с монополно или господстващо положение, които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията, засягане на интересите на потребителите в страната и/или да засегнат търговията между държавите - членки на Европейския съюз, както и контролът върху концентрациите между предприятия.

През 2022 година в отделението са образувани 35 броя дела с материя защита на конкуренцията. Свършените дела са 36 броя, като около 30 процента от тях се характеризират със сочената фактическа и правна сложност – окончателно са решени две дела с установени нарушения и наложени имуществени санкции за установените тръжни манипулации на процедури по възлагане на обществени поръчки по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, открити съответно в община Гоце Делчев и община Търговище, които са имали за цел предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията на пазарите на изготвяне на обследвания за установяване на техническите характеристики и на технически паспорти на сгради и изготвяне на обследвания за енергийна ефективност на сгради и предписване на необходимите енергоспестяващи мерки.

Приключилите антитръстовите спорове по злоупотреба с монополно или господстващо положение не са свързани с установени нарушения, но липсата на собствени фактически установявания на съда във основа на цялостен анализ на доказателствата по делата и в съответствие с приложимото право е наложило връщане на първоинстанционния съд на едно дело.

Аналогичен резултат имат и делата по концентрации пред ВАС. Решени са спорове относно нотифицирани сделки за концентрация на пазара на електронни съобщителни услуги, засягащи, неизчерпателно, предоставянето на фиксиран достъп до интернет на дребно, разширяване на фиксираната абонатна мрежа за предоставяне платена телевизия и други свързани с тях пазари. Отново с оглед фактическата и правна сложност по тези спорове, зачестяват произнасянията на ВАС за необходимост от провеждане на задълбочено проучване на концентрациите от страна на Националния орган по конкуренция, като съответно има отменени актове и върнати за ново разглеждане дела.

Останалите дела по ЗЗК са свързани с чл. 37а от ЗЗК (отм., ДВ, бр. 17 от 2021 г., в сила от 26.02.2021 г.), отнасящ се до злоупотребата с по-силна позиция при договаряне, и забраните за нелоялна конкуренция по Глава седма от ЗЗК.

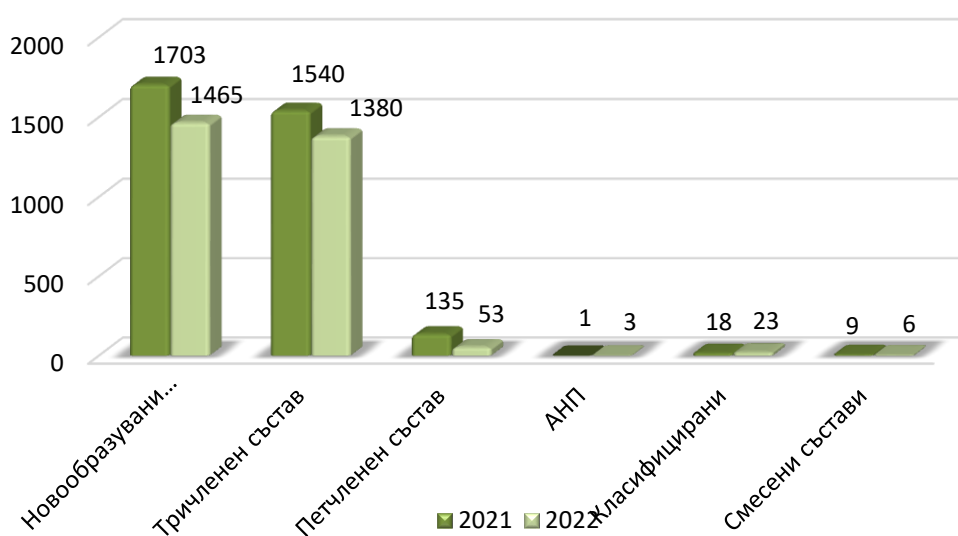
Към настоящия момент не са образувани дела по Глава седма „б“ от ЗЗК Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти (нова, ДВ, бр. 21 от 2021 г.)

II. Обща статистическа информация. Натовареност на съдиите

2.1. ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА

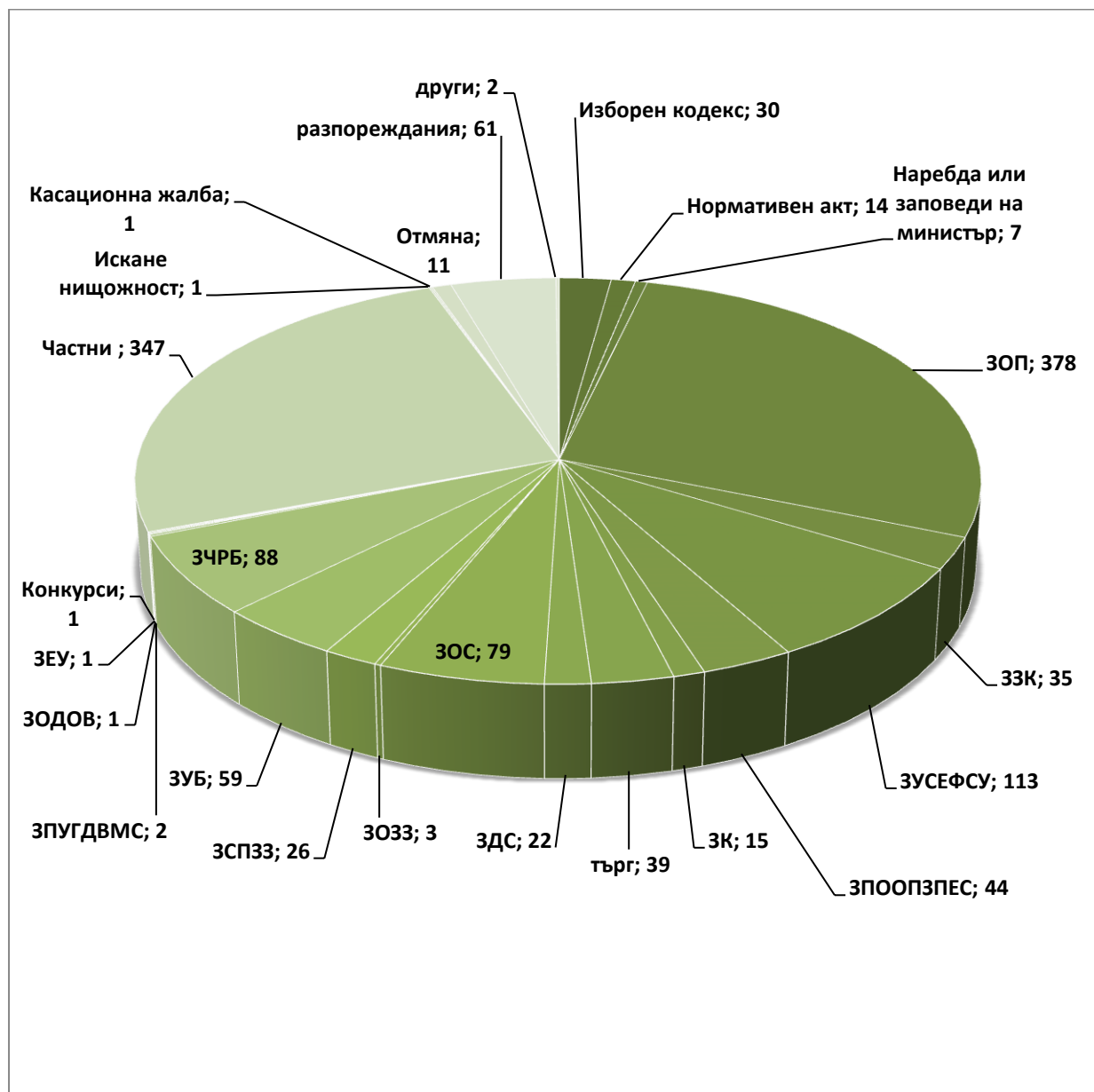
Съгласно обработените статистически данни от Справката за дейността на Върховния административен съд по отделения през 2022 година натовареността на отделението е формирана от новообразуваните дела през 2022 г., които наброяват 1412 бр., висящите към края на 2021 г. дела - 179 бр. и делата на Петчленни състави с докладчик от отделението – 53 бр. Следва да се отчете намаляване на натовареността на отделението по показател новообразувани дела през 2022 г.

Сравнителната справка за движението на новообразуваните дела през отчетната 2022 година спрямо 2021 година е следната:

Сред новообразуваните дела пред Тричленен състав в отделението разпределението по материите се е формирало като с най-голям дял са делата по ЗОП, а най-малко по един брой са делата по ЗЕУ, един конкурс, един иск за нищожност и едно дело по иск за вреди, причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, осн. чл. 2в от ЗОДОВ.

Справка за натовареността по материи - критерий образувани дела:

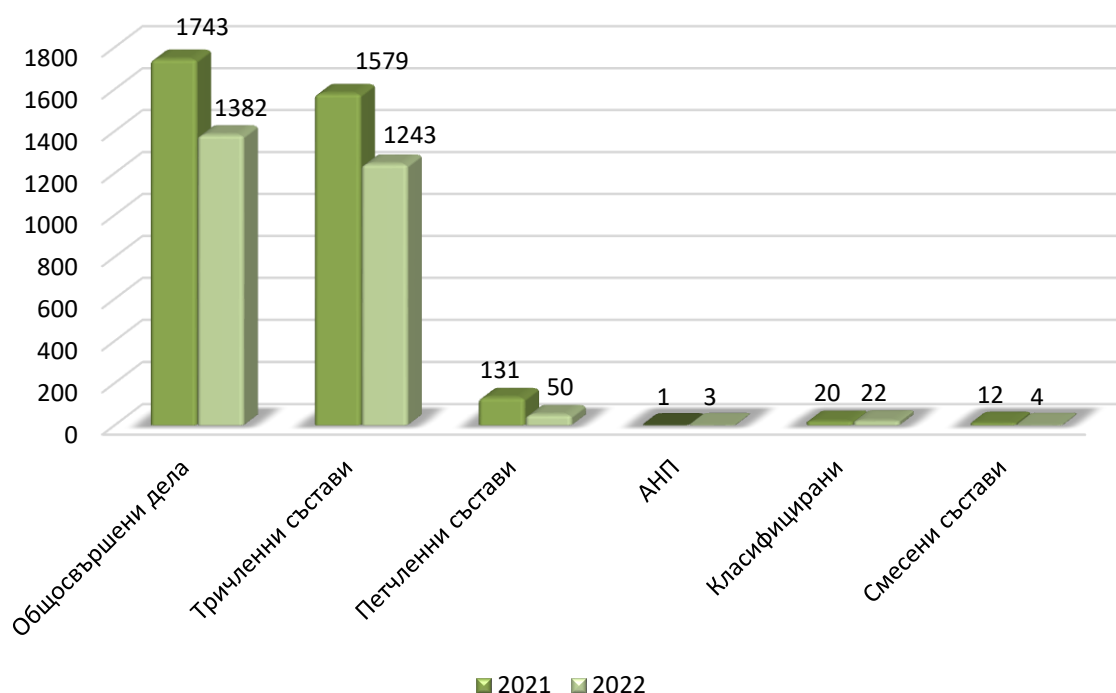
През отчетния период в отделението са образувани и 20 дела, класифицирани с гриф за секретност, съответно с материя ЗУБ - 5 броя, и ЗЧРБ – 15 броя.

2.2. СВЪРШЕНИ ДЕЛА

Съгласно обработените статистически данни от Справката за дейността на Върховния административен съд по отделения през 2022 година натовареността на отделението се формира и от

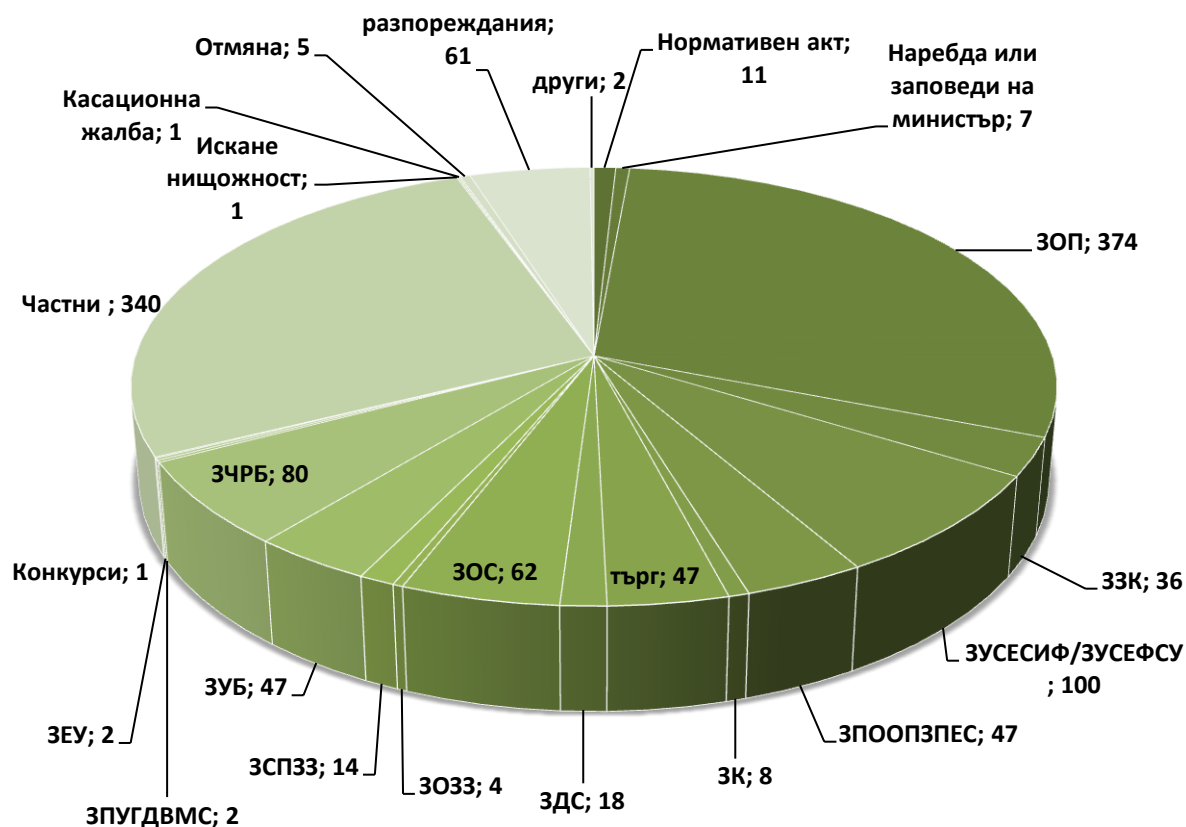
свършените дела през 2022 г., които наброяват 1382 бр., ведно с решенията на Тричленен състав, на Петчленен състав – с докладчик от отделението, АНП, класифицирани дела и на смесени състави.

Сравнителната справка за движението на свършените дела през отчетната 2022 година спрямо 2021 година е следната:

Сред свършените дела пред Тричленен състав в отделението разпределението по материите се е формирало като с най-голям дял са делата по ЗОП, а най-малко по един брой са делата с материя конкурс и едно искане за обявяване нищожност на съдебен акт. Приключили са по две дела по ЗЕУ и ЗПУГДВМС.

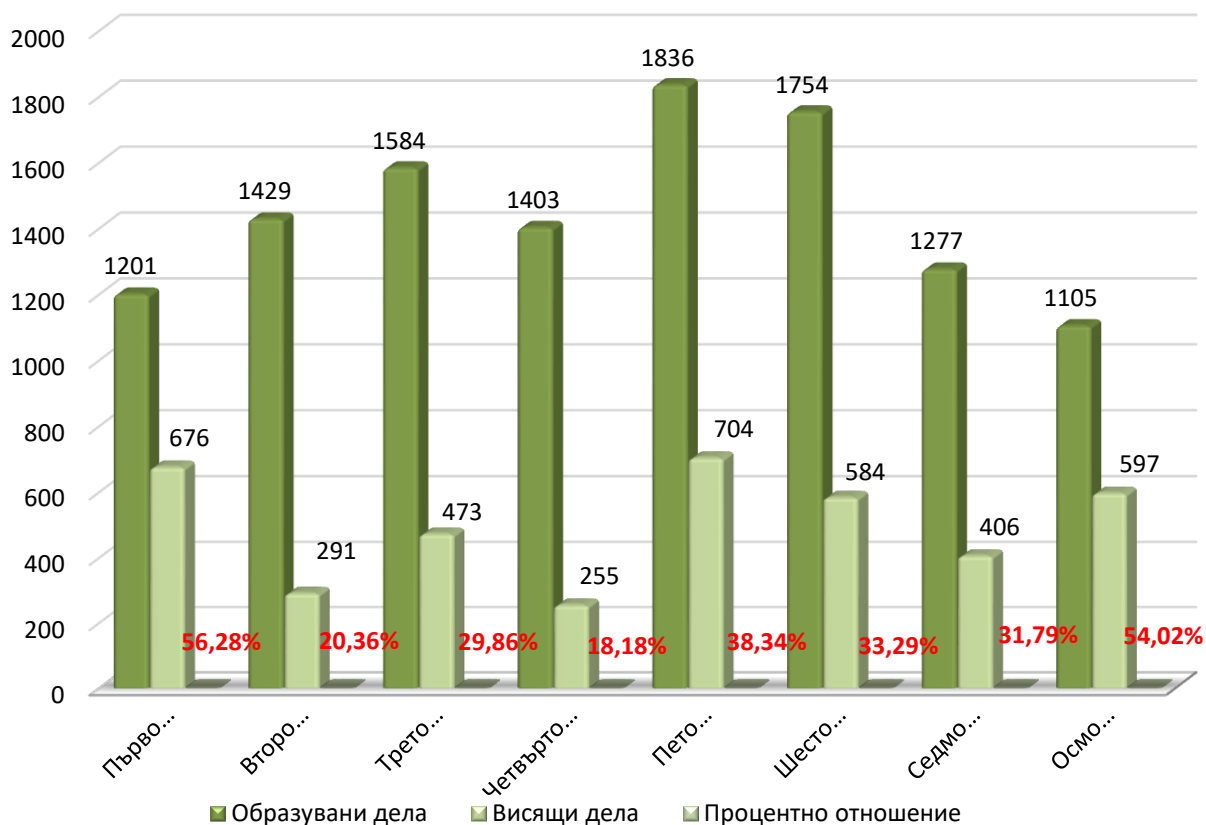
Справка за натовареността по материи - критерий свършени дела:

През отчетния период са свършени и 22 дела, класифицирани с гриф за секретност, съответно с материя ЗОП – 1 брой, ЗУБ - 3 броя, ЗЧРБ – 17 броя дела, и едно дело пред Петчленен състав с докладчик съдия от отделението.

2.3. ВИСЯЩИ ДЕЛА

Съгласно Справката за дейността на Върховния административен съд по отделения през 2022 година Четвърто отделение е с най-малък брой несвършени дела в края на отчетния период спрямо другите отделния, както и като процентно отношение на брой общо образувани дела за тричленен състав и останали висящи дела, като това е постоянна тенденция в работата на отделението.

Около 16 % от общия брой дела за разглеждане от постоянните тричленни състави през отчетния период не са свършени към 31.12.2022 г., като всички са разпределени и насрочени в открити съдебни заседания.

Трайната тенденция за намаляване на несвършените дела в отделението се дължи на факта, че най-голямо е постъплението на дела, за които са предвидени кратки срокове за разглеждане и решаване - делата по Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите, Изборния кодекс и някои дела по Закона за чужденците в Република България.

Сравнителна справка за движението на несвършените дела в отделението за петгодишен период:

Година	Брой несвършени дела
2018	755
2019	484
2020	212
2021	179
2022	255

През отчетния период е сравнително малък броят на отложените дела в отделението, като трайна е и тенденцията за значително намаляване на техния брой. До голяма степен това се дължи на добрата предварителна подготовка по делата от страна на съдиите-докладчици и на председателите на съдебните състави преди съдебното заседание. За недопускане на безпричинно отлагане на делата значителен принос имат и съдебните служители, които при стриктно спазване на процесуалните правила, връчват призовките, съобщенията и книгата по делата по електронен път.

2.4. НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ В ОТДЕЛЕНИЕТО. СРОЧНОСТ ПРИ ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

Натовареността на съдиите по брой новообразувани дела:

Съдия	Брой дела	Тричленен състав	Петчленен състав	Класифицирани	АНП	Смесени
Мариника Чернева	42	41		1		
Татяна Хинова	141	132	5	1	3	
Владимир Първанов	110	101	5	3		1
Диана Гърбатова	114	108	4	2		
Добринка	48	44	3	1		

Андреева						
Красимир Кънчев	108	101	5	2		
Кремена Хараланова	85	80	3	2		
Любомира Мотова	108	100	4	2		2
Мария Радева	110	105	3	1		1
Мира Райчева	107	101	4	1		1
Румяна Борисова	109	101	5	2		1
Светослав Славов	107	102	4	1		
Таня Дамянова	103	100	1	2		
Тодор Петков	101	95	5	1		
Цветанка Паунова	27	27				

Натовареността на съдиите по брой решени дела:

Съдия	Брой дела	Разпор еждане	Тричленен състав	Петчленен състав	Класиф	НП	Смесени
Мариника Чернева	47		46		1		
Татяна Хинова	337	60	69	4	1	3	
Владимир Първанов	99		92	2	4		
Диана Гърбатова	106		100	5	1		
Добринка Андреева	66		61	4	1		
Красимир Кънчев	96		88	6	2		
Кремена Хараланова	80		73	5	2		
Любомира Мотова	101		96	2	2		1
Мария Радева	95		90	4			1
Мира Райчева	100		94	3	2		1
Румяна Борисова	100		95	3	1		1
Светослав Славов	105		99	5	1		
Таня Дамянова	98		95	1	2		
Тодор Петков	92		86	4	2		
Цветанка Паунова	16		16				

Срочността при постановяването на съдебните актове в отделението в значителна степен е обусловена от нормативно предвидения кратък срок за касационното съдебно производство по част от материите.

Съобразно специалните разпоредби на Изборния кодекс, Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите и заповедите за настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци по Законът за чужденците в Република България, срокът за

разглеждане на тези дела пред Върховния административен съд е изключително кратък - тридневен за делата при оспорване на актове, постановени от Централната изборителна комисия, респективно - 14-дневен за касационните производство по чл. 459, ал. 9 от Изборния кодекс, месечен за касационните производства по Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите и 14-дневен за цитираните производства по ЗЧРБ.

Съгласно статистическите данни 88% от съдебните актове, постановени в производства от Тричленни състави, са изготвени в месечен срок, около 11% са съдебните актове изготвени в срок от един до три месеца и под 1% от съдебните актове са изготвени в срок над три месеца.

Брой на постановените съдебни актове по срочност:

Както през предходните години, така и през отчетната 2022 г. се наложи насрочване на извънредни заседания за разглеждане на касационни производства по Закона за обществените поръчки през месец юли. Делата и през 2022 г. бяха разгледани само от съдиите в Четвърто отделение.

Трайна е тенденцията в отделението тези дела да се насрочват

приоритетно при спазване на предвидените срокове за разглеждане на споровете, които, макар и инструктивни, са наложени с оглед значимия обществен интерес от своевременното приключване на производствата по оспорване.

През отчетната година са свършени около 450 дела, за които специалните закони изискват произнасяне в съкратени срокове, което е почти 35 % от всички свършени дела. Законовата уредба за разглеждане на тези дела в изключително съкратени срокове изисква предвидливост, организираност и умение за работа в напрегната среда при насрочването на делата, призоваването на страните за съдебно заседание, за което също са предвидени съкратени срокове, както и изготвянето на съдебните актове в кратък срок.

Стремежът е срокът за приключване на делата, които съдят разглежда като касационна инстанция да е около до 3 месеца, считано от датата на образуването им, а при производствата, за които са предвидени съкратени, делата да се разглеждат в предвидените в специалните закони срокове. През годините съдиите в Четвърто отделение са доказали, че имат капацитет и енергия да се справят със спецификата на разглежданите в отделението спорове, както по отношение на възложената материя, така по отношение на бързината производствата.

За постановяването на правилни и обосновани съдебни актове в законоустановените срокове, съдиите в Четвърто отделение са изградили помежду си взаимоотношения на коректност и колегиалност. Принципните въпроси и становища, произтичащи от тълкуване на норми на националното право и правото на ЕС, се обсъждат на срещи с всички съдии от отделението, като целта е уеднаквяване на съдебната практика. Разглежданите в отделението

дела се отличат и с особена обществена чувствителност, поради което допускането на противоречива съдебна практика би била лош сигнал за работата на съда. Именно поради тази причина в отделението е създадена дългогодишна традиция спорните въпроси да бъдат обсъждани от съдиите съвместно и в резултат на това обсъждане да се формира еднозначна и непротиворечива съдебна практика.

III. Съдебни помощници и администрация

3.1. СЪДЕБНИ ПОМОЩНИЦИ

В началото на отчетния период към отделението са разпределени съдебните помощници Еленко Еленков, Луиза Гетова, Мария Колева, Мая Сукнарова, Росен Лумбарски, Спас Спасов и Цветелина Велинова. След успешно издържан магистратски конкурс през 2021 г. през месец февруари 2022 г. Мария Колева, Мая Сукнарова и Спас Спасов встъпиха като административни съдии съответно в административните съдилища в гр. Пазарджик, София и Русе. В края на февруари Еленко Еленков е разпределен за личен съдебен помощник на председателя на Второ отделение на ВАС. През периода март–септември в Четвърто отделение е разпределен съдебният помощник Николай Георгиев.

През месец март 2022 г. като съдебни помощници, разпределени към Четвърто отделение, в съда започнаха работа Златина Данчева и Мария Ботева. Натрупаният съществен и дълъг професионален опит по разпределения за правораздаване в отделението нормативни актове позволи на новите колеги бързо адаптиране и пълноценно подпомагане на същинската съдийска дейност.

След ползван отпуск за отглеждане на дете към отделението се върнаха на работа съдебните помощници Ралица Станоевска и Теодора Щерева.

В края на отчетния период в Четвърто отделение работят седем съдебни помощници, от които един разпределен към председателя на отделението, четирима помощници са постоянно сътрудничащи на отделни съдебни състави и двама, по утвърден от председателя на отделението график, са разпределени месечно към два от постоянните съдебни състави. Подпомагането на съдийската дейност успешно продължава наложената практика при своевременното администриране на дневните постъпления, последващото изпълнение на указания за образуването на делата, изготвянето в срок и с високо качество на възложените проекти на съдебни актове – решения, определения и разпореждания, на справки и становища по конкретни въпроси и др. Съдебните помощници отчитат ежемесечно изпълнените задачи на председателя на отделението и на главния секретар и се утвърждават като незаменими сътрудници на съдиите при осъществяването на правораздавателната дейност. Работата на съдебните помощници е оценена високо на проведените атестационни срещи и атестации за периода.

3.2. СПЕЦИАЛИЗИРАНА И ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ

Ефективната и навременна работа на отделението по администрирането на съдебните книжа и актове в кратки срокове, образуването и воденето на делата са обусловени от дейността и опита на служителите от специализираната и обща администрация. С оглед големият брой производства по дела, разглеждани в съкратени

срокове, служителите в деловодството и съдебните секретари са създали организация за своевременно образуване на делата и призоваване на страните.

През 2022 г. година в Четвърто отделение са работили един секретар към председателя на отделението, отговарящ за общия доклад и образуването на делата, трима съдебни секретари и четири съдебни деловодители, разпределени по състави. През отчетния период тези служители работиха отговорно и организирано за своевременното образуване на делата, обработването на съдебните книжа, сканирането на документите и съдебните актове, призоваването на страните, срочното и точно изготвяне на съдебните протоколи.

Професионално, дисциплинирано и позитивно през цялата година за дейността на отделението допринесоха и куриерите, които не допускаха забавяне при придвижването на делата и съдействаха незабавно при всяка възникнала необходимост.

IV. Заключение

В заключение следва да бъде отчетена положителната тенденция през 2022 г. за решаването на основния проблем пред отделението, поставен в отчетния доклад за 2021 г. Наблюдава се ход надолу на ръста на новообразуваните дела като остава значителен броят на разгледаните и свършени дела. Тези факти изискват да се посочи, че през изминалата година са по-малко делата с материя Изборен кодекс, които вероятно отново ще се повишат през 2023 г. с оглед предстоящите местни избори. По тази причина по отношение на натовареността на отделението се налага заключение, че тя е в зависимост, както от броя и видовете материи,

разпределени за разглеждане като цяло, така и от разглеждането на значителен брой дела в съкратени законови срокове.

Натовареността на Четвърто отделение е обусловена и от факта, че отделението основно правораздава по материи и дела с висока фактическа и правна сложност, за които е законоустановено да се обработват, разглеждат и решават незабавно или в изключително кратки срокове. В съвкупност тези фактори формират и поддържат непрекъснато специфична натовареност на съдиите в отделението.

Водени от професионална отговорност, с мотивация, в добри колегиални и благоприятни отношения съдиите, подпомагани от съдебните служители, решаваха и изписваха делата в срок. Последното свидетелства за осъществяване на дейността на отделението в съответствие с принципите за законосъобразно и срочно правосъдие и е предпоставка за достигане на висок стандарт за ефективна, качествена, прозрачна и достъпна правосъдна дейност.

ДЕЙНОСТ НА ОСМО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя.

През 2022 година в Осмо отделение на Върховния административен съд работят 14 съдии. Председател на отделението е съдия Бисерка Цанева.

Работата в отделението е организирана в три постоянно действащи състава до месец юли 2022 година, а със заповед № 2437/28.07.22 година и създаден четвърти постоянно действащи състав. Съдиите са разпределени в следните състави:

Първи състав: Свилена Проданова, Росица Драганова, Таня Комсалова-Колева;

Втори състав: Теодора Николова, Станимира Друмева, Емилия Иванова;

Трети състав: Мирослав Мирчев, Христо Койчев, Александър Митрев.

Четвърти състав: Димитър Първанов, Василка Шаламанова, Мария Тодорова

Командиrowането на съдия Станимира Друмева е прекратено със Заповед № 2788/09.09.2022 г. на Председателя на ВАС, считано от 13 септември 2022 г. Нейното място в състава поема съдия Дарина Рачева -Генадиева считано от 26.09.2022 г. съгласно Заповед № 2835/14.09.2022 г. на Председателя на ВАС.

В отделението са командировани съдия Александър Митрев считано от 10.03.2022 г., съдия Мария Тодорова считано от 01.08.2022 г. От предходна година в Осмо отделение командирован съдия е и Таня Комсалова.

В съдебните заседания на Осмо отделение е участвал заместник-председателят и ръководител на Първа колегия - съдия Мариника Чернева, който е бил докладчик по разпределени на него дела и е председателствал 3 и 5 – членни съдебни състави.

Със Заповеди № 1811/05.07.2019 г., № 800/15.03.2021 г., 2194/30.07.2021 г. и № 3123/25.11.2021 г. № 146/20.01.2022 г., № 771/25.03.2022 г., № 2437/28.07.2022 г., № 2835/14.09.2022 г. и № 2982/29.09.2022 г. Председателят на ВАС е утвърдил постоянно действащи петчленни състави в Първа колегия, като съдиите от Осмо отделение са разпределени, както следва: в I. състав – съдия Василка Шаламанова, в III. състав – съдия Бисерка Цанева, съдия Теодора Николова и съдия Мария Тодорова, в V. състав – съдия Димитър Първанов и Александър Митрев в VI. състав – съдия Росица Драганова, в VII. състав – съдия Емилия Иванова, в VIII. Състав - съдия Мирослав Мирчев и съдия Таня Комсалова, в IX. състав – съдия Христо Койчев, в X. състав – Дарина Рачева-Генадиева и съдия Станимира Друмева, в XI. състав – съдия Свилена Проданова.

Към отделението през годината са работили общо седем съдебни помощници - Мария Владимирова, Йоанна Георгиева, Силвия Павлова – Боева, Стефани Атанасова, Тодор Тодоров, Петя Симова и Лидия Христова.

Лидия Христова, Тодор Тодоров и Петя Симова са постъпили съответно на 01.02.2022 г., 21.03.2022 г. и 25.07.2022 г.

Съдебният помощник Мария Владимирова е напуснала отделението на 15.02.2022 г. като е преминала на работа в АССГ като съдия.

През отчетния период отделението е работило с двама съдебни секретари и четирима съдебни деловодители, един

секретар-деловодител разпределен към Председателя на Осмо отделение и двама куриери.

Съдиите от Осмо отделение са разглеждали като първа инстанция оспорвания на нормативни актове, участвали са в петчленни състави, действащи в качеството на касационна инстанция или в отменителни производства, както и в смесени съдебни състави заедно със съдии от Върховен касационен съд. По делата често са формулирани искания за отправяне на преюдициални запитвания, искания за спиране изпълнението на ревизионните актове.

Съгласно заповеди на Председателя на Върховен административен съд в Осмо отделение през 2022 г. са разглеждани преобладаващо дела за разрешаване на правни спорове по Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху доходите на физическите лица, Закона за особените залози, ДОПК, Закон за Национална агенция по приходите, ЗБНБ, с изключение на делата образувани по жалби срещу административни актове на органите на БНБ по чл. 16, т. 15, 16,17 и т.18 от ЗБНБ, които съгласно Заповед № 1520/05.10.2015 г. на Председателя на ВАС от 05.10.2015 г. се разглеждат в Седмо отделениеи Закон за кредитните институции.

В отделението са разглеждани касационни и частни дела по Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за местните данъци и такси, които са временно разпределени за разглеждане в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между тези отделения - съгласно Заповед № 633 от 26.03.2018 г. на Председателя на ВАС за периода от 28.03.2018 г. до 30.06.2018 г., като срокът е удължен със Заповеди № 3255/21.12.2018 г., № 1736/27.06.2019 г., № 1411/29.06.2020 г.,

№ 2742/22.12.2020г. и № 1746/24.06.2021г., № 3450/17.12.2021г. и № 2045/29.06.2022 г. до 31.12.2022 г.

По отношение на всички новопостъпили и необразувани дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания временно за срок до 30.06.2019 г. е разпоредено да бъдат образувани в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между тези отделения съгласно Заповед № 2481/05.10.2018 г. на Председателя на ВАС. Този срок е удължен със Заповеди № 1738/27.06.2019 г., № 1412/29.06.2020 г., №2743/22.12.2020г., № 1747/24.06.2021г., № 1741/24.06.2021 г., №3451/17.12.2021 г. и № 2044/29.06.2022 г. на Председателя на ВАС до 31.12.2022 г.

В отделението е разпределен и Законът за ограничаване на плащанията в брой - временно до 30.06.2019 г. – съгласно Заповед № 2616 от 25.10.2018 г. на Председателя на ВАС, като този срок е удължен със Заповеди № 3186/16.12.2019 г., № 1415/29.06.2020 г., № 2746/22.12.2020 г., № 1750/24.06.2021 г., № 3454/17.12.2021 г. и № 2041/29.06.2022 г. до 31.12.2022 г.

Разпределен е и Законът за счетоводството - временно до 31.12.2022 г. – съгласно Заповеди № 1826/12.08.2020 г., № 2759/22.12.2020 г., № 1762/24.06.2021 г., № 3466/17.12.2021 г. и № 2061/29.06.2022 г. на Председателя на ВАС.

Със Заповед № 53/09.01.2019 г. на Председателя на ВАС във връзка с влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (обн. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) е разпоредено частните жалби срещу разпорежданията на председателите на отделения, с които жалбата

или протестът се оставя без разглеждане, да бъдат разпределяни между съдиите в съответното отделение.

Съгласно Заповед № 870 от 22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е разпоредено временно до 30.06.2019 г. всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, да бъдат насочвани към всички отделения съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материален закон, като съгласно т. IV на същата заповед всички образувани в Трето отделение дела с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 01.09.2019 г. следва да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т.І. Срокът на действие на тази заповед е удължен със Заповеди № 1740/27.06.2019 г., № 3177/16.12.2019 г., № 1416/29.06.2020 г., № 2747/22.12.2022 г., № 1751/24.06.2021 г., № 3455/17.12.2021 г. и № 2040/29.06.2022 г. до 31.12.2022 година.

Със Заповед № 871 от 22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е разпоредено временно до 30.06.2019 г. всички новопостъпили жалби с материя административни услуги да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административна услуга, като съгласно т. IV на същата заповед всички образувани в Трето отделение дела с материя административни услуги и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 01.09.2019 г. следва да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т.І. Срокът на действие на тази заповед е удължен до 31.12.2022 г. със Заповеди на Председателя на ВАС № 1741/27.06.2019 г., № 3178/16.12.2019 г., №

1417/29.06.2020 г., № 2748/22.12.2020г., № 1752/24.06.2021 г., № 3456/17.12.2021 г. и № 2039/29.06.2022 г.

Съгласно Заповед № 872/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019 г. до 30 юни 2019 г., е разпоредено всички новопостъпили жалби срещу съдебни актове, постановени по иски производства (с изключение на жалби с материя Закон за отговорността на държавата и общините за вреди и Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража) да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон. Сроктът на действие на тази заповед е удължен със Заповеди на Председателя на ВАС № 3179/16.12.2019 г., № 1418/29.06.2020 г., № 2749/22.12.2020 г., № 1753/24.06.2021 г., № 3457/17.12.2021 г. и № 2038/29.06.2022 г. до 31.12.2022 година.

Съгласно Заповед № 875 от 22.03.2019 г. на Председателя на ВАС е разпоредено временно до 30.06.2019 г. всички новопостъпили жалби с материя конкурси да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурсът. Сроктът на действие на тази заповед е удължен до 31.12.2022 г. със Заповеди № 1743/27.06.2019 г., № 3180/16.12.2019 г., № 1419/29.06.2020 г., № 2750/22.12.2020 г., № 1754/24.06.2021 г., № 3458/17.12.2021 г. и 2037/29.06.2022 г. на Председателя на ВАС.

Със Заповед № 876/22.03.2019 г. на Председателя на ВАС временно за периода от 22 март 2019 г. до 30 юни 2019 г., е разпоредено всички частни жалби до тричленен състав на ВАС да се разпределят между отделенията съгласно общото разпределение по материи между отделенията, като срокът е удължен със Заповеди № 1744/27.06.2019 г., № 3181/16.12.2019 г., № 1420/29.06.2020 г., №

2751/22.12.2020 г., № 1755/24.06.2021 г., № 3570/31.12.2021 г. и № 2036/29.06.2022 г. до 31.12.2022 година.

Със Заповед № 503/14.02.2020 г. на Председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2020 г., е разпоредено всички жалби срещу съдебни актове, постановени по искове срещу държавата за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материята, разглеждана от съответното отделение, като срокът е удължен до 31.12.2022 г. със Заповеди № 1422/29.06.2020 г., № 2753/22.12.2020 г., № 1757/24.06.2021 г., № 3460/17.12.2021 г. и № 2034/29.06.2022 г. на Председателя на ВАС.

Със Заповед № 504/14.02.2020 г. на Председателя на ВАС временно за периода до 30 юни 2020 г., е разпоредено всички новопостъпили жалби по спорове свързани със събиране на вземания по държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс да бъдат насочвани към Първо и Осмо отделение на ВАС. Всички жалби с материя по т. II от заповедта, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на Председателя на Шесто отделениена ВАС, да бъдат изпратени на Председателите на Първо и Осмо отделение, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Шесто отделениедела с жалби с материя по т. II от заповедта и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 април 2020 г., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на Заповед № 504/14.02.2020 г. на Председателя на ВАС е удължен със Заповеди № 1423/29.06.2020 г., № 2754/22.12.2020 г., №

1758/24.06.2021 г., № 3461/17.12.2021 г. и № 2066/29.06.2022 г. до 31.12.2022 г.

Със Заповед № 1826/12.08.2020 г. на Председателя на ВАС, временно за периода до 31.12. 2020 г., е разпоредено всички жалби с материя Закона за счетоводството да бъдат насрочвани в Първо и Осмо отделение на ВАС. Сроктът на Заповед № 1826/12.08.2020 г. на Председателя на ВАС е удължен със Заповеди № 2759/22.12.2020 г., № 1762/24.06.2021 г., № 3466/17.12.2021 г. и № 2061/29.06.2022 г. до 31.12.2022 г.

II. Обща статистическа информация. Натовареност на съдиите в отделението.

Висящите дела в Осмо отделение към 31.12.2021 г. са общо 705 бр., а висящите дела към 31.12.2022 г. са 597 бр. През 2022 година в Осмо отделение са образувани общо 1105 бр. дела, включително 9 бр. дела по жалби срещу подзаконови нормативни актове.

През 2022 година в Осмо отделение са свършени общо 1213 бр. дела на тричленен състав, от които 943 бр. дела в открити заседания и 270 бр. дела – в закрити заседания.

От общо свършените 1213 бр. дела на тричленен състав, в срок до 1 месец са приключени 1069 бр. дела. По 141 бр. дела съдебните актове са изготвени в срок от 1 до 3 месеца, а само 3 бр. дела са решени в срок над 3 месеца. Просрочията при изготвяне на съдебните актове над 1 месец са предимно по сложните от фактическа и правна страна данъчни дела. Тяхната обемност и необходимостта от пряко прилагане на общностното право

предполагат друг разумен срок за произнасяне от страна на съдебния състав.

За 2022 година съдиите от Осмо отделение на ВАС са свършили общо 57 бр. дела на петчленен състав, 1 класифицирано дело и 7 бр. дела на смесени състави между Върховния касационен съд и Върховния административен съд.

Натовареността на съдиите от Осмо отделение, преценена на плоскостта на общо свършените дела през 2022 г. във ВАС е както следва:

Мариника Чернева – 12 бр. дела в Осмо отделение, като зам. председателят и ръководител на Първа колегия е постановил съдебни актове по дела и в други отделения на ВАС; Свилена Проданова – 102 бр. дела; Мирослав Мирчев – 108 бр. дела; Емилия Иванова – 115 бр. дела; Василка Шаламанова – 116 бр. дела; Димитър Първанов – 105 бр. дела, Росица Драганова – 118 бр. дела; Теодора Николова – 71 бр. дела, Станимира Друмева – 67 бр. дела, Христо Койчев – 115 бр. дела, Таня Комсалова-Колева – 109 бр. дела, Александър Митрев – 86 бр. дела, Мария Тодорова – 34 бр. дела, Дарина Рачева – 43 бр. дела.

Като Председател на Осмо отделение съдия Бисерка Цанева, ведно с ежедневната административна работа със служителите, както и образуване и компютърно разпределение на делата, е постановила съдебни актове по 73 бр. дела.

През отчетната година в Осмо отделение са заседавали и са постановили съдебни актове съдиите: Еманоил Митев – 1 дело, Кремена Хараланова – 1 едно дело, Мария Радева – 1 едно дело и Полина Якимова – 1 едно дело.

Съдиите от Осмо отделение са постановявали съдебни актове, участвайки в заседания и на други отделения във ВАС.

От 597 бр. дела висящи към 31.12.2022 г. са насрочени 597 бр. Председателят на Осмо отделение е организиран заседанията по дела с отсъстващи съдии и е председателствал съдебни състави.

III. Заключение относно дейността на осмо отделение

Въпреки обявеното извънредно положение с решение от 13.03.2020 г. на Народното събрание на Република България, а в следствие и обявената извънредната епидемична обстановка, която е продължила до 31.03.2022 г., съдиите от отделението са изпълнявали качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са изготвяни в кратки срокове, без необичайни забавяния. През 2022 година съдиите са спазвали графика на съдебните заседания, няма безпричинно отлагане на дела. До голяма степен това се дължи на добрата предварителна подготовка по делата от страна на съдиите докладчици и на председателите на съдебните състави преди съдебното заседание. Въпреки натовареността на всички съдии от отделението, при нужда, работата на отсъстващ поради неработоспособност, командироване или друга причина съдия е поемана срочно от колегите, като са издавани веднага разпореждания от Председателя на Осмо отделение за заместване на отсъстващите съдии. Към всяко дело се прилага протокол за случаен избор на докладчик, както и разпореждания за определяне на тричленните състави при отсъствие на съдия от състава за съответното заседание.

За постигнатите резултати са спомогнали действията на секретари, деловодители, секретар - деловодителя и куриерите на отделението. Следва да бъде отбелязана и добрата работа на съдебните помощници в отделението. На същите им е възлагано изготвянето на проекти на съдебни актове (решения и определения) по делата, предмет на разглеждане в отделението. За извършената от тях работа съдебните помощници изготвят ежемесечни отчети, които се съхраняват при Председателя на отделението.

Принципните въпроси и становища, произтичащи от тълкувания на норми на вътрешното ни право и на общностното право, се обсъждат на съвместни срещи с всички съдии от отделението, като целта е уеднаквяване на съдебната практика.

Голяма част от делата разглеждани в отделението се отличават с изключително висока фактическа и правна сложност, което изисква значително време за проучване и подготовка на делата за произнасяне, както и за изготвяне на съдебен акт. Изключителната отговорност и професионализъм на съдиите в отделението допринася за разглеждане и приключване на делата в предвидените срокове.

Въпреки високата натовареност, отчетените резултати сочат на срочна и качествена работа на съдиите, съдебните помощници и съдебните служители, работещи в отделението през 2022 година.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ

Дейността на Първа колегия през отчетната 2022 година е много добра, установена е нормална работна среда и делата се разглеждат в разумни срокове. Предприетите мерки от ръководството на ВАС по образуване и разглеждане на делата, пропорционалното разпределение по отделения при съобразяване на сходна материална компетентност са позитивни и обуславят по-добра организация по образуване, разглеждане и свършване на делата в съда при баланс на засегнатите интереси в отделните отделения. Минималното намаляване на броя образувани дела в Първа колегия е обусловено от законодателни промени, но следва да се отбележи тенденцията на повишаване на делата с висока фактическа и правна сложност, както и намаляване на броя на висящите дела.

В заключение следва да се посочи, че през отчетния период всички съдии и служители са положили огромен труд и са проявили изключителна отговорност.

III. ДЕЙНОСТ НА ВТОРА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

I. Въведение.

Целта на настоящия доклад е предоставяне на информация за резултатите, постигнати от Втора колегия на Върховния административен съд през отчетната 2022 година. Докладът е изготвен въз основа на сравнителен анализ с данни за предходните години, от които са направени изводи, за да се подобрява дейността. Извършено е коректно проследяване на показателите за всяка от изминалите години за правилното отчитане на резултатите от дейността на колегията. Тези показатели са обективни и измерими и отчитат основната работа на съдиите, разпределени в съдебни състави. Данните отговарят на статистическата отчетност въз основа на унифицираните отчетни форми, включващи различни показатели, чрез които се проследява движението на разглежданите дела и тяхното срочно решаване, натовареността на съдиите в колегията, съотношението на видовете дела за разглеждане - висящи и новообразувани, дяловото разпределение на видовете дела към общия им брой за разглеждане и към общия брой свършени дела, разглеждане на делата по видове производства - първоинстанционни, касационни и отменителни производства, разглеждането на делата според тяхната материя, дела по оспорване на подзаконови нормативни актове, класифицирани дела, административно-наказателни преписки и др.

Едни от важните показатели, характеризиращи работата на Втора колегия за изминалия период:

- новопостъпили дела – **6714 бр. дела при 47 съдии;**
- висящи в края на 2022 г. - **2041 дела;**
- свършени – **6140 дела;**
- средна продължителност на разглеждане – **113 дни;**
- средногодишно свършени дела на съдия – **132 дела**
- **45 % от обжалваемите първоинстанционни съдебни решения са оспорени пред петчленен състав.**

Тези данни могат да бъдат постигнати само от един работещ колектив - мотивиран и професионално подготвен.

Докладът за дейността на Втора колегия на Върховния административен съд съдържа и информация за кадровата обеспеченост - съдиите по щат, съдебната администрация, за организацията на работа в колегията през този период, за наличната инфраструктура, вкл. и използването на информационните технологии; за участието в тълкувателната дейност на съдиите от Втора колегия; за участието на съдиите и съдебните служители в различни проекти, за отправените преюдициалния запитвания до Съда на Европейския съюз от съдиите от колегията и искания за обявяване на противоконституционност и тълкуване на правни норми до Конституционния съд и др. Важна част от доклада са разглеждането на различните показатели за дейността на колегията при решаване на съдебните спорове през 2022 година – правораздавателната дейност.

Докладът с данните представлява щрих, от който всеки заинтересован може да придобие добра представа за осъществената

правораздавателна дейност в общата картина на административното правосъдие за изминалата година.

През 2022 година съдиите от Втора колегия за поредна година допринесоха за повишаване качеството на правораздаването и авторитета на Върховния административен съд сред обществеността благодарение на професионалната подготовка и опит. Колегиалните отношения в четирите отделения и петчленните състави, при осъществяване на правораздавателната дейност на съда, и работата в колегията като цяло, допринесоха за постигане на добри резултати.

II. Кадрова обезпеченост

1.1 Втора колегия.

През отчетната 2022 г. съдиите разглеждаха делата в петчленни и тричленни състави. Според вида на материалните закони, съдиите са разпределени в постоянни тричленни състави, обособени в четири отделения – второ, пето, шесто и Седмо отделение. Във Втора колегия на Върховния административен съд са работили по щат 47 съдии.

Поради кадрови недостиг правораздаваха и 7 командировани съдии.

1.2. Петчленни състави.

През първото тримесечие на 2022 г. във Втора колегия на Върховния административен съд, делата на петчленен състав се разглеждаха от девет постоянни петчленни състави. Със заповед № 771 от 25.03.2022 г. на председателя на ВАС във връзка с

разпределението на съдиите по отделения и колегии, са утвърдени промени в петчленните състави, като във Втора колегия те са редуцирани на осем. През изминалата година 4 съдии от състава на Втора колегия бяха освободени от длъжност, поради навършване на 65 годишна възраст. Наличието на свободни щатни бройки в колегията наложи с изрични заповеди на председателя на Върховния административен съд, да се извършват персонални промени в постоянните петчленни състави. Не се констатираха проблеми в качеството на правораздаването и сročността на изписването на актовете. Към 31.12.2022 г. петчленните състави включват:

Първи състав: Ваня Анчева – председател, Мариета Милева, Тодор Тодоров, Весела Андонова, Светлозар Рачев;

Втори състав: Йовка Дражева - председател, Донка Чакърлова, Галина Карагьозова, Юлия Раева, Радостин Радков;

Трети състав: Георги Колев – председател, Виолета Главинова, Стефка Кемалова, Емил Димитров, Бранимира Митушева, Полина Богданова;

Четвърти състав: Сибилa Симеонова – председател, Георги Георгиев, Севдалина Червенкова, Росен Василев, Славина Влaдова, Мария Николова;

Пети състав: Анна Димитрова – председател, Илияна Дойчева, Еманоил Митев, Николай Гунчев, Мирослава Георгиева, Весела Николова;

Шести състав: Галина Солакова – председател, Павлина Найденова, Калина Арнаудова, Хайгухи Бодикян, Десислава Стоева;

Седми състав: Диана Добрева – председател, Таня Вачева, Анелия Ананиева, Юлия Тодорова, Станимир Христов, Стела Динчева;

Осми състав – Таня Радкова – председател, Илиана Славовска, Даниела Мавродиева, Тинка Косева, Добромир Андреев, Явор Колев.

През 2022 г. ръководител на Втора колегия и заместник председател на Върховния административен съд беше Любомир Гайдов.

Председателят на Върховния административен съд участва в петчленните състави на колегията с натовареност 50 %, а заместник-председателят на Върховния административен съд и ръководител на Втора колегия участва със 100% натовареност.

През изминалия отчетен период, поради навършване на 65-годишна възраст, съдиите Емилия Кабурова, Захаринка Тодорова, Марина Михайлова и Румяна Папазова от Втора колегия бяха освободени от длъжност.

1.2 Тричленни състави по отделения.

Към края на 2022 г. в четирите отделения съдиите разглеждат делата, както следва:

- Второ отделение - 12 съдии, в четири тричленни състава, като председател на отделението е съдия Георги Колев. Командировани през годината бяха и съдиите Явор Колев, Светлозар Рачев и Радостин Радков.

- Пето отделение - 10 съдии в три съдебни състава, като председателят на отделението е съдия Йовка Дражева. Командировани в това отделение през годината са съдиите Нели Дончева и Александър Митрев, които последствие бяха преместени в Първа колегия.

- Шесто отделение - 10 съдии в три съдебни състава, като председател на отделението е съдия Сибила Симеонова. Командиран съдия е била Стела Динчева.

- Седмо отделение - 9 съдии, организирани в три съдебни състава с председател на отделението - съдия Ваня Анчева. Командиран съдия е била Полина Богданова.

През отчетния период заместник-председателят и ръководител на Втора колегия е участвал в разпределението на дела и в четирите отделения с 10 % натовареност, съобразно Правилата за натовареност, приети от Пленума на Върховния административен съд или общо 58 броя дела.

1.3 Съдебни служители.

Данните за отчетния период показват колко е важна оптимизацията на администрацията в колегията. Тя следва да се осъществява чрез силната връзка на числеността на служителите с натовареността на съответното отделение, на съответния съдия. Предвид специализацията на различните отделения, позитивните резултати в работата на колегията зависят от правилното съотношение „съдебни служители – съдии“. През изминалата 2022 година се констатира, че съдебната администрация полага усилия да се организира оптимално. Недостигът на щатни бройки на различните длъжности се преодолява чрез взаимозаменяемостта на служителите. Това проличава особено ясно при наличие на непредвидени обстоятелства - свръх заболяемост сред съдии и служители, при постъпили неочаквано голям брой жалби за кратък период от време и т.н. Дейността на съдебната администрация е насочена към изпълнението на поставените от ръководството на

съда приоритетни цели - доброто управление на съда, усъвършенстван процес на управление на човешките ресурси, повишено доверие в работата на съда, превенция и противодействие на корупцията, устойчивост на резултатите при нарастващи изисквания към изпълнението. Приносът на служителите и съдебните помощници е признат и отчетен и в докладите на отделенията. Юридическото и административно натоварване е балансирано със своевременна и качествена работа от страна на служителите.

През отчетния период в колегията работеха 27 съдебни помощници (от които 2 по майчинство) и 36 съдебни служители (от които 2 по майчинство). През 2022 г. напуснаха шест съдебни помощника. Пет от тях бяха назначени в конкурс за първоначално назначаване за длъжността „съдия“ в административните съдилища.

Поради освобождаването на щатни бройки, в края на 2022 г. Върховният административен съд проведе конкурс за заемане на длъжността „съдебен помощник“. Във Втора колегия бяха назначени седем от спечелилите кандидати.

75 % от служителите в колегията са със стаж над 5 години във Върховния административен съд. Този показател се запазва и от миналата година и отчита, че преимуществено административната работа в колегията се извършва от опитни служители с професионални качества. През отчетния период е имало осем служители със срок на изпитване. През 2022 година във Втора колегия постъпиха четири съдебни секретаря.

Работата на съдиите от Втора колегия беше подпомагана от съдебни помощници, обща и специализирана администрация. В процеса на работа се осигурява и системно професионално развитие

за служителите, някои от тях следват задочно и получават възможност да придобиват опит и допълнителни знания.

Особено място има функцията и ролята на съдебните помощници за доброто изпълнение в организационната дейност на колегията. Практика е съдебните помощници да са разпределени не само към отделните съдебни състави, но и към председателите на отделения и на колегията. Всеки тричленен съдебен състав се подпомага в работата от поне един съдебен помощник. В повечето случаи се съчетават младостта, амбицията и желанието за развитие на съдебните помощници, с опита, професионализма и наставничеството на съдиите, които разглеждат разнообразни по материя дела. Стремехът на председателите на отделения във Втора колегия е да отговорят на предизвикателството на динамично развиващото се национално и европейско законодателство със своевременно и адекватно професионално обучение на служителите – чрез включването им в обучителни курсове и семинари по конкретни проблеми. Съдебните помощници подпомагат технически съдиите при проверка на редовността и допустимостта на жалбите и образуването на делата. Участват в подготовката за изготвяне на някои видове съдебни актове под напътствието на съдиите. Отношенията между съставите и съдебните помощници са колегиални и се осъществява взаимопомощ – служителите подпомагат съдиите, а те от своя страна осигуряват повишаване на квалификацията, чрез непрекъснато обучение в областта на административното право, за да им предоставят възможност за постигане на знания и опит за кариерно развитие.

Въпреки промените в персоналните състави в отделенията, повечето служители за поредна година показаха добро изпълнение

на служебните задължения и желание за развитие. Всички съдебни служители имат добри отношения със съдиите от колегията и помежду си. Въпреки големия обем от задължения, служителите се отнасят любезно и с нужното внимание към гражданите, изискващи справки по телефона и на място. В докладите на съответните отделения е разгледана дейността и поименният състав на съдебните помощници и служителите, разпределени в тях.

Съществен аспект от дейността на ръководството на колегията е насочен и към оптималното разпределение на съдебните служители и подобряване на ефективността му, където е необходимо. Служителите от Втора колегия подхождат с отговорност към задълженията си. Организацията на деловодствата и административните звена, обслужващи страните в производствата пред Върховния административен съд, позволява и гарантира спазване на правата и интересите. Акцент се поставя, както върху ежедневния документооборот и сътрудничеството с други звена, така и върху отношенията на служителите с гражданите.

Ежегодно се извършва атестиране и се поставя оценка на изпълнението работата на съдебните помощници и съдебните служители от постоянно действаща комисия.

През цялата 2022 година, служителите и съдебните помощници, работещи във Втора колегия, изпълняваха задълженията си, като част от тях демонстрираха желание за развитие и стремеж към професионализъм.

III. Организация на работата. Инфраструктура.

A) Организация на работата.

И през 2022 г. във Върховния административен съд продължи спазването на противоепидемичните мерки, макар и да не се наблюдаваше сериозен интензитет на заболяли съдии и служители от COVID – 19. Въпреки това със заповед № 2488 от 02.08.2022 г. на председателя на Върховния административен съд, в срок от 30 дни бе наредено спазването на временни противоепидемични мерки във връзка със заповед № РД-01-241/02.08.2022 г. на директора на Столична здравноосигурителна каса. Запази се добрата практика за дистанционна работа за съдебните помощници, с изключение на тези, разпределени към председателите на отделенията и колегията.

На съдиите и служителите бе издаден квалифициран електронен подпис, с който може да се осъществи отдалечен достъп до деловодната система на съда – ЕДИС. Това съществено улесни дистанционната работа, тъй като даде възможност за достъп до електронните дела и сканираните документи, до съдебната практика на Върховния административен съд и до всякаква информация, която е необходима във връзка с делата.

И през изминалата година със заповед № 2366 от 25.07.2022 г. на председателя на Върховния административен съд, предвид статистическите данни за образувани, разгледани и приключени дела през 2021 г. и с цел ежесмесечно провеждане на заседания по тълкувателни дела, бе разпоредено за съдебната 2022 – 2023 година, откритите съдебни заседания на тричленните състави на ВАС да бъдат 3 пъти в месеца, с изключение на месеците януари, юни, септември и декември, за които е предвидено да се провеждат по 2 заседания, при брой дела, не по-малък от три за първо разглеждане и едно отложено дело. Запазен беше и редът за провеждане на заседанията на петчленните състави – три пъти в годината, като

нечетните състави заседават през месеците февруари, май и октомври, а четните състави – през месеците, март, юни и ноември.

Паралелно с провежданите открити заседания, на съдиите от колегията се разпределят и частни производства, които се произнасят в закрити заседания на тричленни и петчленни състави. Тези производства във Втора колегия са голям брой, предвид разнообразието на материални закони, които се разглеждат в четирите отделения.

Освен изложеното, ръководството на съда предприе и други ефикасни мерки за подобряване на организацията на работата, което е и една от основните цели на институцията.

Б) Инфраструктура.

Върховният административен съд продължава да осъществява дейността си в сградата на бул. „Александър Стамболийски“ № 18. Работните места на по-голяма част от съдебните помощници са разположени в помещения в административната сграда на пл. „Света Неделя“ № 6. Съдът ефективно управлява материалните ресурси. Сградата на Върховния административен съд е с улеснен физически достъп, както по отношение на достъпа до съдебните зали и деловодствата, така и по отношение на достъпа на хората с увреждания. През 2022 година съдебните деловодства и на четирите отделения в колегията бяха преместени на партерния етаж на съда.

И през изминалата година нямаше промяна в материалната база, която ползват съдиите. Освен ръководителя на колегията и председателите на отделенията, само 7 от общо 46 съдии от колегията, ползват самостоятелни кабинети.

Магистратите и служителите имат достъп и използват популярните в страната правноинформационни системи – Апис и Сиела, които са в помощ при изпълнение на задълженията им. Чрез интернет им е осигурен и достъп до ресурсите на институциите на Европейски съюз – бази данни, публикации, съдебни практики и др. Чрез комуникационни панели е компютризиран вътрешния документооборот, със съответното ниво на сигурност на информацията.

Изградената в съда и в колегията управленческа структура позволява адекватен информационен обмен между Върховния административен съд и останалите административни съдилища в страната, а също и с различни институции, което създава възможност за своевременна реакция при възникнали неизяснени въпроси и ситуации. През изминалата година успешно се осъществяваше и електронното съобщаване и призоваване на страните по делата. Страните по делата успешно отправяха изявления, искания, представяха документи, съдебни книжа и др., инициираха процесуални, съдопроизводствени действия, подаваха документи във връзка с вече образувано дело или заведена преписка на обявения електронен адрес на съда. И през 2022 г. всеки постъпил в съда документ продължи да се сканира и да се прикача в електронното дело, а оригиналът се връщаше на подателя. Продължи и паралелната работа в двете деловодни системи ЕДИС и Лотус, с приоритет на ЕДИС по отношение създаването и отпечатването на съдебните актове в ЕДИС.

Посочените данни във връзка с образуването на електронните дела и електронния достъп на страните до тях, облекченият физически достъп до съда, както за хората с

увреждания, така и за останалите граждани и организации, електронното съобщаване и призоваване, както и достъпът на гражданите до правна помощ са показателни за напредъка при постигане на една от основните цели на Върховния административен съд - достъпност на правораздаването.

Отделно от това, във връзка с приетите от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет Правила за приемане и поставяне на Индекси на съдебните актове за резултатите от инстанционна проверка и от производствата за възобновяване на наказателни дела, със заповед № 41 от 11.01.2022 г. на председателя на Върховния административен съд е наредено, считано от 01.02.2022 г. за всеки първоинстанционен съдебен акт, по който е проведен съдебен контрол, да се попълват Индекси. Всеки съдия-докладчик прилага попълнения образец за поставяне на индекс по делото и го отразява в деловодствата система ЕДИС. Индексите подпомагат атестационните комисии при поставяне на оценка на магистратите относно правните познания и умения за прилагането им, и дават попълна информация за причините за отмяна или обезсилване на съдебните актове.

IV. Разглеждана материя.

1. Нова материя.

През 2022 г. в четирите отделения на Втора колегията с отделни временни заповеди бяха разпределени нови материални закони:

1. Закон за публичните предприятия – Шесто отделение (заповед № 596/09.03.2022 г.);

2. Закон за електронните съобщителни мрежи и физическата инфраструктура – Второ отделение (заповед № 1854/13.06.2021 г.);

3. Закон за ограничаване изменението на климата – Шесто отделение (заповед № 1854/13.06.2021 г.);

4. Жалби по спорове, свързани със средствата от фонд „Вътрешна сигурност“ и фонд „Убежище, миграция и интеграция“, предоставени по програми на Република България – Седмо отделение (заповед № 1943 от 22.06.2022 г.)

5. Закон за защита на растенията – Пето отделение (заповед № 2460/29.07.2022 г.);

2. Материя в отделенията.

През 2022 г. делата в колегията и в отделенията към нея са разпределяни по реда на чл. 9 от Закона за съдебната власт, съобразно споровете по материалните закони. Разпределението на материи се извършва по правилата, установени със заповед № 352 от 06.03.2012 г. на председателя на Върховния административен съд, изменяна и допълвана многократно през годините, но най-същественото временно изменение на материите по отделения е осъществено през 2020 година. През отчетната 2022 г. със заповеди № 2034 - № 2067 от 29.06.2022 г. и заповеди № 3935 - № 3971 от 22.12.2021 г. на председателя на Върховния административен съд са удължени всички временни заповеди за разпределението на материи по отделения. Със заповед № 3934 от 22.12.2022 г. на председателя на Върховния административен съд делата с материя Закон за храните са преместени за разглеждане от седмо в Пето отделение. И през 2022 г. частните производства се разпределят съобразно установената специализация по материя във Втора колегия, съгласно

т. 1 от заповед № 876/22.03.2019 г., в която е посочено, че всички частни жалби до тричленен състав на Върховния административен съд се разпределят между отделенията съгласно общото разпределение на материи между отделенията. Исканията за отмяна също се разглеждат по материя от съответното отделение.

Във Втора колегия се разглеждат над 130 материални закона, както и десетки подзаконови актове по прилагането им, разпределени в четирите отделения:

- Във Второ отделение се разглеждат над 9 закона, като най-многобройни са жалбите по Закон за устройство на територията и Закона за кадастъра и имотния регистър.

- В Пето отделение се разглеждат над 45 материални закона, като най-многобройни са жалбите по Закона за подпомагане на земеделските производители и по Закона за защита на личните данни.

- В Шесто отделение се разглеждат над 40 материалните закони, като най-многобройни са делата по Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване.

- В Седмо отделение се разглеждат над 35 материални закона, като най-многобройни са жалбите по Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове и Закона за марките и географските означения.

Материалните закони, и съответните специфични спорове, разглеждани в колегията, са отразени в докладите на четирите отделения.

Характерно за Втора колегия е, че се разглеждат и първоинстанционни дела, някои от които са и едноинстанционни. Оспорват се актове на Висшия съдебен съвет, актове на министри с

оглед материалната компетентност, актове по Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците, Закона за българска народна банка и др. Обжалват се и актове, издадени във връзка с лицензионни режими по различни материални закони – Закон за туризма, Закон за автомобилните превози, Закон за хазарта, Закон за младежта, Закон за физическото възпитание и спорта. Обикновено в първоинстанционните жалби се инкорпорира и искане за спиране на допуснатото по силата на закона или от органа предварително изпълнение на обжалвания акт. Това налага произнасяне по искането в кратък срок, а често пъти проверката за наличие на основание за спиране на допуснатото предварително изпълнение, е съпроводена с голяма фактическа и правна сложност с оглед индивидуалните специфики на делото. Поради това се изисква особена отговорност от съдиите при разглеждането на такива дела.

3. Петчленни състави.

Обхватът на правната материя налага съдиите във Втора колегия да работят в условия на повишено внимание относно нормативните промени във всяка една област на прилаганите закони, респ. да следят и съобразяват вътрешната съдебна практика на отделенията и колегията, и практиката на Съда на Европейския съюз.

Председателят на Втора колегия разпределя касационни и частни жалби срещу актове, постановени от тричленните състави в четирите отделения, молби за отмяна на влезли в сила актове на съставите в отделенията, и дела за подсъдност, разглеждани от съдии от Върховния касационен съд и Върховния административен съд. Поради това, въпреки че законите са разпределени в четирите отделения според спецификата им, при участието им в петчленни

състави, съдиите в колегията разглеждат дела по всички материи във Втора колегия.

Председателите на отделенията и ръководителят на колегията във Върховния административен съд извършват контрол по администрирането на жалбите и при установена нередовност или недопустимост разполагат с правомощията да оставят без движение жалбата или протеста, или да изпратят делото на първоинстанционния съд с конкретни указания.

Във връзка със законодателните изменения през 2021 г. за администрирането на касационните, частните жалби и исканията за отмяна, изпратените от първоинстанционните съдилища сезиращи документи, преимуществено отговарят на изискванията за редовност и допустимост по чл. 212, чл. 213, чл. 215, чл. 231 и чл. 241 от АПК.

V. Статистическа информация за делата и натовареност на съдиите в отделението.

Статистическите данни, чрез които може да се измерва резултатът от дейността на Втора колегия са:

- Движение по делата - общ брой дела за разглеждане, висящи дела в началото на отчетния период, новообразувани дела, свършени и др.;
- Срочност за решаване на делата;
- Натовареност на съдиите - свършени дела на един съдия по щат и действителна натовареност на един съдия.
- Видове дела - дяловото разпределение на отделните видове дела към общия брой дела за разглеждане и към общия брой свършени дела, според нивото на съда;

- Жалби, частни жалби и/или протести, жалби за бавност - според вида им и нивото на съда.

По-долу са разгледани данните за движението на делата, срочност на решаването им, действителната натовареност на съдия от колегията към свършени дела, дяловото разпределение на отделни видове дела – първоинстанционни жалби, жалби срещу подзаконови нормативни актове, жалби срещу решения на ВСС (до тричленните състави по отделения); класифицирани дела; касационни жалби, частни жалби и молби за отмяна (до петчленни състави); дела на смесени състави, административно-наказателни производства, молби за бавност, тълкувателни дела.

В частта относно дейността на отделенията във Втора колегия са разгледани индивидуално свършените дела на съдиите от четирите отделения – второ, пето, шесто и Седмо отделение.

1. Дела за разглеждане.

През 2022 г. във Втора колегия е имало 8181 бр. дела за разглеждане. През изминалата 2021 г. този показател е отчел 8163 бр., а през 2020 г. – 9105 бр. Разпределени по тричленни състави в отделенията и петчленни състави, са както следва:

- Второ отделение:

А) 2022 година – 1850 бр.;

Б) 2021 година – 1994 бр.;

В) 2020 година – 1920 бр.;

- Пето отделение:

А) 2022 година – 2215 бр.

Б) 2021 година - 1974 бр.;

В) 2020 година - 2178 бр.;

- Шесто отделение:

А) 2022 година – 2094 бр.;

Б) 2021 година - 1947 бр.;

В) 2020 година – 2218 бр.;

- Седмо отделение:

А) 2022 година – 1548 бр.;

Б) 2021 година - 1664 бр.;

В) 2020 година - 1645 бр.

- Петчленни състави:

А) 2022 година – 371 бр.

Б) 2021 година - 453 бр.;

В) 2020 година - 540 бр.

- Смесените петчленни състави:

А) 2022 година – 33 бр.;

Б) 2021 година - 33 бр.;

В) 2020 година – 27 бр.

2. Висящи дела.

Статистиката отразява запазване на броя на висящите дела в началото на отчетния период, като 2022 г. е започнала с **10 бр. дела по-малко** в сравнение с предходния период. Този показател отчита изключителна организация на работата на съдиите и служители в началото на отчетния период, което от своя страна спомага за бързината и ефективността на правораздаването.

Висящите дела към 01.01.2022 г. и за сравнение 01.01.2021 г. и 01.01.2020 г. са както следва:

- Втора колегия:

А) 01.01.2022 г. – **1467** бр.;

Б) 01.01.2021 г. - 1477 бр.;

В) 01.01.2020 г. - 1796 бр.;

- Второ отделение:

А) 01.01.2022 г. – 421 бр.;

Б) 01.01.2021 г. - 474 бр.;

В) 01.01.2020 г. - 415 бр.;

- Пето отделение:

А) 01.01.2022 г. – 379 бр.;

Б) 01.01.2021 г. - 368 бр.;

В) 01.01.2020 г. - 449 бр.;

- Шесто отделение:

А) 01.01.2022 г. – 340 бр.;

Б) 01.01.2021 г. - 312 бр.;

В) 01.01.2020 г. - 506 бр.;

- Седмо отделение:

А) 01.01.2022 г. – 271 бр.;

Б) 01.01.2021 г. - 248 бр.;

В) 01.01.2020 г. - 390 бр.;

- Петчленни състави:

А) 01.01.2022 г. – 46 бр.;

Б) 01.01.2021 г. - 67 бр.;

В) 01.01.2020 г. - 22 бр.

3. Образувани дела.

Във Втора колегия през 2022 г. са образувани **6714** бр. дела (за сравнение: 2021 г. – 6686 бр.; 2020 - 7309 бр.; 2019 г. - 7483 бр.; 2018 г. – 7967 бр.).

Съобразно образуванията в колегията по видове, делата са: тричленни състави по отделения, петчленните състави, смесените петчленни състави, първоинстанционни дела срещу подзаконови нормативни актове и тълкувателни дела с докладчици от колегията, класифицираните дела, административно-наказателните производства и молбите за бавност.

Образувани дела на тричленните състави по отделения, са както следва:

- Второ отделение:

- А) 2022 г. – 1429 бр.
- Б) 2021 г. - 1520 бр.;
- В) 2020 г. - 1505 бр.;
- Г) 2019 г. – 2030 бр.;
- Д) 2018 г. – 2415 бр.;

- Пето отделение:

- А) 2022 г. – 1836 бр.;
- Б) 2021 г. - 1606 бр.;
- В) 2020 г. – 1729 бр.;
- Г) 2019 г. – 1430 бр.;
- Д) 2018 г. – 1522 бр.;

- Шесто отделение:

- А) 2022 г. – 1754 бр.;
- Б) 2021 г. - 1635 бр.;
- В) 2020 г. - 2218 бр.;

Г) 2019 г. - 1476 бр.;

Д) 2018 г. - 1579 бр.;

- Седмо отделение:

А) 2022 г. – 1277 бр.;

Б) 2021 г. - 1416 бр.;

В) 2020 г. - 1255 бр.;

Г) 2019 г. - 1662 бр.;

Д) 2018 г. – 1681 бр.;

- Образованите дела на петчленни състави, са както следва:

А) 2022 г. – 325 бр.;

Б) 2021 г. - 386 бр.;

В) 2020 г. - 518 бр.;

Г) 2019 г. - 885 бр.;

Д) 2018 г. – 713 бр.;

- Смесени дела:

А) 2022 г. – 29 бр.;

Б) 2021 г. - 29 бр.;

В) 2020 г. – 27 бр.;

- Молби за определяне на срок при бавност:

А) 2022 г. – 56 бр.;

Б) 2021 г. - 87 бр.;

В) 2020 г. – 57 бр.

- Първоинстанционни дела срещу подзаконови нормативни

актове:

А) Втора колегия:

- 2022 г. – 42 бр.;
- 2021 г. – 42 бр.;
- 2020 г. – 45 бр.;

Б) Второ отделение – 7 бр.;

В) Пето отделение – 12 бр.;

Г) Шесто отделение – 12 бр.;

Д) Седмо отделение – 9 бр.

- Класифицирани дела:

А) Втора колегия:

- 2022 г. – 70 бр.;
- 2021 г. – 78 бр.;
- 2020 г. – 49 бр.;

Б) Пето отделение 2022 г. – 65 бр.;

В) Петчленни състави 2022 г. – 5 бр.;

- Административно-наказателни дела по чл. 304 от АПК:

А) Второ отделение – 3 бр.;

Б) Пето отделение – 8 бр.;

В) Шесто отделение – 1 бр.;

Г) Седмо отделение – 6 бр.

- Първоинстанционни дела по отделения

Образуваните в колегията дела по първоинстанционни жалби срещу решения на Висшия съдебен съвет, които се разглеждат

само в Шесто отделение за 2022 г. са 70 бр. Наблюдава се почти двойно повишение на тези оспорвания, като през 2021 г. и 2020 г. този показател е отчел 40 бр. дела.

- Тълкувателни дела

През отчетната година активно участие в тълкувателната дейност взимаха различни съдии. За докладчици по тълкувателни дела бяха избрани шест съдии от колегията – Десислава Стоева, Юлия Тодорова (тълкувателно дело № 2/2022 г.), Тинка Косева (тълкувателно дело № 3/2022 г.), Николай Гунчев, Росен Василев (тълкувателно дело № 4/2022 г.) и Анелия Ананиева (тълкувателно дело № 6/2022 г.).

От изложеното се установява, че броят на образуваните дела във Втора колегия през 2022 г. се е увеличил незначително (28 бр. дела) спрямо предходната година. Затвърждава се тенденцията за по-малко постъпление вследствие на измененията в АПК с ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г. Това се възприема като позитивен резултат, тъй като отразява покачване на доверието в работата на административните съдилища.

4.СВЪРШЕНИ ДЕЛА.

И през отчетната 2022 година се наблюдава намаляване на свършените дела, в сравнение 2021 г. и предходните години.

Видове свършени дела във Втора колегия:

А) 2022 г. – **6140** бр.;

- открити съдебни заседания – **3433** бр.;

- закрити съдебни заседания – **2707** бр.;

Б) 2021 г. - 6753 бр.;

- открити съдебни заседания - 3824 бр.;

- закрити съдебни заседания - 2929 бр.;

В) 2020 г. - 8355 бр.;

- открити съдебни заседание - 4425 бр.;

- закрити съдебни заседания – 3930 бр.;

Г) 2019 г. - 8599 бр. общо в открити и закрити заседания;

Д) 2018 г. – 7978 бр. общо в открити и закрити заседания;

Разпределено по тричленни състави по отделения,
свършените дела, са както следва:

- Второ отделение:

А) 2022 г. – 1559 дела:

- открити съдебни заседания – 836 бр.;

- закрити съдебни заседания – 723 бр.;

Б) 2021 г. - 1582 дела:

- открити съдебни заседания - 946 бр.;

- закрити съдебни заседания - 636 бр.;

В) 2020 г. – 1790 дела:

- открити съдебни заседания - 1111 бр.;

- закрити съдебни заседания - 680 бр.;

Г) 2019 г. – 2074 бр. – общо в открити и закрити заседания;

Д) 2018 г. – 2195 бр. – общо в открити и закрити заседания;

- Пето отделение:

А) 2022 г. – 1511 дела:

- открити съдебни заседания – 851 бр.;

- закрити съдебни заседания – 660 бр.;

Б) 2021 г. – 1611 дела:

- открити съдебни заседания - 964 бр.

- закрити съдебни заседания – 647 бр.

В) 2020 г. – 1884 дела:

- открити съдебни заседания – 1101 бр.;

– закрити съдебни заседания - 783 – бр.;

Г) 2019 г. - 2076 бр. – общо в открити и закрити съдебни заседания;

Д) 2018 г. – 1596 бр. – общо в открити и закрити съдебни заседания;

- Шесто отделение:

А) 2022 г. – 1510 дела:

- открити съдебни заседания – 825 бр.;

- закрити съдебни заседания – 685 бр.;

Б) 2021 г. – 1611 дела:

- открити съдебни заседания - 870 бр.;

- закрити съдебни заседания - 741 бр.;

В) 2020 г. - 2424 дела:

- открити съдебни заседания - 994 бр.;

- закрити съдебни заседания – 1430 бр.;

Г) 2019 г. - 1772 бр. – общо в открити и закрити съдебни заседания;

Д) 2018 г. – 1652 бр. – общо в открити и закрити съдебни заседания

- Седмо отделение:

А) 2022 г. – 1142 дела:

- открити съдебни заседания – 786 бр.;

- закрити съдебни заседания – 356 бр.;

Б) 2021 г. - 1412 дела:

- открити съдебни заседания – 889 бр.;

- закрити съдебни заседания - 523 бр.;

В) 2020 г. - 1601 дела:

- открити съдебни заседания - 1020 бр.;

- закрити съдебни заседания – 581 бр.;

Г) 2019 г. - 1823 бр. – общо открити и закрити съдебни заседания;

Д) 2018 г. - 1736 бр. – общо открити и закрити съдебни заседания.

- Петчленни състави:

А) 2022 г. – 331 дела:

- открити съдебни заседания – 104 бр.;

- закрити съдебни заседания – 227 бр.;

Б) 2021 г. - 416 дела:

- открити съдебни заседания - 121 бр.;

- закрити съдебни заседания – 295 бр.;

В) 2020 г. - 571 дела:

- открити съдебни заседания - 172 бр.;

- закрити съдебни заседания – 399 бр.;

Г) 2019 г. – 847 бр. – общо открити и закрити съдебни заседания;

Д) 2018 г. – 738 бр. – общо открити и закрити съдебни заседания.

Средномесечно свършени дела по отделения:

- Второ отделение – 130 дела;
- Пето отделение – 126 дела;
- Шесто отделение – 126 дела;
- Седмо отделение – 95 дела.

Средномесечна натовареност по докладчик към свършени дела по отделения:

- Второ отделение – 9 дела;
- Пето отделение – 10 дела;
- Шесто отделение – 11 дела;
- Седмо отделение – 10 дела.

Първоинстанционни дела по отделения:

В отделенията във Втора колегията през 2022 г. са разгледани 281 първоинстанционния дела, като за миналата година статистиката е отчела 302 бр. Разпределени по отделения, по срок на разглеждане (от датата на образуване до датата на постановяване на съдебния акт), по срок за произнасяне и по брой на прекратените първоинстанционни дела, са както следва:

- Второ отделение - 29 бр.

А) Срок за разглеждане:

- до 1 месец - 10 бр.;
- от 1 до 3 месеца – 4 бр.;
- над 3 месеца - 15 бр.;

Б) Срок за постановяване на съдебен акт:

- до 1 месец - 18 бр.;
- от 1 до 3 месеца - 2 бр.;

- над 3 месеца - 9 бр.;

В) Прекратени първоинстанционни дела – 23 бр.

Г) Средна продължителност на първоинстанционните дела - 7 месеца;

Д) Средна продължителност на постановяване на съдебен акт – 1 месец;

- Пето отделение - 59 бр.

А) Срок за разглеждане:

- до 1 месец - 37 бр.;

- от 1 до 3 месеца - 6 бр.;

- над 3 месеца - 16 бр.;

Б) Срок за постановяване на съдебен акт:

- до 1 месец - 39 бр.;

- от 1 до 3 месеца - 8 бр.;

- над 3 месеца - 12 бр.;

В) Прекратени първоинстанционни дела – 47 бр.

Г) Средна продължителност на първоинстанционните дела – 5 месеца;

Д) Средна продължителност на постановяване на съдебен акт – 1 месец;

- Шесто отделение - 165 бр.

А) Срок за разглеждане:

- до 1 месец - 79 бр.;

- от 1 до 3 месеца - 41 бр.;

- над 3 месеца - 45 бр.;

Б) Срок за постановяване на съдебен акт:

- до 1 месец - 137 бр.;
- от 1 до 3 месеца - 28 бр.;
- над 3 месеца - 0 бр.;

В) Прекратени първоинстанционни дела – 111 бр.;

Г) Средна продължителност на първоинстанционните дела – 4 месеца;

Д) Средна продължителност на постановяване на съдебен акт – 1 месец;

- Седмо отделение - 28 бр.

А) Срок за разглеждане:

- до 1 месец - 7 бр.;
- от 1 до 3 месеца – 6 бр.;
- над 3 месеца - 15 бр.;

Б) Срок за постановяване на съдебен акт:

- до 1 месец - 13 бр.;
- от 1 до 3 месеца - 8 бр.;
- над 3 месеца - 7 бр.;

В) Прекратени първоинстанционни дела - 18 бр.

Г) Средна продължителност на първоинстанционните дела – 10 месеца ;

Д) Средна продължителност на постановяване на съдебен акт – 2 месеца.

От делата, разгледани от петчленните състави в колегията, са свършени **68** искания за отмяна, **212** частни производства и **48** касационни жалби, насочени срещу първоинстанционни съдебни

актове, постановени от тричленните състави на отделенията в колегията.

От посочените данни се установява, че **45 %** от обжалваемите първоинстанционни съдебни решения са оспорени пред петчленен състав.

- Касационни жалби срещу първоинстанционни решения на тричленни състави – 48 бр.

- А) Отменени – 13 бр. ;
- Б) Обезсилени - 2 бр.;
- В) Оставени в сила – 28 бр. (66 %);
- Г) Прекратени – 5 бр.;

- Частни жалби срещу първоинстанционни съдебни актове на тричленни състави – 212 бр.:

- А) Отменени – 18 бр. ;
- Б) Оставени в сила – 157 бр. (93 %);
- В) Прекратени – 34 бр.;
- Г) По компетентност – 9 бр.

- Искания за отмяна на влезли в сила съдебни актове на тричленни състави – 68 бр.:

- А) Прекратени – 22 бр.;
- Б) Отменени и върнати – 2 бр.
- В) Отхвърлени искания – 41 бр. (90 %).

- Тълкувателни дела – 2 бр.

Две тълкувателни дела с докладчици съдии от Втора колегия са свършени през 2022 г., от които едно образувано през 2021 г. и едно през 2019 г.

Предвид горните данни следва да бъде направено обобщение. Средномесечно свършените дела в колегията за 2022 г. са 512 бр. За сравнение през 2021 г. този показател е отчел 613,64 дела. Средната месечна натовареност на съдия във Втора колегия за 2022 г. към свършени дела е 11 бр., а за година – 132 бр. и е определена на 47 съдии. За 2021 г. този показател е отчел 116.40 броя на година и е определена на 58 съдии, от които свършените от председателя на Върховния административен съд и от заместник-председателя на Върховния административен съд и ръководител на тази колегия:

Председателят на Върховния административен съд през 2022 г. е разгледал общо 10 дела във Втора колегия.

Образуваните дела на заместник-председателя и ръководител на Втора колегия Любомир Гайдов са 107 бр., от които 39 дела за определяне срок при бавност, а свършените за 2022 г. са 119 бр., от които 56 дела за определяне срок при бавност.

Направените отводи по дела от съдии в колегията за 2022 година са 70 броя (включва отводи по всички видове дела на тричленни, петчленни и смесени петчленни състави). За 2021 година са отчетени отводи по 44 броя дела. Този показател отразява независимостта на съдията при разглеждане на делата.

Горните показатели се дължат на високия професионализъм на съдиите и служителите. Общият брой на делата за разглеждане спрямо предходната година се е увеличил с 18 броя, а образуваните дела са с 28 повече от 2021 година. Това показва затвърждаване на

тенденцията за намаляване броя на жалбите, постъпващи във Втора колегия на Върховния административен съд. Една от причините за тези данни са измененията на АПК с ДВ, бр. 77 от 2018 г.

5. Срочност на изготвяне на съдебните актове във Втора колегия.

А) 2022 г.

- Срок до 1 месец – **5036** съдебни акта;
- Срок до 3 месеца – **881** съдебни акта;
- Срок над 3 месеца – **223** съдебни акта;

Б) 2021 г.

- Срок до 1 месец - **5310** съдебни акта;
- Срок до 3 месеца - **1009** съдебни акта;
- Срок над 3 месеца – **434** съдебни акта;

В) 2020 г.

- Срок до 1 месец - **7221** съдебни акта;
- Срок до 3 месеца - **807** съдебни акта;
- Срок над 3 месеца – **327** съдебни акта;

Разпределени по отделения, данните са както следва:

- Второ отделение:

А) 2022 г.

- Срок до 1 месец – **1420** съдебни акта;
- Срок до 3 месеца – **93** съдебни акта;
- Срок над 3 месеца – **46** съдебни акта;

Б) 2021 г.

- Срок до 1 месец - **1451** съдебни акта;
- Срок до 3 месеца - **77** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **54** съдебни акта;

В) 2020 г.

- Срок до 1 месец - **1648** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **62** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **81** съдебни акта;

- Пето отделение:

А) 2022 г.

- Срок до 1 месец – **1156** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца – **280** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **75** съдебни акта;

Б) 2021 г.

- Срок до 1 месец - **1102** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **302** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **207** съдебни акта;

В) 2020 г.

- Срок до 1 месец - **1502** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **251** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **131** съдебни акта;

- Шесто отделение:

А) 2022 г.

- Срок до 1 месец – **1351** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца – **154** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **5** съдебни акта;

Б) 2021 г.

- Срок до 1 месец - **1450** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **150** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **11** съдебни акта;

В) 2020 г.

- Срок до 1 месец - **2307** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **117** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **0** съдебни акта;

- Седмо отделение:

А) 2022 г.

- Срок до 1 месец – **757** съдебни акта;

- Срок до 3 месец – **305** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **80** съдебни акта;

Б) 2021 г.

- Срок до 1 месец - **828** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **443** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **141** съдебни акта;

В) 2020 г.

- Срок до 1 месец - **1177** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **337** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **87** съдебни акта;

- Петчленни състави:

А) 2022 г.

- Срок до 1 месец – **288** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца – **35** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **8** съдебни акта;

Б) 2021 г.

- Срок до 1 месец - **358** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **37** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **21** съдебни акта;

В) 2020 г.

- Срок до 1 месец - **503** съдебни акта;

- Срок до 3 месеца - **40** съдебни акта;

- Срок над 3 месеца – **28** съдебни акта.

В процентно съотношение през отчетната година 2022 г. 83 % от делата в колегията са постановени в едномесечен срок от обявяването им за решаване, 15 % - в тримесечен срок, и само 2 % съдебните актове са изготвени в срок над 3 месеца. През изминалата 2021 г. съотношението е било следното: 79 % в срок до един месец, 15 % в срок до три месеца, 6 % - над тримесечния срок.

Средномесечната срочност за разглеждане на делата във Втора колегия за изминалия период е 113 дни (от датата на образуване на делото до постановяване на съдебния акт). За 2021 година, този показател е отчел 76 дни. За сравнение във Върховния административен съд в Австрия за 2021 г. средната продължителност на делата е 4,7 месеца.

Посочената статистика е показателна за бързината при изготвяне на съдебните актове, което от своя страна затвърждава тенденцията административното правораздаване на всички инстанции в България да бъде на челните места по показателя бързина на разглеждане в целия Европейски съюз. Изготвяне на съдебните актове над 1 месец преимуществено е в рамките на разумните срокове, по дела с фактическа и правна сложност, изискващи повече време за проучване на събраните доказателства, излагане на по-пространни мотиви и запознаване на състава със

съдебния акт. За поредна година Втора колегия демонстрира отлични резултати по този показател.

6. НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА

Този индикатор отразява своевременното разглеждане на правните спорове, каквото е и общественото очакване. Към 31.12.2022 г. се наблюдава увеличаване броя на несвършените дела за годината:

- Втора колегия:

А) 31.12.2022 г. – **2041** бр.:

- Насрочени дела – **2038** бр.

- Ненасрочени – **3** бр.

Б) 31.12.2021 г. - 1467 бр.:

- Насрочени дела - 1453 бр.

- Ненасрочени дела – 14 бр.

В) 31.12.2020 г. – 1477 бр.

- Насрочени дела -1400 бр.;

- Ненасрочени дела – 72бр.

По отделения, данните за 2022 година се разпределят, както следва:

- Второ отделение – 291 бр.:

А) Насрочени дела - 290 бр.

Б) Ненасрочени дела – 1 бр.

- Пето отделение – 379 бр.:

А) Насрочени дела - 704 бр.

Б) Ненасрочени дела – 0 бр.

- Шесто отделение – 340 бр.:

А) Насрочени дела - 584 бр.

Б) Ненасрочени дела – 2 бр.

- Седмо отделение – 406 бр.:

А) Насрочени дела - 406 бр.

Б) Ненасрочени дела – 0 бр.

- Петчленни състави – 40 бр.:

А) Насрочени дела - 40 бр.

Б) Ненасрочени дела – 0 бр.

От изложеното може да се направи извод, че в края на отчетния период, висящите дела в колегията спрямо предходните периоди са се увеличили с 574 броя. Видно от статистическите данни в две последователни години се наблюдава значително по-малко несвършени дела в края на годината.

Една от причините за отклоненията по този показател е по-малкият брой кадрови ресурс във Втора колегия, спрямо предходната година – 47 съдии по щат, от които една щатна бройка прехвърлена в Първа колегия и 7 командировани съдии, от които двама прехвърлени в Първа колегия.

Освен това с оглед многообразието на материални закони, разглеждани във Втора колегия и през 2022 година се затвърждава

тенденцията за по-голям брой на частните производства, спрямо тези образувани в Първа колегия. Това води до неравномерна натовареност на съдиите от двете колегии и е една от причините за по-голям брой на останалите в края на отчетния период несвършени дела.

Освен разглеждане на споровете по същество, предвид многообразието на материални закони в колегията и големият брой на първоинстанционните жалби, постъпват и немалък брой искания за спиране на допуснатото предварително изпълнение на обжалвания административен акт. По тези искания съдебните състави се произнасят с определения, които не се отчитат в статистическите данни, но постановяването на акта е времеемко, тъй като се изисква цялостен анализ и преценка на баланса между индивидуално засегнатия интерес на адресата на акта и преследваната от публичноправния орган общественополезна цел.

По аналогичен начин, в производства се поставят и въпроси, налагащи произнасяне от съдебните състави по искания за спиране на производства по конкретно дело и сезиране на Съда на Европейския съюз (СЕС) за отправяне на преюдициални запитвания. Основателността на исканията се преценява в контекста на цялата юриспруденция на СЕС, което налага изключително задълбочен и всеобхватен анализ. Посочените обстоятелства също не се включват в статистическите данни за натовареността.

В статистиката липсват и данни за съдебните актове, с които съставите се произнасят по исканията за освобождаване от държавна такса и за предоставяне на правна помощ.

Въпреки немалкият брой новообразувани дела за поредна година, налице е балансиране с административния капацитет и професионализма на съдиите.

Едновременно с правораздавателната дейност през отчетната година ежесечно се провеждаха общи събрания на съдиите от I и II колегия на Върховния административен съд по тълкувателни дела за уеднаквяване на съдебната практика. Описаният работен режим доведе до повишаване на темповете при сročността на изготвените актове, като същото се дължи предимно на ефективната и отговорна работа на магистратите от Втора колегия, което следва да бъде отчетено като техен личен принос. Изложената статистика дава обща картина, без да обхваща напълно дейността на Втора колегия. От изключително значение е, че качеството на съдебните актове е на високо ниво, мотивите са задълбочени и обосновани, въпреки голямото разнообразие от материални закони, разглеждани и в четирите отделения.

Изложените по-горе данни измерват резултата от дейността на Втора колегия на Върховния административен съд за 2022 г. Увеличаването на броя на несвършените дела в края на отчетния период, и по-високият брой на образуваните дела спрямо свършените обаче, следва да бъде преодоляно чрез предприемане на подходящи мерки, които да разпределят равномерно натовареността между съдиите във Върховния административен съд. Въпреки това кратките срокове за разглеждане на делата и за постановяване на съдебните актове, и качеството на съдебните актове, въпреки все още високата натовареност на съдиите в колегията, е своеобразен напредък към една от основните цели на Върховния административен съд – оптимизиране на правораздаването.

VI. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ.

Освен правораздаване по възложените им дела и тълкувателната дейност, съдиите във Втора колегия през 2022 г. се включваха и в други дейности.

6.1. Преюдициални запитвания:

- С определение от 27.04.2022 г. по адм. дело № 5706/2021 г. на Върховния административен съд, Пето отделение, с докладчик Виолета Главинова, е отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз съгласно чл. 267, първи параграф, буква "б" от Договора за функционирането на Европейския съюз със следните въпроси:

1. Следва ли разпоредбата на член 29, параграф 3, изречение второ от Регламент № 1305/2013 г. на Европейския Парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони /ЕЗФРСР/ и за отмяна на Регламент № 1698/2005 г. на Съвета (Регламент № 1305/2013 г.) да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна норма като тази в член 11, алинея 5, предишна алинея 4 от Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., която да ограничава възможността за получаване на финансово подпомагане за биологично производство в преход за срок, който не надвишава минималните периоди на преход, регламентирани в разпоредбите на член 36, параграф 1, член 37, параграф 1 и член 38 от Регламент на

Комисията (ЕО) № 889/2008 от 5 септември 2008 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирането и контрола;

2. Ако отговорът на първия въпрос е положителен, следва ли същата разпоредба на член 29, параграф 3, изречение второ, от Регламент № 1305/2013 г. да се тълкува в смисъл, че държавите членки разполагат с възможност да определят нормативно максимален срок за предоставяне на помощ за преминаване към биологично земеделие единствено и само според вида производство, а не според спецификата на всеки конкретен случай;

3. Как следва да се тълкува изразът „държавите членки могат да определят по-кратък първоначален период, съответстващ на преходния“ (член 29, параграф 3 от Регламент 1305/2013, изречение трето). Употребените в него понятия „първоначален период“ и „преходен“ - синоними ли са или в тях е заложено различно значение;

4. Следва ли цитираният в член 29, параграф 3 от Регламент 889/2008, изречение трето, израз „държавите членки могат да определят по-кратък първоначален период, съответстващ на преходния“, да се тълкува в смисъл, че цялата мярка „Биологично земеделие“ може да бъде заявена и финансирана за дейност за „преход“ към биологично земеделие, за срок по-кратък от посочения в изречение първо на чл. 29, параграф 3 от цитирания регламент, или че в рамките на общия ангажимент „Биологично земеделие“ има първоначален период, който е за дейност в преход към биологично земеделие.

- С определение от 21.06.2022 г. по адм. дело № 12279/2021 г. на Върховен административен съд, Седмо отделение, с докладчик Мирослава Георгиева, е отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз със следните въпроси:

1. Допуска ли чл. 72, пар.1, б. „д“ във връзка с пар. 4, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2014/24 национална уредба или практика по тълкуване и прилагане на тази уредба, която приема, че нарушение на правилата за съществено изменение на договора за възлагане на обществена поръчка може да се търси само при подписано между страните писмено споразумение/анекс за изменение на договора?

2. Ако отговорът на първия въпрос е отрицателен, допуска ли чл. 72, пар. 1, б. „д“ във връзка с пар. 4, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2014/24 национална уредба или практика по тълкуване и прилагане на тази уредба, която приема, че незаконосъобразното изменение на договорите за обществени поръчки може да бъде извършено освен при подписано между страните писмено споразумение и чрез общи действия на същите в нарушение на разпоредбите относно изменението на договорите, изразени чрез комуникация и съставени в хода на същата писмени следи (като тези в главното производство), от които може да се обоснове извод за съгласуване на воля за изменение?

3. Понятието „надлежната подготовка на поръчката“ по смисъла на съображение 108 на Директива 2014/24 в частта за срока за изпълнение на дейностите включва ли и оценката на рисковете от обичайни метеорологични условия, които биха могли да повлияят негативно върху изпълнението на поръчката в срок, както и оценка на нормативни забрани за извършване на дейностите в определен времеви период, включен в периода на изпълнение на поръчката?

4. Понятието „непредвидени обстоятелства“ по смисъла на Директива 2014/24 включва ли единствено обстоятелства, които са възникнали след сключването на договора (в каквато насока е националният пар. 2, т. 27 от ДР на Закона за обществените поръчки) и не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа, не са резултат от действие или бездействие на страните, но правят невъзможно изпълнението при договорените условия? Или Директивата не поставя изискване тези обстоятелства да са възникнали след сключването на договора?

5. Обичайните метеорологични условия, които не представляват „непредвидени обстоятелства“ по смисъла на съображение 108 на Директива 2014/24 и нормативната забрана за строеж в определен времеви период, обявена преди поръчката, представляват ли обективно основание за изпълнение на поръчката извън срока по договора? В този смисъл, при изчисляване на оферирания срок, участникът има ли задължение (при полагане на дължимата грижа и добросъвестност) да включва в предложението си обичайните рискове от значение за изпълнение на поръчката в срок?

6. Допуска ли чл. 72, пар. 1, б. „д“ във връзка с пар. 4, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2014/24 национална уредба или практика по тълкуване и прилагане на тази уредба, която приема, че незаконосъобразно изменение на договор за възлагане на обществена поръчка може да бъде осъществено в хипотеза като тази в главното производство, при която срокът за изпълнение на поръчката е условие за участие в процедурата по възлагането ѝ в граници (при неспазване на които участникът се отстранява); изпълнението на поръчката е извън този срок поради обичайни

метеорологични условия и известна преди възлагането ѝ нормативна забрана за дейности включени в нейния предмет и срок, които не представляват непредвидени обстоятелства; изпълнението е прието без забележки за срока; не е търсена договорна неустойка за забава; като резултатно се изменя съществено условие в документацията, спрямо което е формирана конкурентната среда и се нарушава икономическия баланс на договора в полза на изпълнителя?

- С определение от 21.06.2022 г. по адм. дело № 817/2022 г. на Върховен административен съд, Седмо отделение, с докладчик Мирослава Георгиева, е отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз по следните въпроси:

1. Допуска ли чл. 72, пар. 1, б. „д“ във връзка с пар. 4, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2014/24 национална уредба или практика по тълкуване и прилагане на тази уредба, която приема, че нарушение на правилата за съществено изменение на договора за възлагане на обществена поръчка може да се търси само и единствено при подписано между страните писмено споразумение/анекс за изменение на договора?

2. Ако отговорът на първия въпрос е отрицателен, допуска ли чл. 72, пар. 1, б. „д“ във връзка с пар. 4, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2014/24 национална уредба или практика по тълкуване и прилагане на тази уредба, която приема, че незаконосъобразното изменение на договорите за обществени поръчки може да бъде извършено освен при подписано между страните писмено споразумение и чрез общи действия на същите в нарушение на разпоредбите относно изменението на договорите, изразени чрез комуникация и съставени в хода на същата писмени следи (като тези

в главното производство), от които може да се обоснове извод за съгласуване на воля в насока соченото изменение?

3. Допуска ли чл. 72, пар. 1, б. „д“ във връзка с пар. 4, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2014/24 национална уредба или практика по тълкуване и прилагане на тази уредба, според която в хипотеза като тази в главното производство (при която в документацията по поръчката е определен максимален и краен срок за изпълнение; срокът е и показател в методиката за оценка на офертите; реалното изпълнение на поръчката е в срок над максималния и крайния предвиден в документацията, при липса на непредвидени обстоятелства; възложителят е приел изпълнението без забележки и не е предявил претенция за неустойка за забава), изпълнението на поръчката в нарушение на условията в документацията и в договора в частта относно срока, при липса на непредвидени обстоятелства и без противопоставяне на възложителя, да се тълкува единствено като форма на неточно изпълнение на договора, а не като съществено незаконосъобразно изменение на договора в частта за срока на изпълнение?

През изминалата година беше постановено и решение на СЕС от 16.06.2022 г. по дело C-376/2021 г. СЕС по отправено от Върховния административен съд преюдициално запитване по адм. дело № 12052/2020 г. на ВАС, Седмо отделение, с докладчик Даниела Мавродиева. С решението СЕС е прието: 1) член 160, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) Г № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и

(ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и член 102, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС, Евратом) №966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 2012 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2015/1929 на Европейския парламент и на Съвета от 28 октомври 2015 г., трябва да се тълкуват в смисъл, че не се прилагат по отношение на процедурите за възлагане на обществени поръчки, организирани от възлагащите органи на държавите членки, дори когато тези поръчки се финансират със средства от европейските структурни и инвестиционни фондове; 2) член 32, параграф 2, буква а) от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО, изменена с Делегиран регламент (ЕС) 2015/2171 на Комисията от 24 ноември 2015 г., във връзка с член 18, параграф 1 от тази директива, изменена с Делегиран регламент 2015/2170, трябва да се тълкува в смисъл, че в рамките на процедура на договаряне без предварително обявление възлагащият орган може да покани само един икономически оператор, когато тази процедура възпроизвежда без съществени изменения първоначалните условия на поръчката, посочени в предходна открита процедура, която е била прекратена, тъй като единствената подадена оферта е била неподходяща, и въпреки че предметът на съответната поръчка не се отличава със специфики, които обективно да налагат изпълнението ѝ да бъде възложено само на този оператор.

Постановено бе и решение на СЕС от 01.12.2022 г. по отправено от Върховния административен съд преюдициално запитване по адм. дело № 7428/2020 г., Пето отделение, с докладчик Виолета Главинова. С решението на СЕС е прието, че: 1) Член 17 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС) 2017/2393 на Европейския парламент и на Съвета от 13.12.2017 г., следва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която обвързва предоставянето на посоченото в тази разпоредба подпомагане с изпълнението на условието, кандидатът да представи удостоверение за регистрация на животински обект на негово име; 2) член 17 от Регламент № 1305/2013, изменен с Регламент 2017/2393 следва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която обвързва предоставянето на посоченото в тази разпоредба подпомагане с изпълнението на условието кандидатът да докаже, че към датата на подаване на неговото заявление производственият обем на неговото стопанство е не по-малко от равностойността на 8 000 евро.

6.2. Искания до Конституционния съд на Република България.

През отчетната 2022 г. с определение от 21.12.2022 г. по адм. дело № 3356/2022 г. на Върховния административен съд, Седмо отделение, с докладчик Калина Арнаудова в Конституционния съд на Република България е внесен въпросът: налице ли е несъответствие

на разпоредбата на чл. 47, т. 5, б. „б“ от Закона за частната охранителна дейност с разпоредбите на чл. 16, чл. 17, ал. 1 и ал. 5, чл. 19, чл. 31, ал. 3 и 4, чл. 48, ал. 1, чл. 57, ал. 2 от Конституцията на Република България.

6.3. Нормотворчество.

Във Втора колегия има активни участници магистрати, които участват в проект за изменение на нормативната рамка с цел преодоляване на противоречива съдебна практика и развитие на административния процес.

6.4. Участие в обучения и международни конференции.

През 2022 г. съдии и съдебни помощници от Втора колегия участваха в изследователска група по проект на Националния институт по правосъдието, свързан с изготвяне на анализ „Видове актове на Висшия съдебен съвет по раздел II и раздел II А по гл. 9 от Закона за съдебната власт. Процедура по издаване на административни актове, съдебен контрол по законосъобразност“, разработен по Дейност 2 „Развиване на изследователски общности“ на проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение, изпълняван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“. Анализът и резултатите от дейността бяха представени на организиран Форум на изследователската група в Националния институт по правосъдието на 13.04.2022 г., в който участваха и съдии и съдебни помощници от Шесто отделение. Анализът бе публикуван на Интернет страницата на НИП, за да бъде използван от всички магистрати и съдебни служители в пряката работа по приложението на Закона за съдебната власт и при провеждане на обучения на тази

тема, а при необходимост и като ориентир за усъвършенстване на нормативната уредба.

Освен това в изпълнение на проект BGJUSTICE-2.001-0002 „Повишаване на професионализма в съдебната система“ по Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 в частта по Дейност 1 “Мерки за осигуряване на по-добро функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите” беше сформирана работна група, в която участваха съдиите Сибила Симеонова и Юлия Тодорова, заедно с други магистрати от различни органи на съдебната власт. По отношение изпълнението на тази дейност съдиите участваха в организирани срещи с представители на Норвежката съдебна администрация и експерти по проекта, със съдии от Окръжен съд, Трондхайм, както и в проведените две Кръгли маси – съответно през месец септември и месец ноември 2022 г. във връзка с представяне на резултатите от изпълнението на дейността и изготвен от работната група Анализ „Мерки за осигуряване на по-доброто функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите“.

Представители от четирите отделения на Втора колегия взеха участие в обучение на тема „Дизайн на мислене и мисловни модели при вземане на решение в професионалната дейност“.

Заместник-председателят на Върховния административен съд и ръководител на Втора колегия – Любомир Гайдов взе участие в конференция, организирана от Асоциацията на държавните съвети и върховните административни юрисдикции на Европейския съюз на тема „Техники за защита на частните субекти от публичните власти:

действия и средства за защита – задължение и съответствие“, както и в 70-годишнината от създаването на Съда на Европейския съюз.

Съдия Анелия Ананиева от Второ отделение проведе обучение на прокурори и съдии на тема „Подобният устройствен план, като основание за издаване на разрешение за строеж. Видове ПУП“, организирано от Националния институт на правосъдието.

Съдия Йовка Дражева – председател на Пето отделение, съдия Сибила Сименова – председател на Шесто отделение, съдиите Николай Гунчев, Десислава Стоева и Стела Динчева от Шесто отделение, и съдия Станимир Христов от Седмо отделение взеха участие в обучение на тема „Забраната за дискриминация по чл. 14 ЕКПЧ в контекста на правото на личен и семеен живот“ по Проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистратите и съдебните служители“.

Съдия Мирослава Георгиева от Седмо отделение проведе обучение на тема „Актуални спорове по ЗУСЕСИФ“ по проект „Правосъдие през 21 век - развиване на професионална компетентност и интегритет на магистратите и съдебните служители“. В него взеха участие съдия Ваня Анчева – председател на Седмо отделение, съдия Сибила Симеорова – председател на Шесто отделение и съдия Емил Димитров от Пето отделение.

Съдия Илиана Славовска от Пето отделение и съдия Юлия Тодорова от Шесто отделение проведоха курс за задължителна квалификация при първоначално назначаване в административните съдилища, организиран от НИП.

Съдия Сибила Симеорова – председател на Шесто отделение, проведе обучителен модул „Актуална съдебна практика на

СЕС относно процедурата по назначаване и кариерно развитие на магистратите", организиран от НИП.

Съдия Сибил Симонова в качеството си на временен преподавател изнесе лекции на английски език на Международен уебинар с участие на български обучители на тема "Закон за качеството на въздуха в ЕС и България и правото на чист въздух - фокус върху достъпа до правосъдие", организиран от Европейската правна академия и Националния институт на правосъдието. В уебинара взеха участие всички съдебни помощници от отделението.

През отчетния период съдия Сибил Симонова осъществи преподавателска дейност към Националния институт на правосъдието като проведе обучения в електронна дистанционна форма по следните теми: „Европейско право за климата“, „Отпадъци и рециклиране“, „Превоз на отпадъци“ и „Кръговата икономика и планът на ЕС до 2050 г. за намаляване на отпадъците и удължаване живота на продуктите“.

Освен това съдиите от Шесто отделение участваха в обучение и обсъждане на текуща и актуална съдебна практика по материята, разглеждана в отделението.

Съдия Десислава Стоева проведе обучение на тема „Актуални въпроси, касаещи социалното, пенсионното и здравно осигуряване“, организирано от НИП.

Съдия Николай Гунчев – Шесто отделение и съдия Весела Андонова – Седмо отделение, взеха участие в Семинар на тема „Дигитализация в административното право“.

Освен това съдия Гунчев участва и в Специализирано обучение на прокурори и съдии по някои актуални административно-съдебни въпроси по Проект „Правосъдие през 21 век – развиване на

професионална компетентност и интегритет на магистратите и съдебните служители“.

Съдия Николай Гунчев взе участие и в 8-ма международна научна конференция на тема: „Ролята и смисъла на кодификацията на правото в съвременното законодателство“ в гр. Охрид, Република Северна Македония. Конференцията традиционно се организира от Iuridica Prima (Институт за правно-икономически изследвания и образование), който се стреми в рамките на Охридската юридическа школа да създаде трибуна на юристите от Балканския полуостров, с цел споделяне на добри практики и общо развитие на правната наука. Темата представена от съдия Гунчев беше „Актуални аспекти в развитието на българското законодателство и правно образование“.

За безкористна подкрепа и заслуги в реализацията на Охридската юридическа школа и за развитието на правната мисъл на Балканския полуостров съдия Гунчев беше награден с благодарствена грамота.

Съдия Николай Гунчев участва и в международна конференция на тема „Право и правна сигурност“, организирана по време на Тиквешките правни дни в гр. Неготино, Република Северна Македония, като представи доклад на тема „Ролята на Върховния административен съд за защита на правната сигурност на гражданите в обстановка на пандемия от Ковид 19“.

Съдия Юлия Тодорова от Шесто отделение взе участие в Семинар на тема „Приложението на принципите и генералната клауза в производствата пред административен съд“ и проведе Обучителен модул „Приложението на чл. 193, ал. 6 от ЗСВ в контекста на законодателната уредба на конкурсното начало в органите на съдебната власт“.

Съдиите от Шесто отделение (Румяна Папазова, Тодор Тодоров, Николай Гунчев, Росен Василев, Сибила Симеонова, Хайгухи Бодикян, Юлия Тодорова и Добромир Андреев) участваха активно в представянето на актуалната съдебна практика във връзка с дисциплинарните производства на магистрати по реда на ЗСВ и в развилата се дискусия, по време на среща – семинар, посветен на дисциплинарната практика на колегиите на Висшия съдебен съвет в периода 2017 година – 2022 година.

Съдиите от Шесто отделение - Тодор Тодоров, Юлия Тодорова и Сибила Симеонова взеха участие в работна среща с представители на Инспектората към Висшия съдебен съвет във връзка с утвърдените нови образци на имуществените декларации по чл. 175а, ал.1, т. 1 ЗСВ и произтичащите от това правни последици за магистратите.

Съдия Юлия Раева от Седмо отделение участва в среща на Консултативния комитет във връзка с подготовката на назначаването на съдии на Единния патентен съд, в качеството на резервен член на комитета. Освен това съдия Раева взе участие в Разширено обучение по право на ЕС за съдебни координатори.

Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2017 г. отбелязва, че „обучението на съдиите е от съществено значение за допринасяне за качеството на съдебните решения, както и за предоставяните на гражданите правосъдни услуги.“ В графика 39 е отразено, че задължителното обучение на съдии представя данни относно обучението на съдии в широк кръг от области, включително комуникацията със страните и пресата, както и в областта на съдебните умения. България заема място в дъното на таблицата със задължително единствено начално обучение – заедно със седем

други страни от ЕС. За сравнение, водачът Холандия е въвела задължително обучение на съдиите в следните области: начално, общо обучение на работното място, обучение на работното място за специализирани съдебни функции, обучение на работното място за управленски функции в съда, обучение на работното място за използване на компютърни устройства в съда.

Тези данни са предпоставка през следващите отчетни периоди да се провеждат по-активно различни форми на обучение за съдии и служители, за да се изпълни една от основните цели на съда за повишаване експертността и административния капацитет на съдиите и служителите от Върховния административен съд.

6.5. Работни съвещания.

В отделенията на Втора колегия на Върховния административен съд се затвърждава практиката на събирания за съвместно решаване на спорни въпроси, свързани с работата на всички съдии. Проблемите се решават конструктивно, в дух на взаимно уважение. Отбелязва се активността на членовете на отделенията при общото анализиране на проблемите. Добра е практиката темата на съвещанията да се обявява предварително, в срок, който позволява предварителна подготовка и излагането на обосновани правни аргументи по време на обсъжданията, което създава творческа атмосфера и добър микроклимат по време на срещите.

6.6. Дела с медиен интерес.

Изминалата 2022 г. беше изключително динамична по отношение на интереса на медиите към административни дела с

материя, която се разглежда от съдиите във Втора колегия на Върховния административен съд.

На първо място по интерес бяха делата, свързани с ветеринарно-санитарния контрол на ГКПП „Капитан Андреево“. Интерес представляваха и делата по оспорване строежа на автомагистрала „Струма“, делата по жалби на топлоелектрическите централи „Бобов дол“, „Марица Изток“ 3 и „Брикел“ във връзка с актове на регионалните инспекции по околна среда и водите. Широк отзвук получиха и решенията по дела, свързани с проучване и добив на природен газ на територията на област Добрич, както и спорове по установен конфликт на интереси на представители на местната власт. За поредна година във Втора колегия се разгледаха общественозначими дела по оспорване на решения на Висшия съдебен съвет.

VII. ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ВТОРА КОЛЕГИЯ.

Констатираните данни и изводите са целенасочено търсен ориентир и показател за оценяване на свършената през годината работа и недостатъците при изпълнение на задачите. Въз основа на изложените статистически данни може да се направи извод, че се запазва ефективността и стабилитета в правораздавателната дейност на Втора колегия на Върховния административен съд. Основен принос за това има, както организацията на правораздавателния процес, така и личната мотивираност и професионализъм на съдиите в колегията. Въпреки увеличаване броя на висящите дела в края на отчетния период, постигнатата бързина в изготвянето на съдебните актове и броя на потвърдените от петчленен състав такива, е добър показател за работата на съдиите от Втора колегия, на фона на

индивидуалната им натовареност, отчетена в настоящия доклад и в докладите на Второ, Пето, Шесто и Седмо отделение. Заслуга за отчетените през годината резултати следва да се отдаде и на добрата организация в дейността на отделенията и на колегията в цялост.

От административното правосъдие се очаква бързина и качество на правораздаването, което се изразява в кратки срокове от образуване до приключване на делото, запазване на ниския процент на висящите дела към края на отчетния период, липса на дела, които се отлагат по вина на съда. За отчетената дейност през 2022 година Втора колегия демонстрира, както негативни резултати в сравнение с предходните отчетни периоди – увеличаване на срокове за разглеждане на делата и нарастване на броя на висящите дела в края на отчетния период, така и изключителен напредък в постигането на тази цел – високо качество на постановените съдебни актове във все по-кратки срокове.

От друга страна постигнатите резултати са индикатор за ефект, тъй като отчитат положителните резултати за обществото с оглед бързина и качество на правораздавателна дейност, която колегията е отчела през изминалата година. От приключилите през годината с решение обжалваеми първоинстанционни дела, само 45 % са оспорени пред петчленни състави. Това е индикатор за доверие в правилността на съдебния акт и в качеството на работата на съдебните състави. От всички проверени от петчленен състав решения на тричленни състави в колегията, 66 % са потвърдени, а от всички проверени определения – 93 % са оставени в сила. Това е много добър индикатор за ефект и качество на правораздавателната дейност.

Отразените статистически данни за постъпленията на дела в колегията са търсен резултат от измененията на АПК, които се прилагат от 01.01.2019 г. И през отчетната година се запазва тенденцията за новообразувани дела, като постъпленията в колегията са се увеличили само с 28 дела. Поради изтичането на три години от прилагането на посочените изменения, през следващия отчетен период на основание чл. 186 от Закона за нормативните актове, следва да се извърши последваща оценка на въздействието.

В колегията се разглеждат първоинстанционни производства, по които съдиите се произнасят в кратки срокове. Съдебните актове по хода на делото, по допълнителните искания (освобождаване от държавна такса, назначаване на правна помощ, искания за спиране на предварителното изпълнение, искания за отправяне на преюдициални запитвания) не се включват в изложените статистически данни, но преценката по тях е индивидуална с оглед спецификата на материалния закон и доказателствата по делото. Първоинстанционните дела обикновено не приключват в едно съдебно заседание, поради събирането на доказателствата и изясняването на спора от фактическа страна. Въпреки това статистиката и тази година затвърждава **изключителни показатели за разглеждане на тези дела – само 9 % от първоинстанционните дела са отнели повече от три месеца** от датата на насрочването до постановяването на съдебния акт, при 25 % за предходния отчетен период.

Голямото разнообразие на материални закони, разглеждани във Втора колегия е предпоставка за по-висок брой на частните производства, разпределени на съдиите в колегията, и води до

неравномерна натовареност на съдиите. Това от своя страна се отразява и на висиящността на делата към края на отчетния период.

Намаляването на броя на съдиите в колегията също дава своето отражение, както върху натовареността, така и върху броя на свършените дела в края на отчетния период, респективно – останалите за следващата година висящи дела.

Въпреки данните, изложени в настоящия доклад за участие на съдии и съдебни служители в обучения, за следващия отчетен период, следва да се предвидят по-интензивни задължителни обучения за повишаване на експертността и административния капацитет на кадровия състав на ВАС, особено в аспекта хармонизиране на

Като изключително важна се определя оптимизацията на администрацията в колегията. През настоящата година във Върховния административен съд се проведеха конкурси за административни длъжности – „съдебен секретар към председател на отделение“, като във Втора колегия бяха назначени две щатни бройки, „съдебен деловодител“ – назначена една щатна бройка и „съдебен помощник“ – назначени седем щатни бройки. Освен това в колегията постъпиха още един деловодител и четири съдебни секретаря, които са със срок на изпитване. Запълненият административен капацитет през отчетната година е индикация за оптимизиране и по-добро организиране на работния процес.

Въпреки немалкото предизвикателства, които възникваха и през настоящата 2022 г. съдиите и съдебните служители за поредна година показаха отличен професионализъм. През следващия отчетен период може да се препоръча да продължи стремежа за обновяване

на материалната и техническата база и предприемането на по-ускорена процедура за въвеждане на изцяло електронно правосъдие. С въвеждането на по-добри условия за работа и обслужване на гражданите, има основание да се твърди, че показателите за резултати от дейността на колегията и ефективността ѝ ще се подобрят.

Втора колегия към Върховния административен съд е запазила традициите за качествено и бързо правораздаване, но само, ако за това е осигурено съответното кадрово обезпечение, актуална за времето инфраструктура, съвременна материално-техническа база и актуализиран бюджет, за да изпълнява навременно функциите си. Обективния анализ от изложените по-горе данни отразява стремежа на съдиите и съдебната администрация към утвърждаване на правовата държава у нас и се дължи на усещането за значимост и дълг към принципа за върховенство на правото.

В заключение следва да се изкаже благодарност на всички съдии и съдебни служители, подпомагащи дейността на Втора колегия за професионалното изпълнение на задълженията им през целия отчетен период. Със своята работа, способност, професионализъм, колегиалното отношение и отдаденост, работещите във Втора колегия на Върховния административен съд, допринесоха за поредна година за качествено, бързо и достъпно административно правораздаване – достижения, които институцията следва да съхрани и развива.

VII. ДЕЙНОСТ НА ОТДЕЛЕНИЯТА ОТ ВТОРА КОЛЕГИЯ

ДЕЙНОСТ НА ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетната 2022 г. съдиите от Второ отделение на Върховния административен съд за поредна година показаха висок професионализъм, отговорност и бързина при изпълнение на задълженията си. Всеки един от тях притежава отлична професионална подготовка и опит, които са предпоставка за качеството на правораздаването и авторитета на съда сред обществеността. Спокойният климат и колегиалните отношения в четирите състава, и в отделението като цяло допринесоха за постигане на отлични резултати в работата.

I. Съдебни състави. Разглеждана материя.

През отчетния период в отделението работиха седемнадесет съдии: Георги Колев – председател на отделението, Таня Радкова, Галина Солакова, Захаринка Тодорова, Илияна Дойчева, Мариета Милева, Севдалина Червенкова, Емилия Кабурова, Анелия Ананиева, Лозан Панов, Явор Колев, Светлозар Рачев, Радостин Радков, Стефка Кемалова, Мартин Аврамов, Славина Владова и Бранимира Митушева.

Със заповед № 2327/22.07.2022 г. на председателя на ВАС временно, считано от 27.07.2022 година са утвърдени следните промени в постоянно действащите тричленни състави във Второ отделение на ВАС: I състав – Таня Радкова, Анелия Ананиева, Мартин Аврамов; III състав – Галина Солакова, Мариета Милева и Бранимира Митушева; IV състав – Илияна Дойчева, Славина Владова и Светлозар Рачев. Със заповед №385 от 11.02.2022 година, временно

до вземане на решение за разпределението на съдиите по колегии и отделения, за срок от 11.02.2022 година до 08.04.2022 година съдия Лозан Панов е бил разпределен във Второ отделение на Върховния административен съд. Със заповед №386 от 11.02.2022 година съдия Лозан Панов е разпределен в четвърти състав на Второ отделение заедно със съдиите Илияна Дойчева и Славина Владова. Със заповед №2326 от 22.07.2022 година на председателя на Върховен административен съд, считано от 27.07.2022 година във второ отделение е командирован съдия Светлозар Рачев-съдия в Административен съд-Габрово. Със заповед №2920 от 23.09.2022 година на председателя на Върховен административен съд, считано от 26.09.2022 година във Второ отделение е командирован съдия Радостин Радков-съдия в Административен съд София-град. Със заповед №3430 от 14.11.2022 година на председателя на Върховен административен съд, считано от 15.11.2022 година във второ отделение е командирован съдия Явор Колев-съдия в Административен съд Пловдив. Със заповед №3432 от 14.11.2022 година на председателя на Върховен административен съд, считано от 01.03.2023 година, съдия Явор Колев е разпределен в Шесто отделение. Съдиите от Второ отделение в за 2022г година са работили при 100 % натовареност с изключение на съдиите Стефка Кемалова и Славина Владова които със заповед 2195 от 30.07 2021г са изключени от разпределението на частните жалби до месец септември 2022г във връзка с участието им в конкурсни комисии.

През 2022 г. във Второ отделение се разглеждат дела по Закона за устройство на територията, Закона за териториалното и селищно устройство /отм./, Закона за кадастъра и имотния регистър,

Закон за нотариусите и нотариалната дейност, Закон за частните съдебни изпълнители, Закон за посевния и посадъчния материал, Закон за камарата на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, Закон за устройството на Черноморското крайбрежие, Закон за управление на етажната собственост, както и по издадените въз основа на тези закони наредби. През изминалата година въз основа на заповед № 3452/17.12.2021 г. е удължен срока, определен в т. I, т. II и т. V от заповед № 2484/05.10.2018 г. на председателя на Върховния административен съд, като съдиите от отделението са разглеждали и дела по Закона за нотариусите и нотариалната дейност и Закона за частните съдебни изпълнители. Със заповед № 3456/17.12.2021 г. е удължен срока, определен в т. I и т. II от заповед № 871/22.03.2019 г. на председателя на Върховния административен съд въз основа, на която новопостъпили жалби с материя административни услуги се насочват към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административна услуга. Въз основа на заповед № 2043/29.06.2022 г. е удължен срока, определен в т. I, т. II и т. V от заповед № 2484/05.10.2018 г. на председателя на Върховния административен съд, като съдиите от отделението са разглеждали и дела по Закона за нотариусите и нотариалната дейност и Закона за частните съдебни изпълнители. Въз основа на заповед № 2040/29.06.2022 г. е удължен срока, определен в т. I и т. II от заповед № 870/22.03.2019 г. на председателя на Върховния административен съд като всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общински съвети се насочват към всички отделения съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материален закон. Със заповед №

2039/29.06.2022 г. е удължен срока, определен в т. I и т. II от заповед № 871/22.03.2019 г. на председателя на Върховния административен съд въз основа, на която новопостъпили жалби с материя административни услуги се насочват към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административна услуга. Въз основа на заповед № 2037/29.06.2022 г. е удължен срока, определен в т. II и т. III от заповед № 875/22.03.2019 г. на председателя на Върховния административен съд, като всички новопостъпили жалби с материя конкурси се насочват към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурса. Съгласно заповед №1854 от 13.06.2022 година на председателя на Върховен административен съд, временно до 31.12.2022 година във Второ отделение са разглеждани дела по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.

II. Обща статистическа информация. Натовареност на съдиите в отделението.

От изготвената статистическа справка за дейността на ВАС през 2022г. се установява, че във Второ отделение има свършени 1559 броя дела, от които: 836 броя дела – в открито и 723 броя дела – в закрито съдебно заседание. Към 31.12.2022 г. броят на висящите дела е 291 броя.

Образуваните дела през 2022 г. във Второ отделение са 1429 или общо броят на делата за разглеждане през годината е 1850 броя, от които свършени 1559 броя, от тях в открито съдебно заседание

836 броя, а в закрито – 723 броя, като са останали към 31.12.2022 г. висящи дела – 291 броя.

От общия брой образувани 1429 броя дела, тези по жалби срещу подзаконови нормативни актове са 8 броя дела и административнонаказателни дела по чл. 304 АПК – 3 броя. В контекста на изложеното, наред с увеличението на броя на образувани и решени дела, следва да се има предвид, че отчитането на работата на съдиите във Второ отделение на ВАС по приетата отчетна форма - по критерий брой на свършените дела и написването им в срок, не отразява реалната им натовареност. Не само с оглед необходимостта от постановяване на различни процесуални актове наред с решенията в първоинстанционните съдебни производства, но и предвид разнообразието и сложността на преобладаващата част от възложената материя.

Натовареността на съдиите в отделението за 2022 г., предвид свършените за периода дела, е както следва:

Второ отделение	Свършени дела										
	З-чл.	5-чл.	КИ	СМ. С	АНП	Разп.	2022 г.	2021 г.	2020 г.	2019 г.	2018 г.
Георги Колев	73	6	1	1	6	20	107	157	210	227	79
Анелия Ананиева	136	9		1			146	131	154	173	47
Бранимира Митушева	128	6		1			135	88			
Галина Солакова	125	7		1			133	134	154	178	192
Лозан Панов	25	1					26	61		90	-

									140		
Емилия Кабурова	1						1	88	96	142	208
Захаринка Тодорова	103	7					110	128	27	-	-
Илияна Дойчева	128	6					134	128	152	186	185
Мариета Милева	128	4	1				133	147	134	147	201
Мартин Аврамов	93	5		1			99	111	115	177	190
Севдалина Червенкова	123	9					132	140	164	176	199
Славина Владова	97	4					101	113	150	190	141
Стефка Кемалова	103	8					111	114	156	195	127
Таня Радкова	133	7		1			141	116	159	175	210
Радостин Радков	49	3					52				
Светлозар Рачев	47	4					51				
Явор Колев	13						13				

Статистическите данни сочат, че съдиите от Второ отделение са сред отделенията с най-висок брой приключени дела във Върховния административен съд. При условие, че при насрочване на съдебните заседания се спазва стриктно Заповед № 547/12.05.2014 г., Заповед № 1169 от 10.05.2021 година и Заповед № 2366 от 25.07.2022 година на председателя на Върховен административен съд

относно натовареността (видно и от почти еднакъв брой приключени дела на съдиите в отделението), резултатите се дължат на положените усилия по предварителната подготовка на делата с цел отстраняване на всички процесуални пречки за разглеждане на спора и своевременно събиране на необходимите доказателства. От съществено значение също е добрата работа на съдебните служители във връзка с обработката на книгата и връчването на призовки и съобщения. На практика в отделението много рядко се отлагат дела, най-вече поради необходимост от събиране на допълнително поискани от страните доказателства в първоинстанционните производства, както и при прилагане нормата на чл. 139, ал. 1 АПК.

Изложеното налага извод, че Второ отделение продължава да работи при условията на високо натоварване. Съдиите от отделението изписваха дела, но не успяха да ползват в пълен размер годишните си отпуски, което неминуемо дава отражение върху работния им капацитет през следващия период.

По отношение спазване на критерия срочност при постановяване на съдебни актове, срокът за изготвяне на съдебните актове в отделението е 1420 броя – съдебни актове, изготвени до 1 месец, 93 броя – над 1 месец и 46 броя - над 3 месеца. Прави впечатление и немалкият брой на делата, решени на петчленни състави в отделението – 95 броя. Фактът е показателен за натовареността и професионализма при решаването на този вид дела, които обхващат материята на цялата Втора колегия.

III. Администрация.

През 2022 г. в отделението работиха съдебните помощници Десислава Табакова, Владислава Йорданова, Аксиния Каменова,

Александър Чанков, Анастасия Хитова, Иваел Лозев, Николай Георгиев, Белла Стоименова, Мила Димова, Кремена Томова и Еленко Еленков. Съдебните помощници полагат старание да изготвят възложените им проектоактове в сравнително кратки срокове. За извършената работа от всеки съдебен помощник, ежемесечно се изготвя отчет, който се представя на председателя на отделението и главния секретар. При председателя на ВАС и председателя на Второ отделение не са постъпвали жалби срещу некоректни действия в съдебна зала от съдиите на Второ отделение или от неетично поведение на служителите – съдебни секретари, деловодители, куриер. Изготвянето на съдебните протоколи от открити съдебни заседания, своевременното им обявяване в интернет страницата на ВАС, призоваването на страните по делата, на вещи лица, свидетели и др., се извършва от съдебните секретари към отделението. Към Второ отделение са разпределени секретарите Илиана Иванова, която работи с трети и четвърти състав и Станка Ташкова и Антоанета Стоилова, които работят с първи и втори. Деловодната работа на отделението се осъществява от четирима деловодители, които също са разпределени към всеки от съдебните състави: Виктория Симова – първи състав; Десислава Калинова – втори състав; Анжела Иванова – трети състав и Дафинка Добринска – четвърти състав. В резултат на оптималното разпределение и обработването на делата, сканирането на документите, воденето на съдебната кореспонденция и др., е постигната максимална бързина и прецизност, въпреки прекомерната натовареност на деловодителите в отделението с оглед големия брой образувани и свършени дела. На длъжността съдебен секретар към председателя на Второ отделение е Катрин Дукова.

Всички съдебни служители имат добри отношения със съдиите от отделението и помежду си. Въпреки големия обем от работа и спецификата на задълженията, служителите се отнасят любезно и с нужното внимание към гражданите, изискващи справки по телефона и на място. При необходимост от заместване на отсъстващ служител или извънредно дежурство, работата се поема при условията на взаимозаменяемост от определен служител, без да възниква проблем или несъгласие.

IV. Заключение.

Анализът на фактическата и правна сложност на разглежданите казуси, както и безспорният факт, че сред постъпващите в отделението дела не са налице идентични дела (т.нар. серии), респ. всяко постъпващо дело е както от значение за развитието на правото, така и от значение за унифициране на правоприлагането, налагат извод, че въпреки своята висока натовареност, съдиите от Второ отделение показват изключително висока ефикасност в работата си. Посочените обективни показатели за качествено правораздаване, извеждащи за осма поредна година Второ отделение на челна позиция в съда, са резултат на изключително отговорното отношение и съвестно изпълнение на служебните задължения от страна на целия личен състав – съдии, съдебни помощници и служители.

Статистическите данни сочат че от общия брой разгледани дела в отделението-1426 броя , 674 са частни производства-приблизително около 40%,като при сравнителния анализ с броя на частните жалби в други отделение Второ отделение и Пето отделение са на челните миста.Това обстоятелство обуславя бързото

насрочване на делата във Второ отделение. Едновременно с това обаче, значително увеличава натовареността на работещите в отделението във времевата рамка. За разлика от регулярната натовареност произтичаща от делата разглеждани в открито съдебно заседание броя на частните жалби не може да се регулира. Увеличаване на броя на съдебните помощници във Второ отделение с една бройка би спомогнало за изравняване на натоварването с това на останалите отделения.

ДЕЙНОСТ НА ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя.

През отчетната 2022 г. Пето отделение при Върховния административен съд осъществяваше правораздавателната си дейност с три съдебни състави, с участие на двама командировани съдии Александър Митрев и Нели Дончева. Въз основа на заповеди № 2700/11.10.2021 г. и №3121/25.11.2021 г. на Председателя на ВАС, са одобрени следните съдебни състави:

Първи състав: Диана Добрева, Донка Чакърва, Еманоил Митев и Емил Димитров,

Втори състав: Виолета Главинова, Галина Карагьозова, Мария Николова и Александър Митрев,

Трети състав: Анна Димитрова, Илиана Славовска и Тинка Косева

Поради избор на съдия Здравка Шуменска за член на постоянно действащата Комисия по атестирането и конкурсите към Съдийската колегия на ВСС, считано от 3.06.2021 г. и въз основа на заповед № 1552/ 2.06.2021 г. на Председателя на Върховния административен съд и решение на Общото събрание на съдиите на ВАС, с което е продължено командироването ѝ за 2022 г., същата бе изключена от Системата за случайно разпределение на делата и за 2022 година.

Като следствие от продължително отсъствие на съдия Галина Карагьозова по уважителни причини, от 24 януари 2022 г. в отделението бе командирована съдията Нели Дончева. Със заповед № 144/20.01.2022 г., изменена със заповед №182/24.01.2022 г. на Председателя на ВАС във втори състав на отделението беше направена следната промяна: Виолета Главинова, Мария Николова и Нели Дончева.

Със заповед №145/20.01.2022 г. на Председателя на ВАС, считано от 20.01.2022 г. съдия Александър Митрев е изключен от всички групи дела на Пето отделение и петчленен състав на Втора колегия в Системата за случайно разпределение на делата, с изключение на частните производства и със същата заповед, считано от 10.03.2022 г. същият е разпределен в Осмо отделение на ВАС.

Със заповед №543/28.02.2022 г. на Председателя на ВАС, считано от 01.03.2022 г. е прекратено командироването във ВАС на съдия Нели Дончева.

С натоварване от 10 % по всички групи дела в отделението заседава и съдия Любомир Гайдов, ръководител на Втора колегия на ВАС и заместник-председател на Върховния административен съд.

Председателят на отделението Йовка Дражева има задължението да заседава с всички съдебни състави при натовареност от 50%.

През 2022 год. съдиите от Пето отделение разглеждат дела по Закона за защита на личните данни, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за Министерство на вътрешните работи, Закона за държавния служител, Закона за измерванията, Закона за хазарта, Закона за юридическите лица с нестопанска цел, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за пчеларството, Закона за защита на животните, Закона за горите, Валутен закон, Закона за независимия финансов одит, Закон за виното и спиртните напитки, Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Закон за статистиката, Закон за държавните резерви и военновременните запаси, Закон за лова и опазване на дивеча, Закона за ДАНС, Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита от дискриминация, Закон за вътрешния одит в публичния сектор, ЗПЗП и спорове във връзка с административни актове, издадени в процедура за предоставяне и администриране на средства от ЕЗФРСР до сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, Закон за правната помощ, Закон за адвокатурата, Закон за защита на класифицираната информация, Закон за висшето образование, Закон за предучилищното и училищното образование, Закон за признаване на професионални квалификации, Закон за развитието на академичния състав в Република България, Закон за Българската академия на науките, Закон за насърчаване на научните изследвания, Закон за професионалното образование и обучение, Закона за търговския

регистър и регистър на ЮЛНЦ, Закон за фуражите, Закон за независимите оценители, Закон за управление на агрохранителната верига, Закона за защита на растенията, Закон за храните и други дела, възложени със заповеди на председателя на Върховния административен съд като конкурси, административни услуги, иски производствa, подзаконовa нормативни актове на общинските съвети, съобразно връзката им с материални закони, възложени на отделението. В отделението фактически се разглеждат и дела по Закон за дипломатическата служба, Закон за животновъдството, Закон за Държавна агенция „Разузнаване“ и Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, за които няма нарочна заповед за възлагане като материя на Пето отделение.

II. Обща статистическа информация.

Натовареност на съдиите в отделението.

През 2022 г. в Пето отделение са **образувани нови** 1836 бр.дела при 1606 бр. за 2021 г. От посочената бройка 65 са класифицираните дела, 15 дела по жалби срещу подзаконовa нормативни актове и 8 административно наказателни дела по чл. 304 АПК. Общо през 2022 г. са поставени за разглеждане 2215 дела. При сравнение с поставените за разглеждане дела за 2021 г. са 1974 бр., за 2020 г. -2178 бр., а за 2019 са 1309 бр.

От **новообразуваните** общо 1836 бр. дела на съдиите от отделението, 1763 бр. са в тричленни съдебни състави, а 88 бр. в петчленни съдебни състави. Делата на съдиите от Пето отделение в петчленни състави спрямо 2021 г. са с 14 дела по-малко.

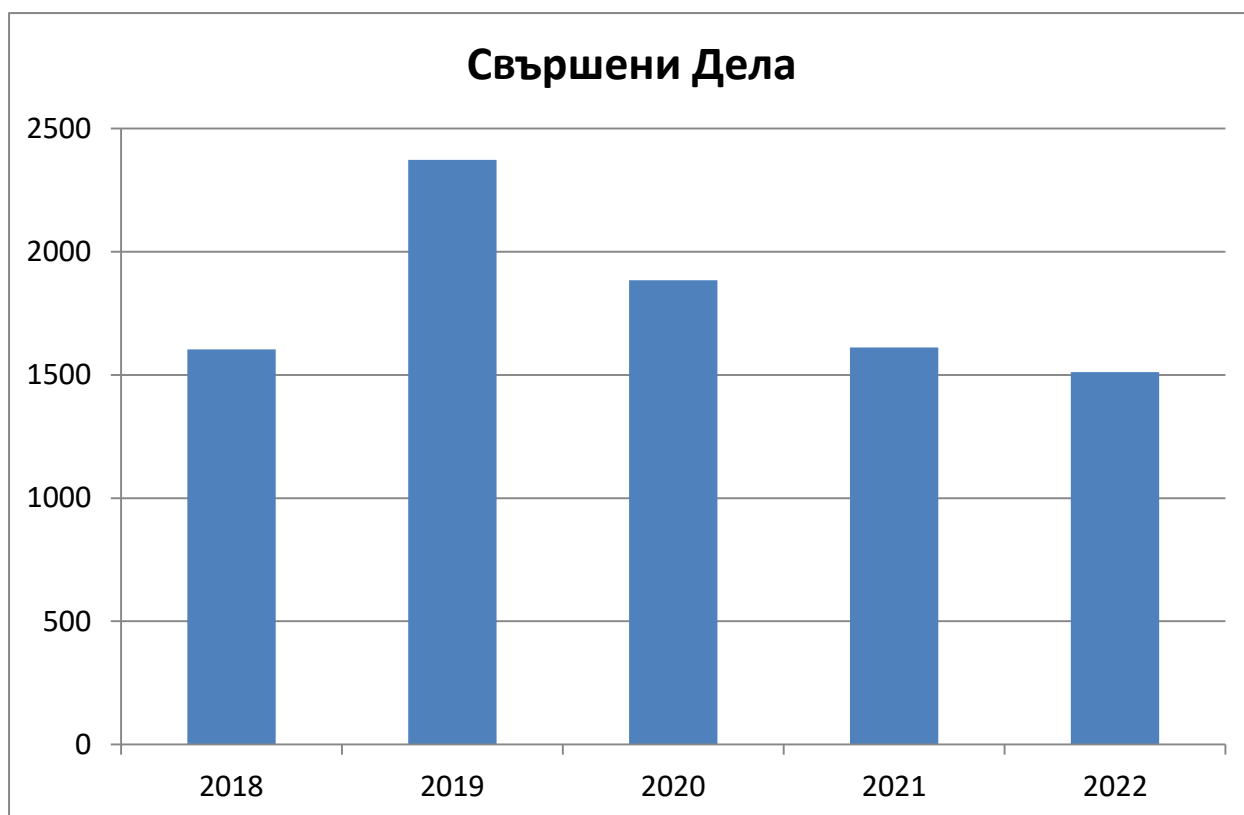
Новообразуваните дела в смесени петчленни състави
общо са 9 бр., т.е. почти колкото са през 2021 г. - 8 бр.

Общият брой на свършените дела от съдиите в Пето отделение са 1607 броя, от които 84 броя в петчленни съдебни състави. За сравнение през 2021 г. общият брой на свършените дела от съдиите в Пето отделение са 1736 г., през 2020 г са 1884 бр., а през 2019 г.- 2372 бр. Статистиката показва спад на свършените дела със 129 бр. спрямо предходната 2021 г.,

От поставените за разглеждане 2215 броя дела за 2022 г. в отделението са свършени 1511 бр., от които 660 бр. в закрити заседания и 851 бр. в открити заседания. Това означава, че през 2022 г. 82,30 % от образуваните дела са свършени, при почти същата статистика за 2021 г.- 82%. Съотношението на свършените дела в

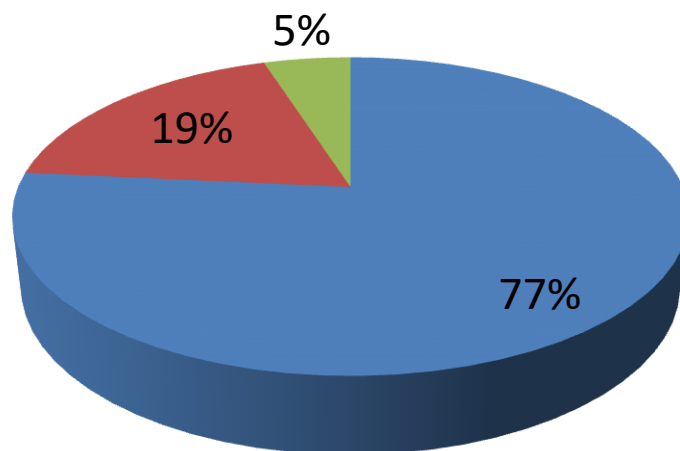
отделението е 43,68 % в закрити заседания /за 2021 г. свършените дела в закрити заседания са 40%/ и 56,32 % в открити съдебни заседания.

Общо 1156 бр. съдебни актове са изготвени в 1 месечен срок, 280 бр. в 3 месечен срок, а 75 бр. над 3 месеца. Изводът е, че 77% от свършените в отделението дела са с постановени съдебни актове в 1 месечен срок /при 68% за 2021 г./, а 5% в срок над 3 месеца. Основна причина за постановяване на съдебните актове извън тримесечния срок са фактическа и правна сложност на делата .

Изготвени съдебни актове

■ В едномесечен срок ■ В срок от 1 до 3 месеца ■ В срок над 3 месеца

Висящите дела към 31.12.2022 г. са 704 бр., като всичките са насрочени. За сравнение към 31.12.2021 г. висящите дела са били 379 бр. , към 31.12.2020 – 368 бр., а към 2019 - 449 бр.. Това означава увеличаване на висящността почти двойно спрямо предходните две години (2021 г. и 2020 г.), а спрямо 2019 г. с 255 бр.дела повече.

Образуваните и свършените през 2022 г. в Пето отделение дела по съдии и според таблица 8, са както следва:

Анна Димитрова – образувани 172 бр., свършени 141 бр.дела, от които 130 бр.дела в тричленен състав, 5 бр.класифицирани (4 бр.дела в тричленен състав и 1 дело в петчленен състав) и 6 бр.в петчленен състав.

Виолета Главинова- образувани 175 бр.дела, свършени 140 бр.дела, от които в тричленен състав 130 бр. дела, 5 класифицирани, 1 бр. СМС и 4 бр.дела в петчленен състав ,

Галина Карагьозова образувани 163 бр. дела, свършени 126 бр.дела, от които 118 бр.дела в тричленен състав, 2 бр.класифицирани и 6 бр.дела в петчленен състав ,

Диана Добрева образувани 169 бр. дела, свършени 140 броя дела, от които 134 бр. дела в тричленен състав, 1 класифицирано и 5 бр. дела в петчленен състав,

Донка Чакърва образувани 172 бр.дела, свършени 138 бр.дела, от които 126 бр.дела в тричленен състав, 5 бр.класифицирани, 2 бр. СМС и 5 бр. дела в петчленен състав,

Еманоил Митев образувани 174 бр., свършени 144 бр.дела, от които 129 бр.в тричленен състав, 6 бр.класифицирани и 9 броя в петчленен състав,

Емил Димитров образувани 177 бр. , свършени 141 бр. дела, от които 125 бр.дела в тричленен състав, 5 бр.класифицирани, 1 тълкувателно дело и 10 бр.дела в петчленен състав,

Илиана Славовска образувани 184 бр.дела, свършени 145 бр.дела, от които 134 бр.дела в тричленен състав, 3 бр.класифицирани и 8 броя в петчленен състав,

Йовка Дражева образувани 110 бр. дела, свършени 91 бр. дела, от които 67 бр. в тричленен състав, 4 бр. класифицирани, 1 тълкувателно дело, 11 бр. АНП, 1 бр. СМС и 4 бр. дела в петчленни състави,

Любомир Гайдов - образувани 21 бр. дела, свършени 18 бр. дела, от които 16 бр.дела в тричленен състав и 2 бр. класифицирани,

Мария Николова образувани 187 дела, свършени 149 дела, от които 132 бр. дела в тричленен състав, 11 бр. в петчленен състав, 5 бр. класифицирани и 1 СМС,

Тинка Косева образувани 180 бр.дела, свършени 146 бр., от които 135 бр. дела в тричленен състав, 10 бр. в петчленен състав и 1 класифицирано дело.

Командировани съдии:

Александър Митрев - образувани 13 бр. дела, свършени 36 бр. дела, от които 33 бр. дела в тричленен състав, 2 бр. в петчленен състав и 1 класифицирано дело,

Нели Дончева - образувани 3 бр. дела, свършени 15 бр. дела, всичките в тричленен състав.

Като краен резултат с най-много свършени дела са съдиите Мария Николова 149 бр. дела, Тинка Косева – 146 бр. дела и Илиана Славовска- 145 бр.дела.

За календарната 2022 г. съдиите Донка Чакърва и Илиана Славовска са били преподаватели към НИП. Съдия Донка Чакърва е участвала в семинар на тема по Закона за защита от дискриминация.

III. Администрация.

Деловодната работа в отделението е извършвана от четирима съдебни деловодители: Бистра Мутафчиева, Луиза Кацарска, Светла Касабова и Наталия Стоянова.

През 2022 г. съдебните секретари в Пето отделение са: Мадлен Дукова и Николина Аврамова.

Куриерите в отделението от 2019 г. са двама Ренета Георгиева и Даниела Мазнева.

Секретар –деловодител на председателя на отделението за 2022 г. е Милка Ангелова.

През 2022 год. в Пето отделение работят следните съдебни помощници, разпределени съответно към всеки съдебен състав: Виктор Йорданов, Габриела Генчева, Габриела Младенова, Ива Иванова, Мария Трионджиева и Дияна Рангелова. Личен съдебен помощник на председателя на отделението е Мария Трионджиева. През периода на съдебната ваканция всички помощници по график обработваха доклада на отделението. Благодаря на всички съдебни помощници за свършената работа!

Секретари, деловодители, куриери и съдебни помощници работят в условията на екипност към постоянните тричленни съдебни състави. Всички работиха усилено, добросъвестно и отговорно при изпълнение на служебните си задължения.

IV. Заключение.

Статистиката показва, че за 2022 година Пето отделение има най-много образувани дела. Увеличена е висящността на делата. По брой свършени дела отделението е на трето място след Трето и Второ отделение, при по-малък брой съдии. Натовареността на съдиите в Пето отделение за 2022 г. е от 138 бр. до 149 бр. дела спрямо Второ отделение с 111 бр. до 146 дела на съдия и спрямо Трето отделение- от 107 бр. до 130 бр. дела на съдия (с изкл. на един съдия приключил годината с 143 бр. дела). Натовареността на съдиите в Пето отделение е основание за нови ръководни решения относно разпределението на материята.

ДЕЙНОСТ НА ШЕСТО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя.

1. Съдебни състави.

През отчетната 2022 г. съдиите от Шесто отделение на Върховния административен съд (ВАС) за поредна година показват висок професионализъм, отговорност и бързина при изпълнение на задълженията си. Всеки един от тях притежава отлична професионална подготовка и опит, които са предпоставка за качеството на правораздаването и авторитета на съда сред обществеността. Спокойният климат и колегиалните отношения в трите състава, и в отделението като цяло допринасят за постигане на отлични резултати в работата.

От началото на отчетната година до 07.08.2022 г. в отделението правораздават единадесет съдии: Румяна Папазова – председател на отделението, Георги Георгиев, Тодор Тодоров, Николай Гунчев, Росен Василев, Сибила Симеонова, Юлия Тодорова, Десислава Стоева, Хайгухи Бодикян, Весела Николова и Добромир Андреев.

Със заповед № 2449/29.07.2022 г. на председателя на ВАС, поради навършването на 65-годишна възраст на Румяна Папазова и освобождаването от заемане на длъжността „съдия“, в Шесто отделение е разпоредено съдия Сибила Симеонова да изпълнява функциите на председател на Шесто отделение до определянето на постоянен председател на отделението.

Със заповед № 2978/29.09.2022 г. на председателя на Върховния административен съд съдия Сибила Симеонова е определена за председател на Шесто отделение на ВАС, считано от 03.10.2022 г.

Със заповед № 2099 от 23.07.2021 г. на председателя на ВАС, считано от 13.09.2021 г., в отделението са определени следните постоянно действащи състави:

I състав – председател съдия Николай Гунчев, съдия Сибила Симеонова, съдия Добромир Андреев;

II състав – председател съдия Георги Георгиев, съдия Десислава Стоева, съдия Юлия Тодорова;

III състав – председател съдия Тодор Тодоров, съдия Росен Василев, съдия Хайгухи Бодикян и съдия Весела Николова.

Съдия Стела Динчева е командирована със заповед № 2908/29.09.2022 г. на председателя на ВАС, като с т. II от нея е разпределена в Шесто отделение, а с т. III е разпоредено да поеме всички насрочени дела, разпределени на доклад на съдия Румяна Папазова в Шесто отделение. Съдия Стела Динчева влиза като трети член в I състав, както следва: председател съдия Николай Гунчев, съдия Добромир Андреев и съдия Стела Динчева.

2. Разглеждана материя

През 2022 г. в Шесто отделение се разглеждат дела по общо 40 материални закона, както следва:

I. НОРМАТИВНАТА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ:

1. Кодекс за социалното осигуряване (КСО);
2. Кодекс на труда (КТ);
3. Семейен кодекс (СК);
4. Закон за социалното подпомагане (ЗСП);
5. Закон за социалните услуги (ЗСУ);
6. Закон за семейните помощи за деца (ЗСПД);
7. Закон за хората с увреждания (ЗХУ);
8. Закон за гарантиране вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР);
9. Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ);
10. Закон за защита при бедствия (ЗЗБ);
11. Закон за закрила на детето (ЗЗДет.);
12. Закон за младежта (ЗМ);
13. Закон за физическото възпитание и спорта (ЗФВС);

II. НОРМАТИВНАТА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ:

14. Закон за здравното осигуряване (ЗЗО);
15. Закон за здравето (ЗЗ);
16. Закон за съсловните организации на лекарите и на лекарите по дентална медицина (ЗСОЛЛДМ);
17. Национален рамков договор за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз / за денталните дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския зъболекарски съюз (НРД);

18. Закон за лечебните заведения (ЗЛЗ);
19. Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ);
20. Закон за националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (ЗНССПЕЕН);
21. Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗНВП);

III. НОРМАТИВНАТА УРЕДБА ПО ОТНОШЕНИЕ ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ:

22. Закон за съдебната власт (ЗСВ);

IV. НОРМАТИВНАТА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА:

23. Закона за опазване на околната среда (ЗООС);
24. Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
25. Закон за биологичното разнообразие (ЗБР);
26. Закон за защитените територии (ЗЗТ);
27. Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);
28. Закон за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС);
29. Закон за подземните богатства (ЗПБ);
30. Закон за ограничаване изменението на климата (ЗОИК);
31. Закон за защита от вредното въздействие на химическите вещества и смеси (ЗЗВВХВС);

32. Закон за безопасното използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ);

33. Закон за маслодайната роза (ЗМР);

V. ДРУГИ:

34. Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на придобитото имущество (ЗПКОНПИ);

35. Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти (ЗЗНН);

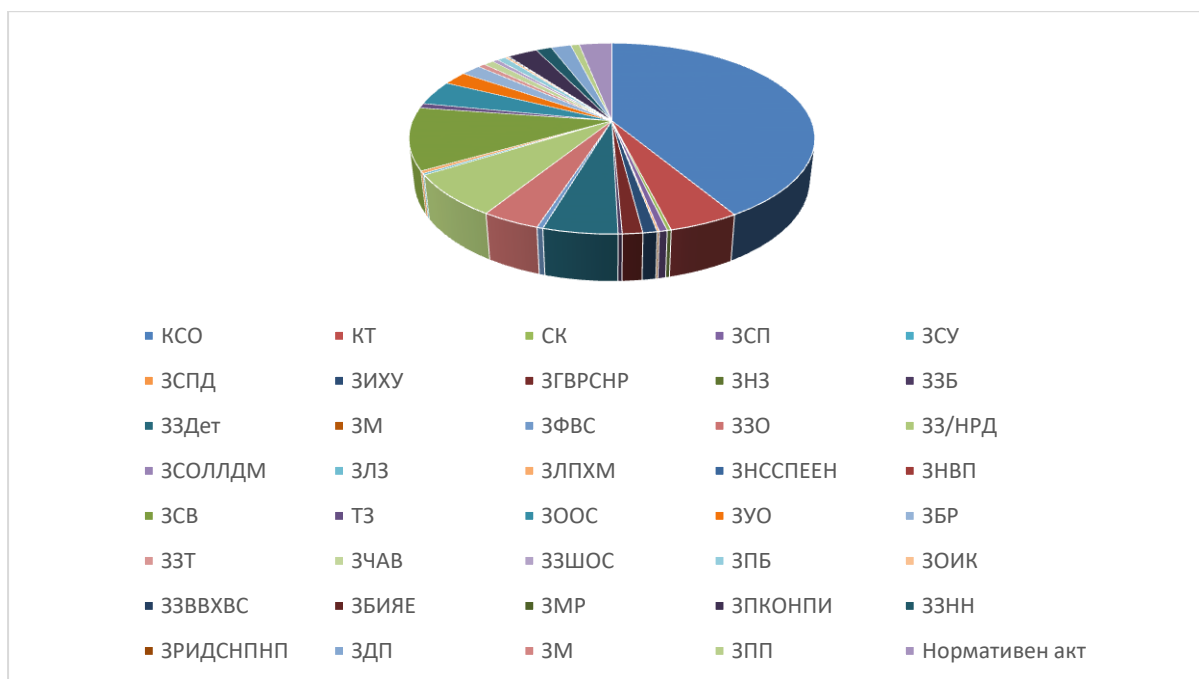
36. Закон за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (ЗАРИДСНПНП);

37. Закон за държавните помощи (ЗДП) – 14 дела;

38. Закон за медиацията (ЗМ);

39. Закона за публичните предприятия (ЗПП);

40. Търговски закон – заповеди на министъра на правосъдието за изключване от списъка на синдиците и конкурси (ТЗ).

При тази статистика отделението е на едно от първите места в съда по многообразие на материални закони, уреждащи различни по естеството си обществени отношения. Преобладаващ дял от разглежданите дела в Шесто отделение са касационни производства срещу обжалвани първоинстанционни решения и определения на административните съдилища, както и първоинстанционни дела, във връзка с правоприлагането на следните нормативни актове:

✓ Кодекс за социално осигуряване (КСО), Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009 - жалби на осигурители и осигурени лица срещу решения на директорите на Териториалните поделения на Националния осигурителен институт относно всички видове пенсии и добавките към тях, трудови злоупотреки, задължителни предписания – най-често за неправилно подадени данни към Персоналния регистър, събиране на суми по ревизионни актове за начет, възстановяване на недобросъвестно получени осигурителни плащания над 1000 лв.;

✓ Кодекс на труда (КТ) – актове за прилагане на принудителни административни мерки за отстраняване на нарушения при прилагане на трудовото и осигурителното законодателство и актове за обявяване съществуването на трудови правоотношения;

✓ Закон за семейни помощи за деца (ЗСПД) - откази за отпускане или неправилно определяне на помощи за деца;

✓ Закон за закрила на детето (ЗЗДет) – актове за мерки за закрила в семейна среда, за настаняване на деца в риск извън семейството (приемни семейства или институции), за социални услуги за улесняване връзките между децата и родителите;

✓ Закон за гарантиране на вземанията на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР) – откази и неправилно отпуснати гарантирани вземания на освободените от работа лица при обявяване на несъстоятелност на предприятия;

✓ Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) – откази за регистрация и прекратяване на регистрации на безработни лица в регионалните бюра по заетостта, прекратяване на регистрацията на лица и организации, извършващи посредническа дейност по осигуряване на временна работа, както и отказите за включване по проекти по оперативни програми във връзка с човешките ресурси;

✓ Закон за здравно осигуряване (ЗЗО) - спорове във връзка с изпълнението на сключени индивидуални договори между НЗОК и изпълнители на медицинска и дентална помощ, вкл. откази от сключване на индивидуални договори, заповеди за налагане на санкции за нарушения, писмени покани за възстановяване на неоснователно получени суми;

✓ Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ) – жалби от притежатели на разрешения срещу актове на Комисията за прозрачност и на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти за определяне или промяна на цени на лекарствени продукти;

✓ Закон за здравето (ЗЗ) – жалби срещу експертни решения на Националната експертна лекарска комисия, предписания за поставяне под карантина или изолация и други актове, свързани със спазване на противоепидемичните мерки по време на извънредната епидемична обстановка; жалби на здравноосигурени лица срещу откази за заплащане на разходи за скъпоструващи лекарства или за лечение в чужбина;

✓ Закон за опазване на околната среда (ЗООС), Закон за биологичното разнообразие (ЗБР), Закон за защитените територии, Закон за водите (ЗВ), Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) – жалби от инвеститори, НПО и представители на засегнатата общественост срещу актове за извършване на оценка за въздействие върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения или откази за извършването им, на екологични оценки на планове и програми или откази за извършването им, оценки за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони, актове за намаляване на територия на природен парк, приложени принудителни административни мерки за нарушения на екологичното законодателство;

✓ Закон за подземните богатства (ЗПД) – актове и фактически действия или бездействия във връзка с обявяването и

провеждането на конкурси за предоставяне на разрешения за проучване;

✓ Закон за управление на отпадъците (ЗУО) – откази за издаване на разрешения за осъществяване на дейности по третиране на отпадъци, отнемане на вече издадени разрешения, актове за определяне на задължения за продуктови такси, принудителни административни мерки за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на ЗУО чрез спиране на дейностите по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на отпадъците, експлоатацията на инсталациите, отстраняване на отпадъците за сметка на нарушителя;

✓ Закон за съдебната власт (ЗСВ) - спорове във връзка с атестирането на магистратите, провеждането на конкурси за назначаване, повишаване и преместване на магистрати, налагането на дисциплинарни наказания и дисциплинарни мерки, временно отстраняване от длъжност на магистрати, определяне на допълнителни трудови възнаграждения и др.;

✓ Търговски закон (ТЗ) – заповеди на министъра на правосъдието за изключване от списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици в производствата по несъстоятелност;

✓ Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на придобитото имущество (ЗПКОНПИ) – актове на Комисията за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество за установяване на конфликт на интереси и налагане на санкции;

✓ Закон за запасите от нефт и нефтопродукти (ЗЗНН) – разпореждания на председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" за създаване на запаси за

извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти, разрешения за замяна или отказ за издаването им;

✓ Закон за публичните предприятия (ЗПП) – спорове във връзка с провеждането на конкурси за членове на органите за управление и контрол на публични предприятия;

✓ Закон за държавните помощи – актове за прекратяване на безвъзмездни финансови помощи по схеми, откази за заплащане на отчетени суми;

✓ Първоинстанционни дела по жалби срещу подзаконовни нормативни актове, издавани от министри или МС, както и касационни дела по жалби срещу решения на административните съдилища, постановени по оспорване на подзаконовни нормативни актове, издавани от общинските съвети.

Следва да се подчертае, че по редица закони се разглеждат спорове, за които законодателят е предвидил по-кратки срокове. В Шесто отделение това са производствата, които заемат немалка част от общо разгледаните и свършени дела – ЗСВ, ЗООС, ЗЗдет.

Специфичните правоотношения, които се разглеждат в отделението, свързани с отпускане на пенсии, настаняване на дела извън биологичните семейства по ЗЗДет., експертни решения на НЕЛК по ЗЗ, организационно и финансово подпомагане за трансгранично лечение на здравноосигурени лица, налагат по-бързо разглеждане и срочно постановяване на актове по тези оспорвания, тъй като се касае за хора в тежко материално или здравословно състояние, и е от изключителна важност стабилитета на административния акт, за реализиране на претендираното право.

През отчетната 2022 г. в Шесто отделение се разглеждат и жалби срещу актове на министри. Преобладават и дела във връзка с

разглеждане на спорове по законосъобразност на подзаконови нормативни актове, които се разпределят в съда на случаен принцип от зам. – председателя на ВАС и ръководител на Първа колегия.

За отчетния период свършените първоинстанционни дела в Шесто отделение са около 80 бр. Първоинстанционните дела по ЗСВ и ЗООС/ЗБР/ЗЗТ/ЗУО са със съществена фактическа и правна сложност, което налага провеждането на повече от едно заседание за събиране на доказателства.

Множеството материални закони, които са разпределени в отделението (40 бр.), обуславя постъплението на голям брой частни жалби (685 бр.), които се разглеждат в закрито заседание и допълнително утежняват работата на съдиите от Шесто отделение.

Освен разглеждане на споровете по същество, предвид многообразието на материални закони в колегията и големият брой на първоинстанционните жалби, постъпват и немалък брой искания за спиране на допуснатото предварително изпълнение на обжалвания административен акт. По тези искания съдебните състави се произнасят с определения, които не се отчитат в статистическите данни, но постановяването на акта е времеемко, тъй като се изисква цялостен анализ и преценка на баланса между индивидуално засегнатия интерес на адресата на акта и преследваната от публичноправния орган общественополезна цел.

По аналогичен начин, в производствата се поставят и въпроси, налагащи произнасяне от съдебните състави по искания за спиране на производствата по конкретно дело и сезиране на Съда на Европейския съюз (СЕС) за отправяне на преюдициални запитвания. Основателността на исканията се преценява в контекста на цялата юриспруденция на СЕС, което налага изключително задълбочен и

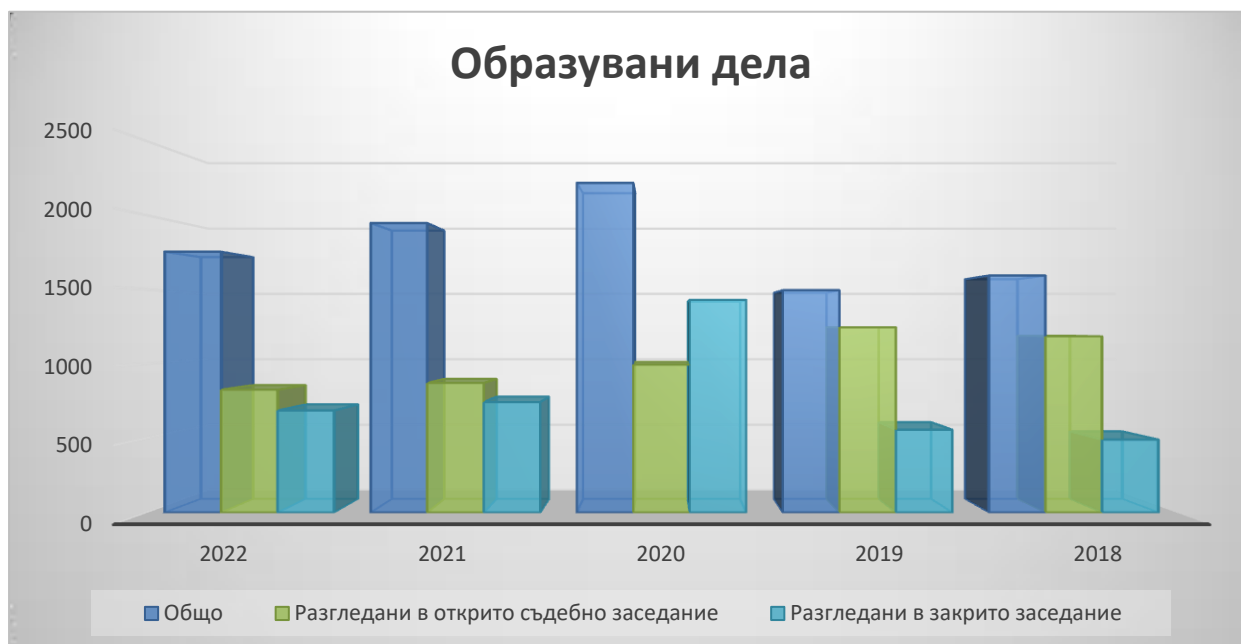
всеобхватен анализ. Посочените обстоятелства също не се включват в статистическите данни за натовареността.

В производствата по дела на петчленни състави съдиите от отделението разглеждат касационни и частни жалби срещу съдебни актове на тричленните състави на ВАС, Втора колегия и искания за отмяна на влезли в сила съдебни актове. На случаен принцип се разпределят от зам. – председателя и ръководител на Втора колегия дела – смесени състави, в които участват съдии от ВАС и ВКС, във връзка със спорове за подсъдност между общите и административните съдилища.

II. ОБЩА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ. НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ В ОТДЕЛЕНИЕТО.

През 2022 г. в Шесто отделение се наблюдават следните данни по отношение на показателите висящи, образувани, разгледани и свършени дела и срочност на постановяване на съдебните актове:

1. Образувани дела.

През отчетната 2022 г. в Шесто отделение са образувани **1754** дела, от които 825 дела са разгледани в открито съдебно заседание и 685 – в закрито заседание. За сравнение през отчетната 2021 г. в Шесто отделение са образувани 1635 дела. Разгледаните през 2021 г. в Шесто отделение дела са общо 1947, от които 870 дела са в открито съдебно заседание и 741 – в закрито заседание. През 2019 г. в отделението са образувани 1495 дела, от които 1245 дела в открито заседание и 556 дела в закрито заседание, през 2018 г. – 1594 дела, от които 1184 – в открито, а 490 в закрито заседание, а през 2017 г. са образувани 1476 дела.

Необходимо е да се обърне внимание, че в отделението делът на делата, за които не е необходимо приподписване на касационната жалба, регламентирано в чл. 212, ал. 2 от АПК е около 80 %. Поради това съдебното производство се затруднява значително от липсата на адвокатска защита на страните по делата.

2.Свършени дела.

От общия брой на разгледаните дела пред изминалия отчетен период, са свършени 1510 броя. Към 31.12.2022 г. са останали 584 бр. висящи дела, от които насрочени са 582 бр. От общия брой на разгледаните дела през 2021 г. са свършени 1611 броя. Към 31.12.2021 г. са останали 340 бр. висящи дела, от които насрочените са 337 бр. През 2020 г. свършените дела са 2424 броя. Към 31.12.2020 г. са останали 312 бр. висящи дела, от които насрочените са 294 бр. През 2019 г. в отделението са свършени 1801 броя, а висящите към 31.12.2019 г. са били 520 бр. Този показател е изключително важен, тъй като сочи реалната натовареност на съдиите в Шесто отделение.

Тези данни за такъв голям брой свършени дела на съдиите от Шесто отделение, подчертава **изключителната** им натовареност през изминалата отчетна година.

3. Висящи дела.

Към 01.01.2022 г. отделението е започнало работа с 340 дела при 312 бр. за 2021 г., 520 бр. за 2020, при 826 бр. за 2019 г., 906 бр. за 2018 г., 879 бр. за 2017 г.

Следва да се постави акцент на материалните закони, разглеждани в отделението, от които значителен е и броят на първоинстанционни дела, образувани срещу актове на колегиите на Висшия съдебен съвет (конкурси, атестации, дисциплинарни производства – 70 бр.), както и други първоинстанционни дела, които с оглед специалната подсъдност се разпределят в Шесто отделение – актове на министри. През годините практиката сочи, че тези дела се разглеждат поне в две открити съдебни заседания. Не без значение е и фактът, че по-голяма част от споровете по ЗСВ се разглеждат само на една инстанция (конкурси и атестации), което налага и по-голяма

прецизност на съдебните състави при събирането на доказателства и постановяване на съдебните решения.

4. НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ В ОТДЕЛЕНИЕТО. СРОЧНОСТ ПРИ ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

1.Натовареност на съдиите в отделението.

Разгледаните през 2022 г. в Шесто отделение дела са общо **2094**, от които 1754 бр. са новообразуваните.

За отчетната година от отделните съдии, работещи в Шесто отделение постановените актове са, както следва:

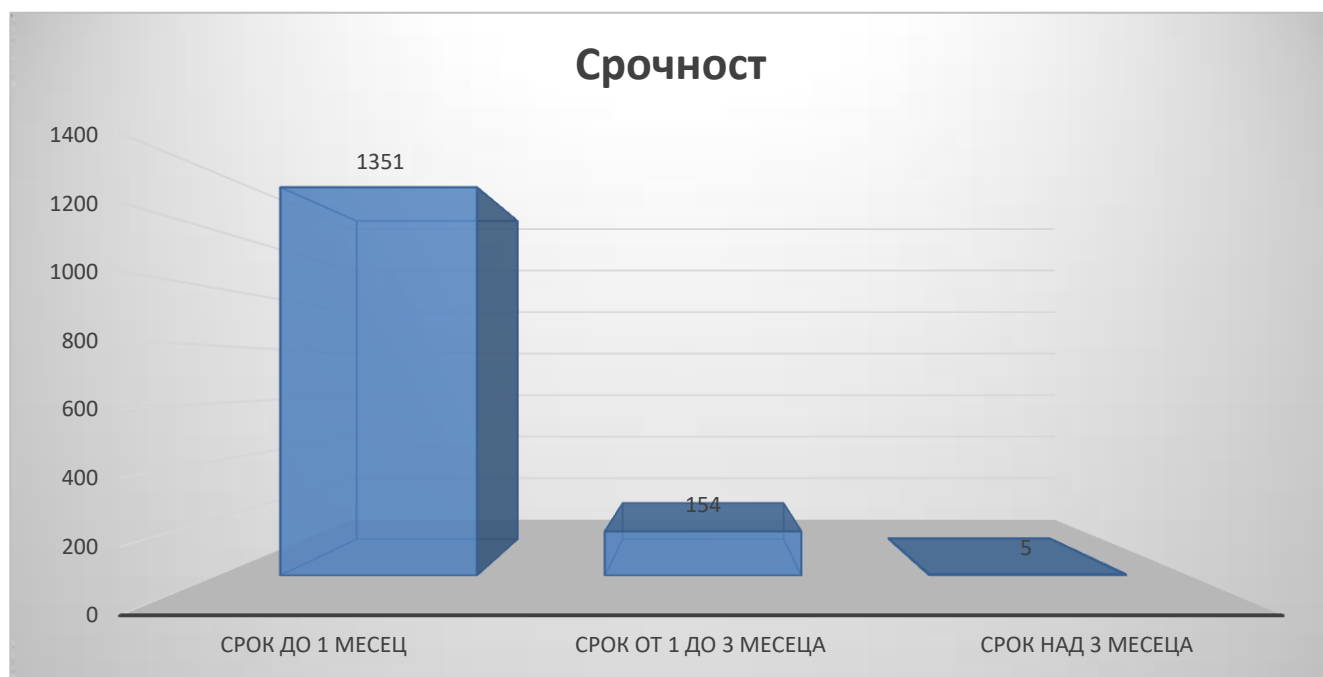
Румяна Папазова	• председател на шесто отделение / до 07.08.2022 г. / - 97 дела;
Сибилa Симеонова	• председател на шесто отделение / от 03.10.2022 г. / - 118 дела;
Георги Георгиев	• 142 дела;
Тодор Тодоров	• 144 дела;
Николай Гунчев	• 147 дела;
Росен Василев	• 151 дела;
Хайгухи Бодикян	• 142 дела;
Юлия Тодорова	• 153 дела;
Весела Николова	• 145 дела;
Десислава Стоева	• 141 дела;
Добромир Андреев	• 149 дела;
Стела Динчева	• 36 дела;

В условия на дежурство участие по дела в Шесто отделение са взели, както следва:

✓ съдия Полина Якимова,

- ✓ съдия Даниела Мавродиева,
- ✓ съдия Диана Гърбатова,
- ✓ съдия Севдалина Червенкова,
- ✓ съдия Румяна Лилова,
- ✓ съдия Юлия Раева,
- ✓ съдия Лозан Панов,
- ✓ съдия Таня Комсалова.

2.Срочност на изписването на съдебните актове:

По показателите бързина при разглеждането и решаването на делата, отделението също отчита отлични резултати.

А) Срок до 1 месец:

От общо свършените дела в законоустановения едномесечен срок са приключени **1351** дела.

Б) Срок от 1 до 3 месеца:

Съдебни актове по дела в срок от 1 до 3 месеца са постановени по **154** дела.

В) Срок над 3 месеца:

Постановените съдебни актове след 3-месечния срок са по **5** дела.

Просрочията при изготвяне на съдебните актове над 1 месец в по-голямата си част са в рамките на разумните срокове и с неголямо закъснение, предимно по дела с фактическа и правна сложност, изискващи повече време за проучване на събраните доказателства, излагане на по-пространни мотиви и запознаване на състава със съдебния акт. Освен това и технологично е необходимо време от няколко дни за събиране на подписи и обявяване на решенията, особено когато това съвпада с периода на ползване на годишни отпуски, заболяване на членове от състава, командировки. От тези данни безспорно се установява, че по показател „срочност на правораздаването“, съдиите от Шесто отделение постигат отлични резултати при разглеждане на делата и при постановяване на съдебните актове. За поредна година отделението демонстрира много добри постижения по този показател, въпреки огромният брой дела, разгледани през отчетния период.

Посочените данни са показателни за бързата и ефективна работа на съдиите в отделението.

III. АДМИНИСТРАЦИЯ.

През 2022 г. в различни периоди към отделението работят съдебните помощници София Тодорова, Стефан Желев, Мария Стефанова, Владислав Найденов, Матей Тодоров, Денислав Ненов и Велислава Петранова. Съдебните помощници полагат старание да изготвят възложените им проектоактове в сравнително кратки срокове. Постъпващите в отделението доклади с жалби се преглеждат в деня на разпределянето, изготвят се справки по дела и конкретни въпроси, възложени от съдиите в отделението. За извършената работа от всеки съдебен помощник ежесечно се изготвя отчет, който се представя на председателите на състави, председателя на отделението и главния секретар.

В служба „Съдебно деловодство и административно обслужване“ на Шесто отделение на ВАС през периода от 01.12.2021г. до 30.11.2022г., при свръх натовареност, работят 3 (трима) деловодители - Мая Костадинова, Петя Сербезова и Мария Нешева с 11 (единадесет) съдии. От месец септември осъществяват своите функции, като подпомагат правораздавателната дейност на съда и обслужват два четиричленни състава и един тричленен съдебен състав при 100 % натовареност на всеки от съдиите.

От 01.12.2022 г., с оглед натовареността на служба „Съдебно деловодство и административно обслужване“ на Шесто отделение, обусловено от високото постъпление на жалби, дейността по

образуване на делата, тяхното сканиране и въвеждането на информация едновременно в две информационно – деловодни системи, е назначен четвърти деловодител - Емилия Динева.

В резултат на оптималното разпределение и обработването на делата, сканирането на документите, воденето на съдебната кореспонденция и др., е постигната максимална бързина и прецизност, въпреки прекомерната натовареност на деловодителите в отделението с оглед големия брой образувани и свършени дела. На длъжността съдебен секретар към председателя на Шесто отделение е назначена Мария Петрунова.

Изготвянето на съдебните протоколи от открити съдебни заседания, своевременното им обявяване в интернет страницата на ВАС, призоваването на страните по делата, на вещи лица, свидетели и др., се извършва от съдебните секретари към отделението. Към Шесто отделение са разпределени секретарите Марияна Салджиева, Маринела Цветанова и Анна Ковачева.

Всички съдебни служители имат добри отношения със съдиите от отделението и помежду си. Въпреки големия обем от работа и спецификата на задълженията, служителите се отнасят любезно и с нужното внимание към гражданите, изискващи справки по телефона и на място. При необходимост от заместване на отсъстващ служител или извънредно дежурство, работата се поема при условията на взаимозаменяемост от определен служител, без да възниква проблем или несъгласие.

IV. ДРУГИ.

През отчетната 2022 г. съдии активно участват в проекти и семинари, свързани с материята, разглеждана в Шесто отделение.

Съдия Николай Гунчев взема участие в 8-ма международна научна конференция на тема: „Ролята и смисъла на кодификацията на правото в съвременното законодателство“ в гр. Охрид, Република Северна Македония, в периода от 12 до 15 май 2022 година. Конференцията традиционно се организира от Iuridica Prima (Институт за правно-икономически изследвания и образование), който се стреми в рамките на Охридската юридическа школа да създаде трибуна на юристите от Балканския полуостров, с цел споделяне на добри практики и общо развитие на правната наука. В конференцията взеха участие представители на Албания, България, Словения, Сърбия, Хърватска, Северна Македония и Черна гора. Темата представена от съдия Гунчев беше „Актуални аспекти в развитието на българското законодателство и правно образование“.

За безкористна подкрепа и заслуги в реализацията на Охридската юридическа школа и за развитието на правната мисъл на Балканския полуостров съдия Гунчев беше награден с благодарствена грамота.

През периода от 14 до 16 октомври 2022 година съдия Николай Гунчев участва и в международна конференция на тема „Право и правна сигурност“, организирана по време на Тиквешките правни дни в гр. Неготино, Република Северна Македония. Тук той представи доклад на тема „Ролята на Върховния административен съд за защита на правната сигурност на гражданите в обстановка на пандемия от Ковид 19“.

Съдиите Сибила Симеонова и Юлия Тодорова участват в изследователска група по проект на Националния институт по правосъдието, свързан с изготвяне на анализ „Видове актове на Висшия съдебен съвет по раздел II и раздел II А по гл. 9 от Закона за съдебната власт. Процедура по издаване на административни актове, съдебен контрол по законосъобразност“, разработен по Дейност 2 „Развиване на изследователски общности“ на проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение, изпълняван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“. Анализът и резултатите от дейността бяха представени на организиран Форум на изследователската група в Националния институт по правосъдието на 13.04.2022 г., в който участваха и съдиите от Шесто отделение. Анализът бе публикуван на Интернет страницата на НИП, за да бъде използван от всички магистрати и съдебни служители в пряката работа по приложението на Закона за съдебната власт и при провеждане на обучения на тази тема, а при необходимост и като ориентир за усъвършенстване на нормативната уредба.

През месец март Сибила Симеонова в качеството си на временен преподавател изнесе лекции на английски език на Международен уебинар с участие на български обучители "Закон за качеството на въздуха в ЕС и България и правото на чист въздух - фокус върху достъпа до правосъдие" 8,9,15 и 16 март 2022г., организиран от Европейската правна академия и Националния институт на правосъдието. В уебинара взеха участие всички съдебни помощници от отделението.

През отчетния период съдия Сибила Симеонова осъществи преподавателска дейност към Националния институт на правосъдието по следните теми: обучение в електронна дистанционна форма на

тема „Европейско право за климата" с период на провеждане 04-27.04.2022 г.; обучение в електронна дистанционна форма на тема "Отпадъци и рециклиране", с период на провеждане 6-27.06.2022 г.; обучение в електронна дистанционна форма на тема "Превоз на отпадъци" 26.09-17.10.2022 г.; обучение в електронна дистанционна форма на тема "Кръговата икономика и планът на ЕС до 2050 г. за намаляване на отпадъците и удължаване живота на продуктите" 14.11-05.12.2022 г.

През месец март – април 2022 г. съдия Юлия Тодорова в качеството си на временен преподавател в Национален институт по правосъдието участва в проведения курс (присъствена част) за задължителна квалификация на административните съдии при първоначално назначаване в административните съдилища.

На 13 – 14 май 2022г. съдия Десислава Стоева проведе двудневно присъствено обучение на тема „Актуални въпроси, касаещи социалното, пенсионното и здравното осигуряване" на административни съдии от цялата страна, осъществено по Проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионалната компетентност и интегритет на магистратите и съдебните служители по договор, финансиран от ОП „Добро управление", съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд.

Съдиите Сибила Симеонова и Юлия Тодорова, заедно с други магистрати от различни органи на съдебната власт, бяха членове на работната група в изпълнение на проект BGJUSTICE-2.001-0002 „Повишаване на професионализма в съдебната система" по Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 в частта по Дейност 1 "Мерки за осигуряване на по-добро функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и

кариерно развитие на магистратите“. По отношение изпълнението на тази дейност съдиите участваха в организирани срещи с представители на Норвежката съдебна администрация и експерти по проекта, със съдии от Окръжен съд, Трондхайм, както и в проведените две Кръгли маси – съответно през месец септември и месец ноември 2022 г. във връзка с представяне на резултатите от изпълнението на дейността и изготвен от работната група Анализ „Мерки за осигуряване на по-доброто функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите“.

Съдиите от Шесто отделение (Румяна Папазова, Тодор Тодоров, Николай Гунчев, Росен Василев, Сибила Симеонова, Хайгухи Бодикян, Юлия Тодорова, Добромир Андреев) участваха активно в представянето на актуалната съдебна практика във връзка с дисциплинарните производства на магистрати по реда на ЗСВ и в развилата се дискусия, по време на среща - семинар (месец юли 2022 година), посветен на дисциплинарната практика на колегиите на Висшия съдебен съвет в периода 2017 година – 2022 година.

През отчетния период на 2022 г. съдии от Шесто отделение бяха определени за членове на комисии във връзка с провеждане на атестационни и конкурсни процедури по реда на Закона за съдебната власт, както и при провеждане на държавни изпити на студентите по „Публичноправни науки“ в юридическите факултети на Софийски университет „Свети Климент Охридски“, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Университет за национално и световно стопанство, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ и Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

В периода 26-27.11.2022 г. в гр. Велинград съдиите Сибила Симеонова, Николай Гунчев, Десислава Стоева, Стела Динчева от Шесто отделение взеха участие в проведеното обучение на тема „Забраната за дискриминация по чл.14 ЕКПЧ в контекста на правото на личен и семеен живот“, с лектор съдия Йонко Грозев.

През месец декември 2022 г. съдиите Тодор Тодоров, Юлия Тодорова и Сибила Симеонова взеха участие в работна среща с представители на Инспектората към Висшия съдебен съвет във връзка с утвърдените нови образци на имуществените декларации по чл. 175а, ал.1, т. 1 ЗСВ и произтичащите от това правни последици за магистратите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Видно от обявените статистически данни за дейността на Втора колегия на Върховен административен съд през 2022 г., Шесто отделение е на трето място по висящност на делата към 31.12.2022 г. – 584 броя, от които насрочени 582 броя и 2 броя ненасрочени дела. При сравнение на броя новообразувани дела през 2022 г., за всяко от отделенията на Втора колегия, се установява, че в края на отчетния период броят на висящите дела в Шесто отделение е по-голям от този на Второ и Седмо отделение, тъй като в Шесто отделение са постъпили и съответно са били образувани 1754 нови дела, докато във Второ отделение са постъпили и съответно образувани нови 1429 броя, в Седмо отделение – 1277 броя дела. При тази констатация висящите дела към 31.12.2022 г. във Второ отделение са 291 броя, в Седмо отделение съответно 406 броя. В Пето отделение са постъпили

най - много нови дела и съответно са били образувани 1836 броя, като в края на отчетната година висящите дела са 704 броя.

За увеличени брой на висящите дела в Шесто отделение следва да се акцентира и на броя на съдиите в отделението, които са по-малко по численост напр. от броя на съдиите във Второ отделение. Не е без значение и обстоятелството, което се установява от справка за движението на делата през 2022 г. по отделения, че съдиите от Шесто отделение са разгледали 1593 броя дела, като се наблюдава значителна разлика между индивидуалната натовареност на съдиите от отделението – напр. съдия Юлия Тодорова със 153 броя дела, съдия Росен Василев със 151 броя дела, съдия Добромир Андреев със 149 броя дела, с индивидуалната натовареност на останалите съдии от отделенията на Втора колегия, която е по-малка.

Следва да се постави акцент и на материалните закони, разглеждани в отделението, от които значителен е и броят на първоинстанционни дела, образувани срещу актове на колегиите на Висшия съдебен съвет (конкурси, атестации, дисциплинарни производства (40 бр.), както и срещу актове на министъра на околната среда и водите по ЗООС, ЗБР и др. Практиката сочи, че тези дела се разглеждат в повече от едно открити съдебни заседания поради необходимостта от събиране на доказателства за изясняване на фактите по спора. Не без значение е и фактът, че по-голяма част от споровете по ЗСВ се разглеждат само на една инстанция (конкурси и атестации), което налага и по-голяма отговорност при събирането на доказателства и постановяване на съдебните решения.

Широкият материален обхват на правната материя налага на съдиите в отделението да работят в условия на повишено внимание относно нормативните промени във всяка една област на

прилаганите закони, респ. да следят и съобразяват вътрешната съдебна практика и практиката на Съда на Европейския съюз, особено в областта на опазване на околната среда и схемите на ЕС за социална сигурност.

Големият брой частни жалби (685 бр.), които се разглеждат в закрито заседание допълнително утежняват работата на съдиите от Шесто отделение, като увеличат натовареността им. Невъзможността да се регулира тяхното постъпление, за разлика от делата, разглеждани в открито съдебно заседание, обуславя необходимостта от увеличаване броя на съдебните помощници в Шесто отделение, с цел изравняване натовареността с тази на останалите отделения.

Като магистрати с доказано чувство за отговорност и висок професионализъм съдиите в Шесто отделение провеждат съдебните заседания при строго спазване на процесуалните правила и изготвят съдебните актове в законоустановените срокове.

Бързината при разглеждането на делата и изготвянето на актовете не се отразява на качеството на работата. Решенията и определенията са с подробно изложени мотиви, обосновани с анализ на доказателствата, установените факти по делото и правните изводи.

През изминалата година не са констатирани пропуски и нарушения, допуснати от съдиите от отделението. Всички спазват принципа за независимост на съдебната система и показват висок интегритет, изразяващ се в демонстрирането на професионални качества.

Множеството от делата в Шесто отделение са с медиен интерес, което допълнително повишава изискванията към съдиите, предвид засиления интерес на обществеността и правните среди към

работата им по материята, свързана с прилагането на Закона за съдебната власт и Закона за опазване на околната среда.

Съдиите от Шесто отделение съзнават отговорността на колективната работа по състави. По тяхна инициатива се провеждат работни съвещания за обсъждане и вземане на решения по спорни принципни въпроси с цел да се избегне противоречива съдебна практика. При общото анализиране на проблемите по спорните въпроси всички членове на отделението демонстрират активност. Това предполага предварителна подготовка и излагането на обосновани правни аргументи по време на обсъжданията, което създава творческа атмосфера за работа и добър микроклимат в отделението. Горните обстоятелства сочат на добре изграден колектив и колегиални взаимоотношения в отделението, което спомага за недопускането на създаване на противоречива практика при постановяване на съдебните актове.

През изминалата година не са допуснати пропуски и нарушения на съдиите от отделението. Всички спазват принципа за независимост на съдебната система и показват висок интегритет, изразяващ се в демонстрирането на професионални качества.

Независимо от прекомерната натовареност и въпреки предизвикателствата, пред които ги постави 2022 година от гледна точка на кадровото обезпечение от магистрати и администрация, съдиите и съдебните служители за поредна година работиха много ефективно, в добър колегиален дух и показаха отличен професионализъм.

ДЕЙНОСТ НА СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ

I. Съдебни състави. Разглеждана материя.

През 2022 г. отделението работи в числен състав от десет съдии, по реда на постъпването им, както следва: Ваня Анчева - председател, Таня Вачева, Павлина Найденова, Даниела Мавродиева, Калина Арнаудова, Мирослава Георгиева, Весела Андонова, Юлия Раева, Полина Богданова и Станимир Христов, организирани в три постоянни съдебни състава с председатели Таня Вачева, Павлина Найденова и Даниела Мавродиева.

През отчетния период в Седмо отделение се разглеждаха споровете за законосъобразност на административните актове, както и действия и бездействия на административните органи във връзка с приложението на над 37 (тридесет и седем) материални закона. Това обстоятелство, наред с факта, че се касае за специфични нормативни актове, уреждащи специализирани материи, където националната администрация упражнява регулаторни и надзорни правомощия, предполага както голям обем натовареност, така и високо ниво на експертност в дейността на магистратите от отделението, отговарящо на динамично и специфично развиващите се обществени отношения.

Изхождайки от факта, че голяма част от възложената материя попада както в изключителната, така и в поделената компетентност между Европейския съюз (ЕС) и държавите членки, съгласно разпоредбите на Дял I от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), на преобладаващата част от разглежданите в отделението национални закони, съответства и

регламентация във вторичното право на ЕС. От значение е и факта, че в значителен аспект от материите ЕС упражнява компетенция, насочена към подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки. Това от своя страна налага пълноценно познаване, както на съюзното законодателство, така и на практиката на Съда на Европейския съюз и Първоинстанционния съд. Специфичното задължение за всяка държава членка на ЕС да гарантира правилното прилагане на правото на ЕС и в този смисъл да предостави на частноправните субекти закрилата, която наднационалния праворядък им осигурява, обуславя необходимостта съдиите от Седмо отделение да анализират и преценяват както действието, което съответният акт от вторичното право на ЕС проявява като времеви и материален обхват, така и степента на съответствие на националния закон със съюзната регламентация, и не на последно място - и принципното значение на тълкуваната норма от правото на ЕС, което често се разминава с формално хармонизираната вътрешноправна уредба.

Специфични и високочувствителни са обществените отношения, регламентирани със Закона за Комисията за финансов надзор и Закона за Българската народна банка. Обект на контрол е строго профилирана регулаторна дейност, засягаща развитието на специализирани и икономически значими сектори, както за страната, така и за целия ЕС, което налага висока степен на съобразяване на юриспруденцията на Съда в Люксембург и цялостната регламентация в правото на ЕС, чиито вторични актове невинаги са транспонирани адекватно в националното законодателство.

Законът за Българската народна банка, Законът за Комисията за финансов надзор, Законът за кредитните институции, Законът за пазарите на финансови инструменти, Законът за публичното предлагане на ценни книжа, Законът за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Законът за платежните услуги и платежните системи и множеството подзаконови нормативни актове по приложението им, ведно с относимите в тази сфера европейски регулации, формират една мащабна, разнообразна по съдържание, но и строго специфична правна рамка. Непрекъснатото развитие на финансовите пазари има несъмнен икономически отклик и висок обществен интерес, на който магистратите отговарят в правораздавателната си дейност с необходимото внимание, задълбочен анализ и висока експертиза.

Със значителна фактическа и правна сложност следва да се определят споровете по Закона за електронните съобщения и Закона за радиото и телевизията. Предмет на съдебен контрол са разрешителни и лицензионни режими, конкурси и други процедури от обществен интерес, при които не само нормативната уредба, но и фактическите основания се открояват със специфика и трудности при анализа, базиран само на основата на правни познания.

Специализираната нормативна уредба на различните видове лицензионни режими се съдържа и в редица други нормативни актове – Закон за туризма, Закон за автомобилните превози, Закон за хазарта, Закон за физическото възпитание и спорта, Закон за техническите изисквания към продуктите, Закон за частната охранителна дейност и други.

Сложните лицензионни режими, регламентирани в българското законодателство, се характеризират и със специфика от гледна точка на европейска регулация в сектора. Тук следва да се добавят и споровете във връзка с проведени конкурси, чиято уредба се съдържа в множество на брой, различни нормативни актове.

Отделението разглежда и делата от пакет „Интелектуална собственост“ - Закон за марките и географските означения, Закон за патентите и регистрацията на полезните модели, Закон за промишления дизайн и Закон за авторското право и сродните му права. Тези делата са трудоемки (определеният им от Висшия съдебен съвет (ВСС) коефициент на тежест е 2), като след 2020 г. съдиите в отделението бяха изправени пред предизвикателството на изцяло новия Закон за марките и географските означения (ДВ, бр. 98 от 13.12.2019 г.), приет във връзка с изпълнение на ангажиментите на Република България, като държава членка на ЕС, да транспонира в националното законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/2436 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките. Промените са съществени както от гледна точка на регламентирания материалноправни институти (променена е дефиницията за „марка“), така и от чисто процесуален аспект. Трудностите, съпътстващи тълкуването и прилагането на новия ЗМГО, неминуемо присъстват и през 2022 година, предвид относително късия времеви период на неговото правно действие към този момент.

В Седмо отделение са разглеждат и делата, образувани по спорове във връзка с усвояване на средства от Европейските

структурни и инвестиционни фондове, които се характеризират с фактическа и правна сложност. Като специален на АПК, Законът за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), регламентира четири строго специфични административни производства – производство по одобряване на Насоки за кандидатстване, производство по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по верификация и по извършване на финансови корекции, всяко от които приключва с подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт. Сезиран с жалба срещу волеизявление за налагане на финансова корекция съответният съдебен състав разглежда и анализира цялата одиторска процедура, последващите контролни действия, спецификите на конкретно проведената от бенефициера обществена поръчка, след което констатираното отклонение се преценява през призмата на многообразието от видове нередности, обуславящи налагане на финансова корекция. Делата са времеемки, с усложнена фактическа и правна обстановка, солиден доказателствен материал и изискват индивидуален подход и концентрация. Необходимостта от насрочването им в кратки срокове и липсата на константна съдебна практика, включително на ниво СЕС, създава трудности в правораздаването, с които съдиите успешно се справят.

В допълнение към изложеното, следва да се отбележи, че на 01.07.2022 г. в Държавен вестник, бр. 51 от същата дата, е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗИДЗУСЕСИФ), с който са изменени множество разпоредби от досега действащия Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове

(ЗУСЕСИФ). Това предполага допълнителна подготовка на съдиите и съдебните помощници от отделението, а големият брой дела, образувани по спорове във връзка с този нормативен акт, несъмнено изисква реакцията на визираната законодателна промяна да е бърза и адекватна.

Конкретни статистически данни и следващите се взаимовръзки ще бъдат посочени в раздел II от настоящия отчет.,

II. Обща статистическа информация. Натовареност на съдиите в отделението.

1. Образувани дела.

Образуваните дела през 2022 г. в Седмо отделение са 1277 броя (при 1416 броя за 2021 г., 1255 бр. за 2020 г., 1688 бр. за 2019 г., 1689 бр. за 2018 г., 1838 бр. за 2017 г., 1662 бр. за 2016 г., 1372 бр. за 2015 г. и 1818 бр. за 2014 г.), т.е. налице е спад от 9,82% в сравнение с миналогодишния отчетен период. По-ниският ръст на постъпление в сравнение с предходните години е тенденция, имаща логично обяснение в няколко насоки: въведеният едноинстанционен съдебен контрол на определен кръг актове, променената родова подсъдност по някои спорове, които Върховният административен съд разглеждаше като първа инстанция, както и неотклонният стремеж към налагане на безпротиворечива съдебна практика.

От общо образуваните дела за втора поредна година няма класифицирани такива (при 1 брой за 2020 г., 11 броя за 2019 г., 12 бр. за 2018 г., 38 бр. за 2017 г., 41 бр. за 2016 г., 20 бр. за 2015 г. и 28 бр. за 2014 г.).

Делата по жалби срещу подзаконовни нормативни актове са 9 броя (при 10 броя за 2021 г., 5 бр. за 2020 г., 7 броя за 2019 г., 9 бр. за 2018 г., 6 бр. за 2017 г., 11 бр. за 2016 г., 6 бр. за 2015 г. и 11 бр. за 2014 г.).

**Сравнителна таблица на образуваните дела в Седмо отделение
през 2022 г., 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г., 2017 г., 2016 г., 2015 г. и
2014 г.**

таблица № 1

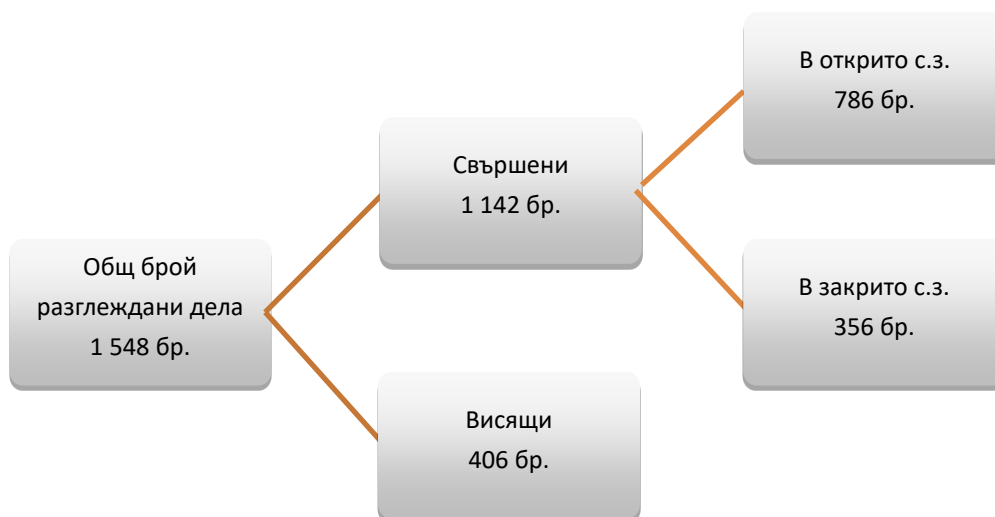
Дела/година	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
По жалби с/у подзаконовни норм. актове	9	10	5	7	9	6	11	6	11
Класифицирани	-	-	1	11	12	38	41	20	28
Общ брой образувани	1277	1416	1255	1688	1689	1838	1662	1372	1818

2. Свършени дела

От изготвената статистическа справка за дейността на Върховния административен съд за 2022 г. се установява, че в Седмо отделение има свършени 1 142 броя дела (при 1412 бр. за 2021 г., 1601 бр. дела за 2020 г., 1853 бр. дела за 2019 г., 1762 бр. за 2018 г., 1720 бр. дела за 2017 г., 1533 бр. за 2016 г., 1455 бр. за 2015 г., 1709 бр. за 2014 г.), от които:

- 786 броя дела в открито съдебно заседание (при 889 бр. за 2021 г., 1020 бр. за 2020 г., 1091 бр. дела за 2019 г., 1043 бр. за 2018 г., 927 бр. за 2017 г., 841 бр. за 2016 г., 849 бр. за 2015 г. и 959 бр. за 2014 г.)

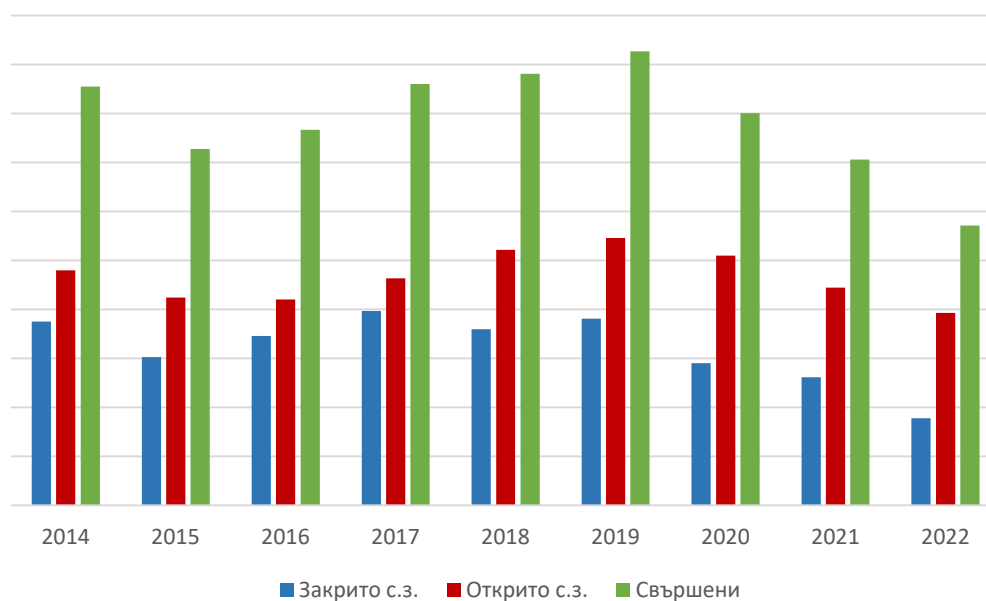
- 356 броя дела в закрито съдебно заседание (при 523 бр. за 2021 г., 889 бр. за 2021 г., 581 бр. за 2020 г., 762 броя дела за 2019 г., 719 бр. за 2018 г., 793 бр. за 2017 г., 692 бр. за 2016 г., 606 бр. за 2015 г. и 750 бр. за 2014 г.), 9 броя от които са разгледани от дежурни състави в периода на съдебната ваканция.

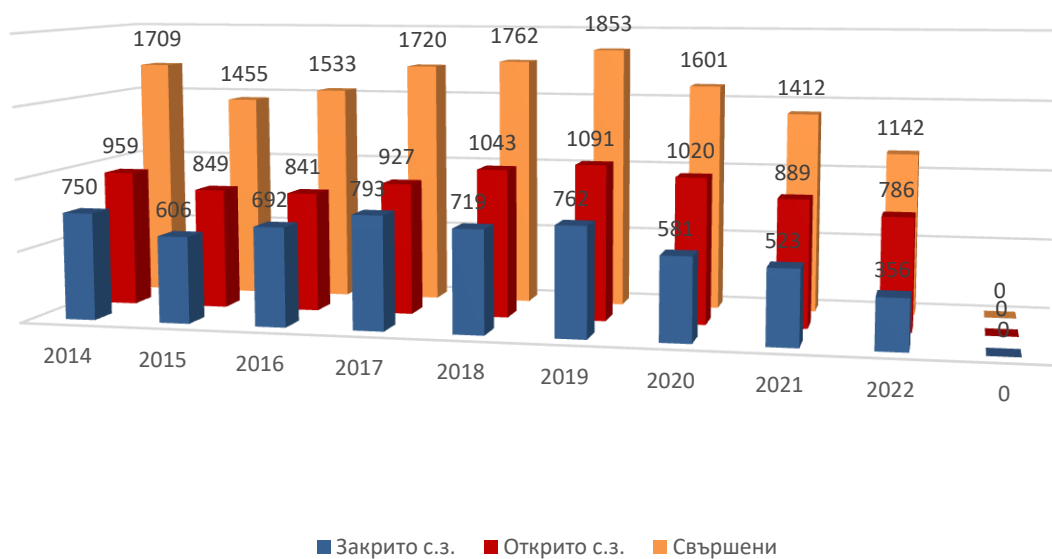
Фигура 1

За целите на сравнителния анализ динамиката и равнището на общия брой свършени дела е дадена в графиката по-долу.

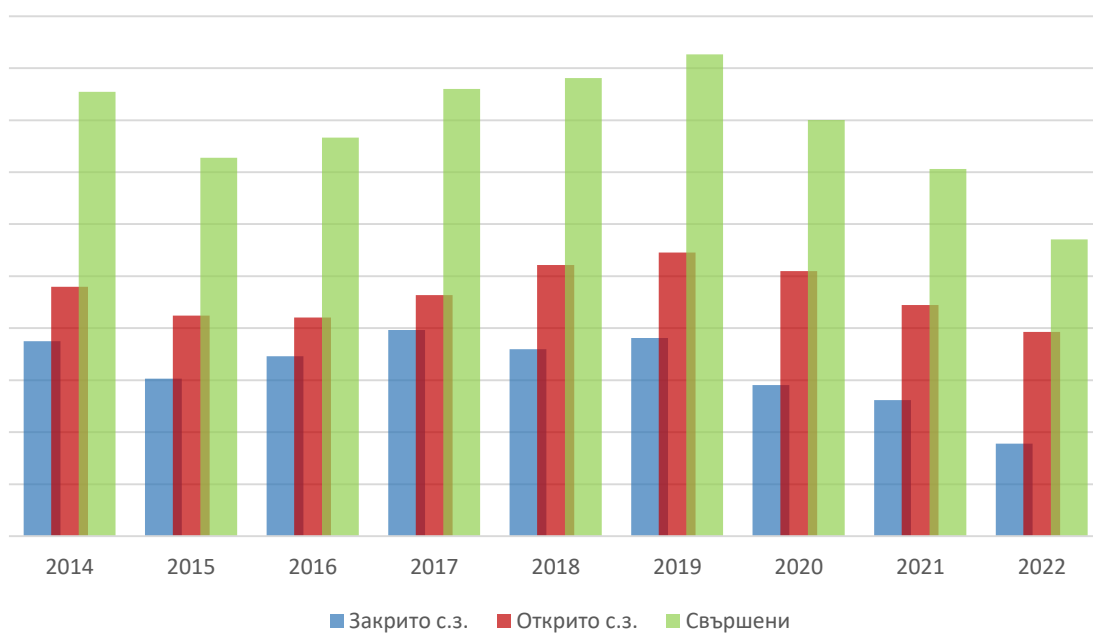
Динамика на общия брой разглеждани дела за периода от 2014 г. до 2022 г.

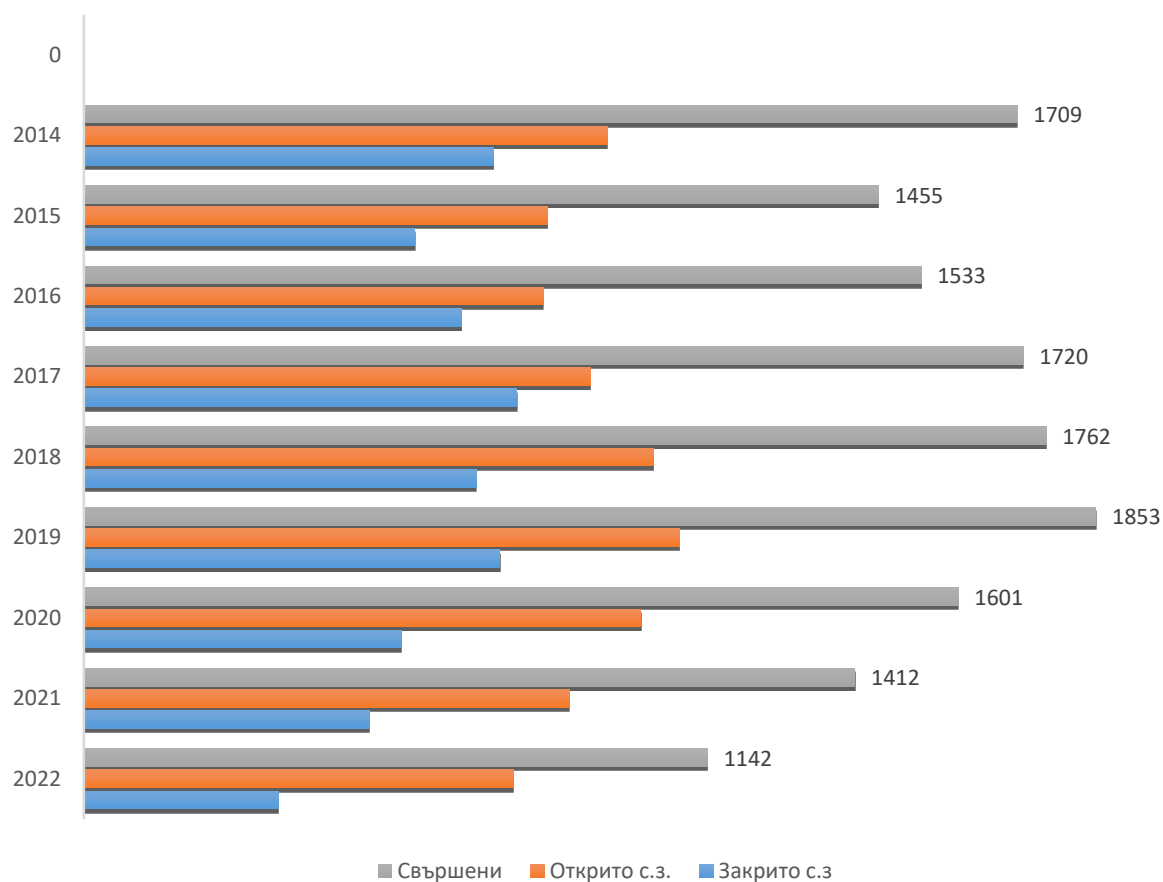
Фигура 2

Фигура 3

Фигура 4

Фигура 5

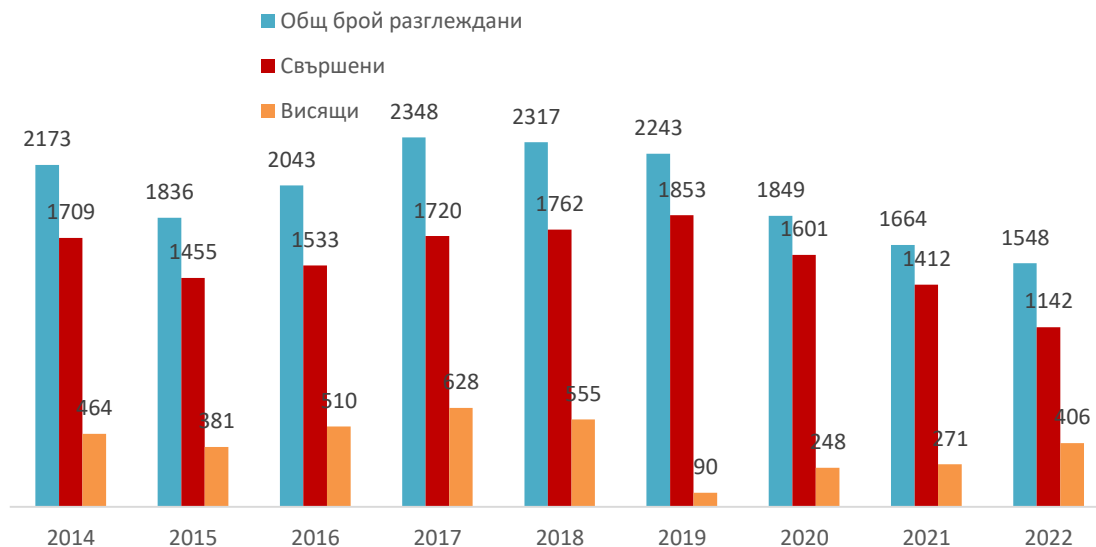
Или общо броят на делата за разглеждане през годината е **1 548** (при 1 664 бр. за 2021 г., 1 849 бр. за 2020 г., 2 243 броя за 2019 г., 2 317 бр. за 2018 г., 2 348 бр. за 2017 г., 2043 бр. за 2016 г., 1836 бр. за 2015 г. и 2173 бр. за 2014 г.), от които **свършени 1 142 броя** (при 1 412 бр. за 2021 г., 1601 бр. за 2020 г., 1853 бр. за 2019 г., 1762 бр. за 2018 г., 1720 бр. за 2107 г., 1533 бр. за 2016 г., 1455 бр. за 2015 г. и 1709 бр. за 2014 г.), от тях в **открито** съдебно заседание **786 броя** (при 889 бр. за 2021 г., 1020 бр. за 2020 г., 1091 бр. за 2019 г., 1043 бр. за 2018 г., 927 бр. за 2017 г., 841 бр. за 2016 г., 849 бр. за 2015 г. и 959 бр. за 2014 г.), а в **закрито** – **356 броя**

(при 523 бр. за 2021 г., 581 бр. за 2020 г., 762 бр. за 2019 г., 719 бр. за 2018 г., 793 бр. за 2017 г., 692 бр. за 2016 г., 606 бр. за 2015 г. и 750 бр. за 2014 г.), като към 31.12.2021 г. са останали висящи **406 броя дела** (при 271 бр. за 2021 г., 248 бр. за 2020 г., 90 бр. за 2019 г., 555 бр. за 2018 г., 628 бр. за 2017 г., 510 бр. за 2016 г., 381 бр. за 2015 г. и 464 бр. за 2014 г.).

Данните сочат, че и през 2022 г. е налице тенденция към намаление на бройката свършени дела, което намаление засяга най-вече броя на свършените такива в открито съдебно заседание.

Ръстът от 33,25% на висящите дела в отделението при констатиран **спад на постъплението с 9,82%** е резултат на въведената нова организация на работа по силата на Заповед № 1154/29.04.2021 г., Заповед № 3379/13.12.2021 г. и Заповед № 2366/25.07.2022 г. на председателя на Върховния административен съд, редуциращи броя на откритите съдебни заседания на постоянните заседателни състави. Реорганизацията в дългосрочен план, дори при констатираното намалено постъпление на дела, генерира висока висящност и за втора поредна година броя на свършените дела в отделението е по-малък от броя на образуваните.

Показаната по-долу графика онагледява процесите.

Фигура 6

Количественото изражение на ползваните показатели илюстрира немалкия обем и традиционно високото качество на осъществяваната в отделението правораздавателна дейност, постигната с изключително отговорното отношение и съвместно изпълнение на служебните задължения от страна на целия личен състав – съдии, служители и съдебни помощници.

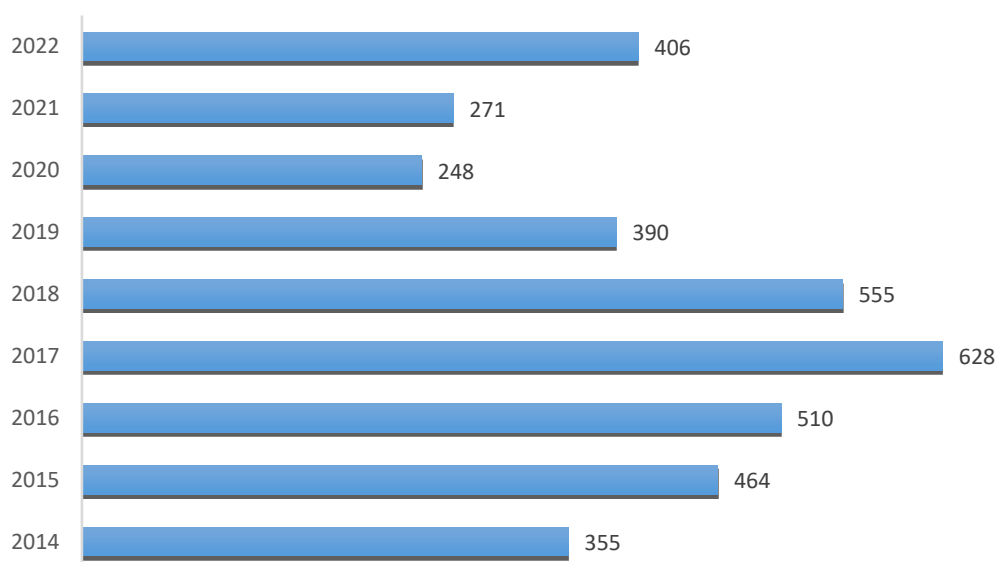
3. Висящи дела.

Към 31.12.2022 г. броят на **висящите дела е 406** (при 271 бр. за 2021 г., 248 бр. за 2020 г., 390 бр. за 2019 г., 555 бр. за 2018 г., 628 бр., 510 бр., 464 и 355 бр. за предходните четири години).

Графиката по-долу ясно показва, а скалата онагледява тенденцията от 2017 г. на фона на броя образувани дела, отделението да приключва с висок брой свършени дела на годишна

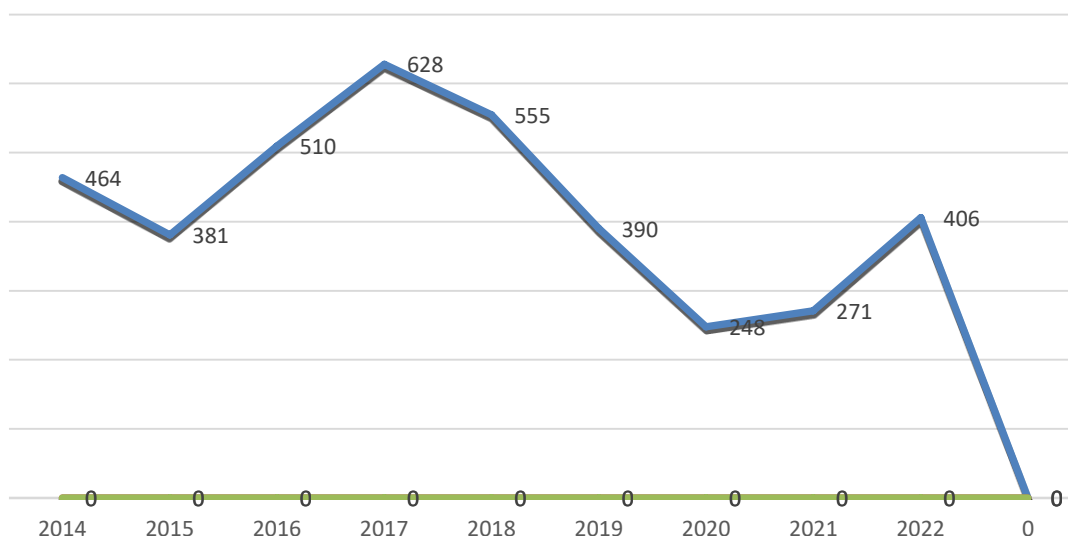
база и стремеж към ниска висиящност (виж фигура № 7). Това се дължи на ефективно създадената работна организация и оптимизация на човешкия ресурс. Така например, първоинстанционните дела се проучват и съставите се произнасят по направените доказателствени искания преди съдебното заседание. Касационните дела се докладват след разпределението им за повторна проверка на редовността и допустимостта на жалбата, както и на изготвените списъци на лицата за призоваване. Постигнатата процесуална икономия се отразява на бързото разрешаване на споровете пред Върховния административен съд.

Чувствителното увеличение на броя висиящи дела в сравнение с предходната година се дължи на описаната по-горе реорганизация в работата на постоянните тричленни състави в съда, действаща от месец септември 2021 година.

Фигура 7

Скала на висящи дела за периода от 2014 г. до 2022 г.

Фигура 8

4. Натовареност на съдиите в отделението.

Срочност при постановяване на съдебните актове.

Наред с броя на решените дела, следва да се има предвид, че отчитането на работата на съдиите в Седмо отделение на Върховния административен съд по приетата отчетна форма - по критерий брой на свършените дела и изписването им в срок, не отразява реалната им натовареност. Не само с оглед необходимостта от постановяване на различни процесуални актове наред с решенията по висящите съдебни производства, но и предвид разнообразието и сложността на преобладаващата част от възложената материя.

Ситуацията допълнително се утежнява от честите, съществени законодателни промени, които настъпиха вследствие на

динамиката на регулираните обществени отношения. Пример за това са измененията в прилаганите от управляващите органи административни мерки, включително такива за преодоляване на социално-икономическите последици от пандемията COVID-19, както и новите положения в ЗУСЕФСУ след измененията от юли 2022 г.

Постави се началото и на новия програмен период на оперативните програми за предоставяне на средства от ЕФСУ (2021 – 2027 г.). По всяка програма се разработва нов пакет документи, детайлни правила и процедури за прилагане на новия период. Предстои също така адаптация на нормативната уредба към ЗУСЕФСУ за осъществяване на новия подход за интегрираните териториални инвестиции (ИТИ).

Общата натовареност на съдиите в отделението за 2022 г., предвид свършените за периода дела, е както следва:

таблица № 2

СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ	СВЪРШЕНИ ДЕЛА								
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Ваня Анчева	90	143	221	277	132	119	91	80	121
Таня Вачева	127	149	156	183	214	167	204	203	223
Павлина Найденова	122	148	161	197	183	205	195	202	232
Даниела Мавродиева	126	156	155	179	196	216	198	201	237

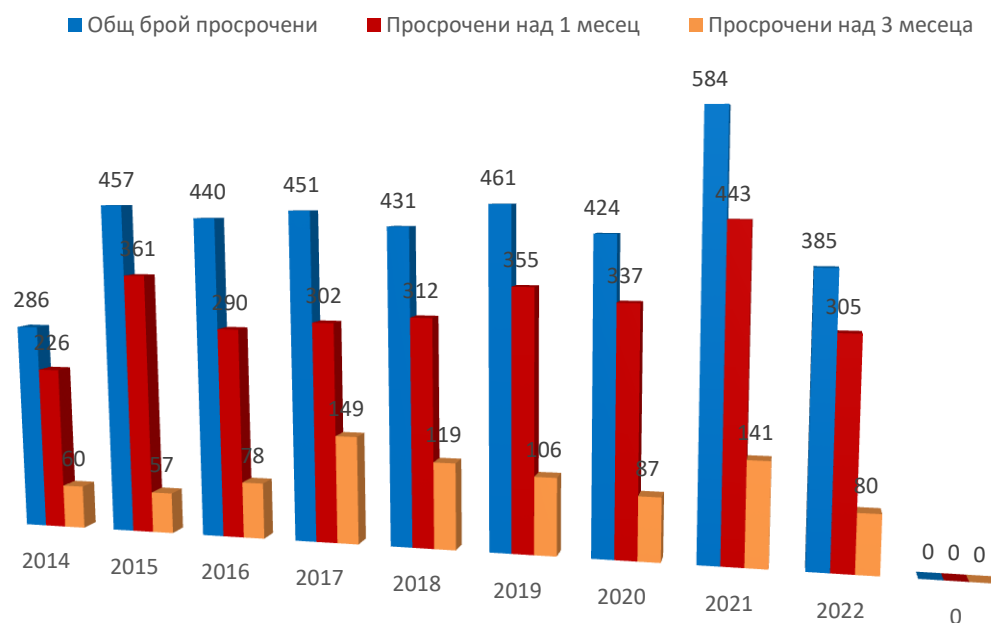
Калина Арnaudова	127	145	59	176	206	210	205	202	174
Мирослава Георгиева	108	151	164	188	208	162	198	141	-
Весела Андонова	125	154	148	178	201	218	37	-	-
Юлия Раева	128	143	154	193	206	32	-	-	-
Станимир Христов	118	55	-	-	-	-	-	-	-
Полина Богданова	132	13	123	33	-	-	-	-	-

По отношение спазване на критерия срочност при постановяване на съдебни актове, общият брой просрочени дела в отделението **е 385 броя** (при 584 бр. за 2021 г., 424 бр. за 2020 г., 461 бр. за 2019 г., 431 бр. за 2018 г., 451 за 2017 г., 440 за 2016 г., 457 за 2015 г. и 286 за 2014 г.), от които:

- просрочените над 1 месец са **305 броя** (при 443 броя за 2021 г. 337 бр. за 2020 г., 355 бр. за 2019 г., 312 бр. за 2018 г., 302 бр. за 2017 г., 290 бр. за 2016 г., 361 бр. за 2015 г. и 226 бр. за 2014 г.)

- просрочените над 3 месеца са **80 броя** (при 141 бр. за 2021 г., 87 бр. за 2020 г., 106 бр. за 2019 г., 119 бр. за 2018 г., 149 бр. за 2017 г., 78 за 2016 г., 57 бр. за 2015 г. и 60 бр. за 2014 г.).

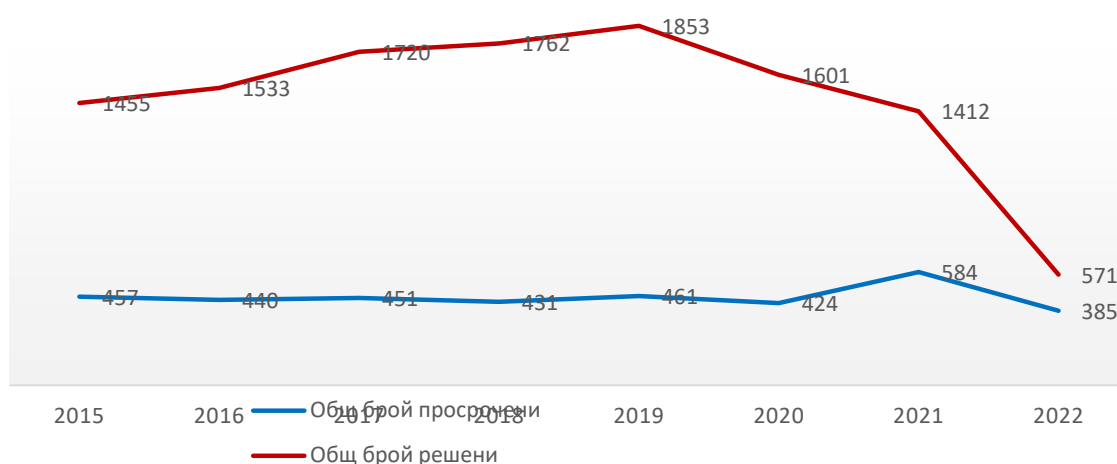
Срочност на делата при постановяване на съдебни актове
за периода 2014 г. – 2022 г.

Фигура 9

Осезателното намаление на броя просрочени дела се дължи на отличната работна организация на съдиите и окомплектоването на отделението със съдебни помощници. Следва да се акцентира и на обстоятелството, че в Седмо отделение се разглеждат значително по-малко частни жалби, което обосновава по-високият брой на просрочени дела в сравнение с останалите отделения във Втора колегия.

Същото обстоятелство в процентно съотношение към общия брой решени дела **1 142 броя** (при 1421 бр. за 2021 г., 1601 бр. за 2020 г., 1853 бр. за 2019 г., 1762 бр. за 2018 г., 1720 бр. за 2017 г., 1533 бр. за 2016 г., 1455 бр. за 2015 г.) налага извод, че въпреки натоварването, просрочените над 3 месеца съдебни актове са **7,01 %** (при 10% за 2021 г. и 5,72% за 2020 г.).

Фигура 10

Броят дела, решени на петчленни състави в отделението е **74** (при 71 бр. за 2021 г., 100 бр. за 2020 г., 169 бр. за 2019 г., 149 бр. за 2018 г., 203 бр. за 2017 г., 159 бр. за 2016 г., 177 бр. за 2015 г. и 193 бр. за 2014 г.) Фактът е показателен за натовареността и професионализма при решаването на този вид дела, които обхващат материята на цялата Втора колегия.

таблица № 3

СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ		СВЪРШЕНИ ДЕЛА				
	3-чл.	5-чл.	ТД	КИ	СМ.С	2022
Ваня Анчева	67	12	-	-	6 АНП 2 смесени 3 разпореждания	90
Таня Вачева	120	7	-	-	-	127

Павлина Найденова	114	8	-	-	-	122
Даниела Мавродиева	118	8	-	-	-	126
Калина Арнаудова	120	7	-	-	-	127
Мирослава Георгиева	101	6	-	-	1	108
Весела Андонова	119	6	-	-	-	125
Юлия Раева	121	7	-	-	-	128
Станимир Христов	110	5	-	1	2	118
Полина Богданова	123	8	-	-	1	132

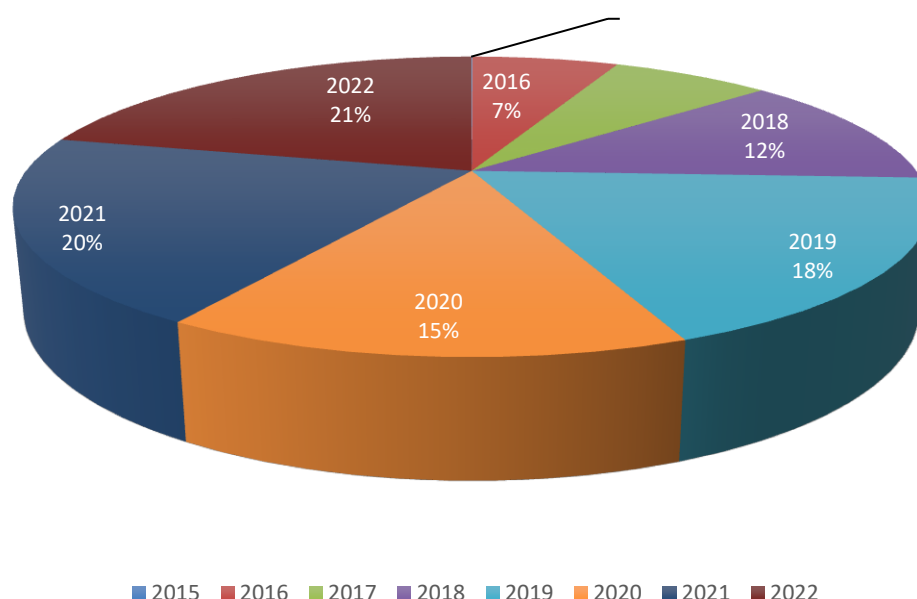
ЗУСЕФСУ

Статистическа информация

Фрагментирането на отчетните данни за 2022 г., чрез отразяването им в отделна част по ЗУСЕФСУ, се налага от внушителния размер на броя образувани и свършени през годината дела от този вид, заемащи съществена част от постъплението и общо разглежданите в отделението дела.

Статистически данни (в процентно съотношение)

за постъплението на дела по ЗУСЕФСУ за периода 2015 г. - 2022 г.

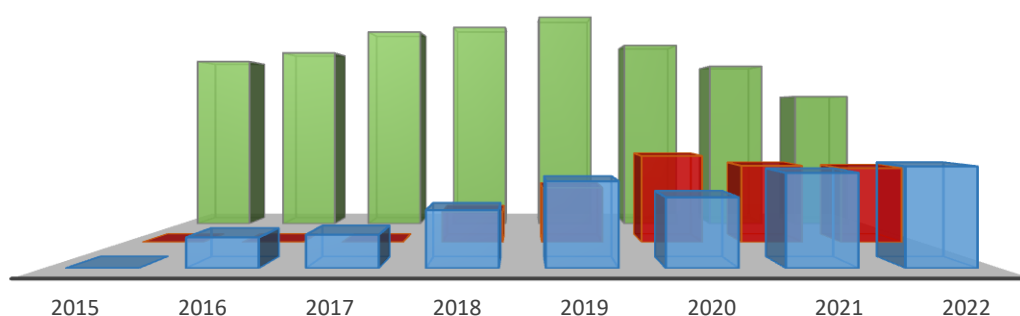
Фигура 11

През 2022 година отделението е решило по същество 571 броя дела по този закон (без частните производства), или повече от половината от общо свършените в открито заседание 786 броя дела, които в преобладаващата си част се отличават с голяма фактическа и правна сложност. Спецификата и сложността на материята наложила необходимост от отправяне на две преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз във връзка с прилагането на норма от Закона за обществените поръчки в светлината на относимото съюзно законодателство.

Тези данни, заедно с безспорният факт, че сред постъпващите в отделението дела не са налице идентични такива (т.нар. серии), респ. всяко постъпващо дело е както от значение за развитието на правото, така и от значение за унифициране на правоприлагането,

налагат извод, че въпреки своята висока натовареност, съдиите от Седмо отделение показват изключително висока ефикасност в работата си.

Графика на образуваните и решени дела по ЗУСЕФСУ, както и общият брой свършени дела за периода 2014 г. - 2022 г.

Фигура 12

Тенденцията е към категорично повишаване на броя решени дела по ЗУСЕФСУ. Големият обем постъпление от тази категория дела – **655 броя** (при 614 бр. за 2021 г., 458 бр. за 2020 г., 560 бр. за 2019 г., 375 бр. за 2018 г., 217 бр. за 2017 г., 200 бр. за 2016 г. и 1 брой за 2015 г.) е ясна индикация за това. Независимо от създадената организация, натоварването на съдиите в отделението остана високо, тъй като на база предходни години, при общо свършени дела от 1142 броя, решените дела по ЗУСЕФСУ за 2022 г. са **571 броя** (при 590 бр. за 2021 г., 665 бр. дела за 2020 г. (с

участието на командировани съдии); 421 бр. дела през 2019 г. и 235 бр. през 2018 г.

Със загриженост следва да се отбележи, че след финализирането на програмен период 2014 – 2020 г. се наблюдава вълна от постъпващи дела по ЗУСЕФСУ, включително във връзка с мерките и предоставяне на подкрепа за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19. Стартират и оперативните програми за новия програмен период 2021 – 2027 г. Към 23.03.2023 г. в отделението вече са образувани 160 дела от материята.

III. Администрация

През отчетната година съдиите в Седмо отделение бяха подпомагани от екип на съдебна администрация – деловодители, секретари и куриери, които адекватно отговарят на динамиката и обема на работа в отделението. Служителите демонстрират дисциплина, професионализъм, внимание и коректно изпълнение на възложените им функции. Затвърждават трайното впечатление за създадена в отделението добра организация и положителна работна атмосфера.

В отделението през годината са работили съдебните помощници Ана Методиева, Люси Савова, Анастасия Рангелова, Кирилка Димитрова и Лорета Василева, подпомагащи работата на председателя и постоянните състави. Работата им беше високо оценена през изминалия атестационен период. Съдебните

помощници Геновева Йончева и Ивета Стефанова след спечелен конкурс встъпиха на длъжност „съдия“ в Административен съд – София град, което е несъмнено признание за подготовката и професионалния им капацитет.

IV. Заключение

През 2022 година статистическите данни, в сравнение с предходната година, сочат на ръст от 41 бройки на образуваните дела по ЗУСЕФСУ, чиято правна природа и обем доказателствена съвкупност, наред с изключителното разнообразие на останалата възложена материя, очертават сериозна степен на постоянно натоварване на съдиите. Независимо от това отделението за поредна година показва висока ефективност в цялостната си работа, забележително качество на правораздавателна дейност и добри практики. Екипността в работата на съдиите и съдебните служители, високият професионализъм и безупречното изпълнение на задълженията са в основата на постигнатите резултати. За личния принос на всеки, за демонстрираният висок професионализъм и всеотдайност, за последователната работа и положените усилия, следва да се отдаде признание и заслужена благодарност.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От всичко изложено дотук може да се направи извод, че за поредна година са положени неимоверни усилия, както от страна на ръководството на Върховния административен съд, така и от съдиите и съдебните служители за обезпечаване насрочването и разглеждането на делата в разумни срокове, с което ВАС продължи да изпълнява ефективно възложените му от закона функции и поставените цели и приоритети. През отчетната 2022 година Върховният административен съд продължи да работи за своите основни стратегически цели – утвърждаването на ВАС като касационна инстанция, засилване на конституционно определената дейност по приемане на тълкувателни решения и постановления, въвеждане на електронно правосъдие и повишаване квалификацията на съдиите, съдебните помощници и служители. Административното правораздаване в България продължава да има изключително социален характер, като неговата широка достъпност, бързина и ефективност позволяват на гражданите масово да установяват и защитават правата си по съдебен ред. Това обстоятелство неизбежно води до изключително висока натовареност на Върховния административен съд, но се явява изключително ценен индекс за нивото на демокрация в страната и чувството за правосъдие.

Издавам искрена благодарност към всички съдии и съдебни служители за извършената от тях работа през отчетната година, без която предоставянето на качествено, бързо и достъпно

административно правораздаване от страна на Върховния административен съд не би било възможно. Статистическите данни за работата на съда през изминалата година, както и отчетът за цялостната му дейност са доказателство, че всички ние – съдии и служители, работим упорито, успешно и отговорно за постигане на поставените цели.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД